

Проект „Фантастично читалище“

Сборник от научно-фантастични произведения

Списание „Космос“

1994 г.

София, 2013

Библиография

[Операция „Троянски кон“](#)

Откъс от научно-фантастичен роман. Автор Хуан Хосе Бентес. Преведе Аврам Леви. Списание „Космос“, брой 1 от 1994 г.

[От чисто човешка гледна точка](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Уилям Тен. Преведе Красимир Крачунов. Списание „Космос“, брой 1 от 1994 г.

[Играта на Вор](#)

Откъс от научно-фантастичен роман. Автор Лоис М. Бюджолд. Списание „Космос“, брой 2 от 1994 г.

[Чародеят и неговата сила](#)

Откъс от фентъзи-роман. Автор Танит Ли. Списание „Космос“, брой 3 от 1994 г.

[Пъстрият хипогриф](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Карин Андерсън. Преведе Красимир Крачунов. Списание „Космос“, брой 3 от 1994 г.

[Бунт в кухнята](#)

Психоприказка. Автор Пино Джилиоли. Списание „Космос“, брой 4 от 1994 г.

[Гореща сделка](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Алън Нурс. Преведе Красимир Крачунов. Списание „Космос“, брой 4 от 1994 г.

[Време за обядване](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Харлан Елисън. Преведе Красимир Крачунов. Списание „Космос“, брой 5 от 1994 г.

[Герда Лудите Крака](#)

Психоприказка. Автор Пино Джилиоли. Списание „Космос“, брой 6 от 1994 г.

[Диво цвете](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Джон Уиндъм. Преведе Георги Димитров. Списание „Космос“, брой 6 от 1994 г.

[Галактически браконieri](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Филип Дик. Преведе Красимир Крачунов. Списание „Космос“, брой 7 от 1994 г.

[Стъклената котка](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Нанси Ечимънди. Преведе от английски език Сергей Христов. Списание „Космос“, брой 8 от 1994 г.

[Полък и човекът Поро](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Хърбърт Уелс. Преведе Боряна Пеевска. Списание „Космос“, брой 9 от 1994 г.

[W](#)

Научно-фантастична миниатюра. Автор Ерик Симон. Списание „Космос“, брой 10 от 1994 г.

[Следа 30](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Джеймс Балард. Преведе Елена Кожарова. Списание „Космос“, брой 10 от 1994 г.

[Клетият малък стрелец](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Брайън У. Олдис. Преведе Елена Кожарова. Списание „Космос“, брой 11 от 1994 г.

[Скъп * обича * те](#)

Научно-фантастичен разказ. Автор Джо Горс. Преведе Ивайла Божанова. Списание „Космос“, брой 12 от 1994 г.

Операция „Троянски кон“

Откъс от научно-фантастичен роман

Хуан Хосе Бентес

(ТРИДЕСЕТИ МАРТ, ЧЕТВЪРТЪК)

Това беше мигът на върховно напрежение. Облечени в космическите си скафандри, Елисей и аз отчетохме ускоряване на пулса до 150 удара в минута. На екрана се появи надпис „23.03 часа и 22 секунди, четвъртък, 30 март, година 30“. Хронопортацията бе извършена. Бяхме се върнали обратно във времето със 17 019 289 часа.

Постепенно възстановихме контрола върху сърдечната дейност. Съсредоточихме се върху поддържане на статично равновесие в орбита и обща проверка на системите. На пръв поглед като че ли нищо не бе се променило. Източникът на външно инфрачервено излъчване продължаваше да ни екранира и ни правеше „невидими“ за земни наблюдатели. Висотомерите отчитаха ниски стойности: височина 243 м над терена, осцилация на модула – нула. По време на безкрайно малкия интервал от време на инверсията ядрената батерия „SNAP-10A“ бе продължила да захранва реактивната турбина „SF 200-2V“. Положението ни в пространството оставаше непроменено.

Като приключихме проверката на основните вериги, Елисей и аз започнахме визуален контакт със „ЗОНАТА“. Западно от нас ясно се виждаше продълговато образувание от множество светлини. Въпреки часовете тренировки вълнението ни направи безмълвни. Радарите потвърдиха контура на едно цивилизовано селище, състоящо се от множество ниски постройките, както и от две значително по-високи сгради. Едната, доста по-обемиста, бе разположена с лице към изток, а другата се намираше на югозапад. По-късно разбрахме, че първата бе Храмът с цитаделата „Антония“, а другата, във форма на правоъгълник, бе Дворецът на Ирод Велики.

Въпреки пълния мрак нашите предположения се оказаха точни. Онези трепкащи жълти светлини съответстваха на Свещения град Йерусалим. Целостта на градското ядро бе защитена от крепостна стена. Втора стена, подобна на първата; защитаваше жилищната зона на населението и отделяше Йерусалим от неговата северна третина, като започваше от западната

фасада на храма и стигаше до северните стени на двореца на Ирод.

В посока изток-югоизток от нашия модул забелязахме други едва мъждукащи светлинки доста по-слаби от първите. Те бяха разположени в полите на хълма, над който се намирахме в стационарна орбита. Ние, разбира се, бяхме убедени, че това е Елеонската гора. Апаратурата ни, работеща на дължината 740 мм, излъчи първите изображения на тези населени места, които не бяха ясни, за да бъдем категорични. Предполагаме, че това бяха Витания и Витфагия. След този първи „инструментален оглед“ на околността, пристъпихме към изпълнение на следващата фаза на проекта: втората инверсия, целяща ново поляризиране на осите на „суивлите“ до програмирания час, който трябваше да ни послужи като „отправна точка“, т.е. като начало на координатната система на времето за непосредственото ни приземяване на върха на Елеонската гора.

В 23.33 часа модулът се „върна“ с още 15 часа назад във времето. Независимо че атомният генератор можеше да осигури поддържането на стационарната орбита до разсъмване на следващия ден, 31 март, за целите на изследването се препоръчваше тази промяна на „ъглите на времето“ за

постигане на КОНТАКТА в 8 часа и 33 минути на 30 март 30-а година.

Не бих искал да изпреварвам събитията, очаквани за 31 март, но това щеше да бъде денят на пристигането на Учителя във Витания на път за Йерушалаим, както се произнася на староеврейски Йерусалим. Витания се намираше на около 4 км от Свещения град. Там живееше семейството на Лазар или Елеазар. Ако всичко вървеше добре, аз би трябвало да бъда там 24 часа по-рано от Учителя.

Как бих могъл да опиша онова зазоряване на 30 март от 30-а година, което аз и моят брат посрещнахме реещи се над Елеонската гора?

Раждащото се слънце бе угасило нощните огньове на Йерусалим, като предлагаше на изумените ни очи едно безкрайно, подобно на грозд, множество от къщички, оцветени в бяло и охра, притиснати една до друга, разделени от стотици криволичещи улички. Върху тази мозайка изпъкваше впечатляващият с размерите и външния си вид огромен бастион на юдаизма, една величествена правоъгълна цитадела, издигната в източната част на града. В нея се извисяваше Храмът, построен от Ирод Велики, с огромни колони, просторен площад и предверия. Колко е бил прав историкът

Йосиф Флавий, описвайки блестящия купол като „светилище, сияещо като планина, покрита със сняг“.

От север към юг, покрай източната стена на Йерусалим, се виеше сухото и начупено корито на едно пороище, за което предположихме, че е Кидронската долина. Тя минаваше покрай самите основи на градската крепост.

Далеч на хоризонта в посока изток-югоизток се виждаха смътно очертанятия на котловината на Мъртво море, покрита с мъгла. Синята му повърхност едва отразяваше светлината, като едно крехко чудо на природата, появило се сред пясъците на Юдейската пустиня. Още по-нататък, в далечината, се открояваха синкаво-зелените предпланини на Моав.

Вече доста поразведрени Елисей и аз забелязахме да блести в югозападния край на стените на Свещения град малък правоъгълник с кафеникави води. Според нашата карта това трябваше да е басейнът „Силое“. Малко по-на юг, в същата посока, един скат до крепостната стена завършваше косо в коритото на Кидрон. В тази местност, известна като Сухата земя на Хакердам, щеше да загине трагично и зловещо друга една известна личност – Юда Искарот.

Успоредно на голямата източна стена на Йерусалим точно под нас се простираше възвишение, покрито с маслинови насаждения.

Първите ни проверки с ехосондата потвърдиха наличието на варовик на значително разстояние около Йерусалим. Апаратурата ни за спектрографски анализ потвърди изобилието на растителност в един пояс от около 16,5 км. Цялата северна и североизточна зона изобилстваше със зеленчукови и овощни градини. На юг и югоизток в склоновете на планината преобладаваха маслинови насаждения, но се виждаха и много лозя. Те растяха предимно по западната страна на хълма, който се спускаше към долината на Кидрон, но още повече бяха лозите по възвишенията и равнината на юг от храма. Като любопитна подробност в посока югозападно от селището Еребинтон, уредите определиха обширни насаждения от нахут.

Прашен път се виеше по източните склонове на Елеонската гора и свързваше Витания и Витфагия със Свещения град. Край тези селища имаше изобилие от смокини и финикови палми. Онова, което привличаше вниманието ни сред този щедър рай от градини и насаждения, беше сухото корито на Кидрон и по-точно тънката

червеникава струйка на един ручей, който криволичеше в долината и се разливаше под крепостните стени близо до купола на Храма. (По време на едно от моите „посещения“ в Светия град имах възможността да разбера загадката на тази „червена вода“. Но за това, когато му дойде времето.)

Преди да започнем операцията за окончателното приземяване на върха на Елеонската гора, моят колега и аз трябваше да приключим с топографските измервания. Говоря напълно откровено, но някои от тях далеч надминаха и най-смелите ни предположения, като поставиха на истинско изпитание възможностите ни за възприятие.

Като пример ще дам размерите на Храма, чиито величини бяха най-малкото необичайни за съвременните ни представи. Този правоъгълник заемаше малко повече от една пета от оградената територия на Свещения град. На свой ред той също бе ограден от яки стени с височина 50 метра.

Северната му фасада, чиито западен край завършваше с прочутата вътрешна цитадела Антония, едно чисто отбранително съоръжение с бастион, дълга 300 метра. Фасадата на Храма, обърната към Елеонската гора, цялата в бял мрамор, достигаше 391 м. Западната стена имаше

същите размери, докато южната, която затваряше двора, беше дълга 243,5 метра. От височината, на която се намираше нашият модул, различихме две широки врати. Това бяха така наречените Двойна и Тройна врата.

Що се отнася до Храма, построен от Ирод Велики, който се издигаше в центъра на този правоъгълник, уредите показваха 175,8 метра дължина и 127 метра ширина.

Цитаделата Антония беше резиденция на Пълномощника на римския Цезар и бе построена на 695 м над морското равнище. Тя беше втората по великолепию постройка с размери 137 на 116 метра, защитена по фланговете си с кули в четирите ъгли, високи по 31 метра всяка.

В западната, най-висока част на града, на кота 775 м над морското равнище, Ирод Велики беше издигнал своята крепост-резиденция. Дворецът и градините на владетеля заемаха пространство 274 на 91 метра и се допираха до западната стена на Свещения град. Палатът се извисяваше над останалите постройки с трите си великолепни заострени кули с височина съответно 36, 27 и 23 метра. От северното крило на двореца, така както нашите радари бяха засекли през изтеклата нощ, започваше друга крепостна стена, която се виеше през

града и завършваше до западната фасада на Цитаделата Антония и по този начин разделяше Светия град на два сектора.

Елеонската гора имаше два върха: единият със 740 м срещу басейна Силое, т.е. южно от града, и другият, по-висок – 817 м срещу Храма. Гетсиманската градина имаше по-малка височина. Отстоянието ѝ до източната фасада на Храма бе 226 м.

Елеонската гора се издигаше над купола на Храма само с 60 м, а над морското равнище с 818 м. Тези данни, заедно с показанията на останалите уреди за наличие на плоска скална площадка на върха, скрита сред маслиновите насаждения, доведе до решението ни да се приземим на варовиковата площадка, свободна от насаждения.

В 10,15 часа летателният апарат кацна на върха. При първия опит за „опипване“ на терена, четирите телескопични опори потънаха леко между камъните, тук-таме покрити с почва. Най-сетне модулет се стабилизира и ние спряхме главния двигател.

Приземяването не би могло да се забележи от жителите на Йерусалим или неговите околности. Все пак внимателен наблюдател, който случайно би бил близо до точката на приземяването, би могъл да забележи вихрушката от прах и пръст,

образувана от отразената реактивна струя, и да чуе острото свирене на турбината. За наше щастие прахът се разнесе за по-малко от минута. Въпреки това Елисей и аз останахме нащрек почти половин час. Следяхме за евентуално инфрачервено излъчване от човешко тяло върху нашия екран. Ако някое живо същество би се опитало да проникне в полето на сигурност за модула, което бе определено с радиус от 50 метра, ние щяхме да го видим. В случай на предполагаемо „нападение“, разбира се, съвсем хипотетично, дежурният пилот, а такъв винаги оставаше на пулта в „люлката“, щеше да задейства гравитационната защита, разположена във външната мембрана на корпуса. Тя създаваше една полусфера от гравитационни вълни с радиус от 10 м. Неволният „натрапник“ или заблудено животно, опитващи се да прекосят невидимата бариера, биха изпитали чувството, че се сблъскват с ураганен вятър. Както вече имах случай да кажа, никой от експедицията ни нямаше право да убива когото и да било от членовете на обществото, в което се провеждаше „изследването“, както в бъдещето, така и в миналото.

Беше вече 11 часа. След проверка на външната температура (11,6 градуса по

Целзий), относителната влажност (57 %), посоката на вятъра (лек бриз от североизток) и другите величини от биологичен характер започнах приготовленията си за излизане навън. Междувременно Елисей продължаваше да наблюдава близката околност. Аз се съблякох и освободих от всичко чуждо на епохата: ръчен часовник, верижка с метална плочка за идентифициране, задължителна за BBC, златната халка, която винаги носех на безименния пръст на лявата ръка. Проверих тялото си. Подложих на пулверизация, чрез съответната бутилка, част от тялото до брадата, корема, гърба, половите органи, шията, тила и гърба, „обличайки“ се по този начин в защитна обвивка, наречена по-рано с термина „змийска кожа“. Както вече имах възможност да отбележа, този втори „епидермис“ беше фина ципа, чиято субстанция е съставена на основата на смес от колоиден разтвор на силиций с „Волатил“. Тази течност, напръскана върху кожата, изпарява бързо разтворителя си, оставяйки като покритие поръозен филм с антиелектростатичен характер. Нейният цвят можеше да бъде всякакъв, според мисията, включително и да има кодов цвят за работа в група. Аз предпочетох абсолютно прозрачния „епидермис“.

Операция „Троянски кон“ беше проучила много внимателно реквизита на епохата, в която отивах, всичко онова, което щях да нося и ползвам през онези единадесет дни. Заради езиковите ми познания трябваше да се представя и да бъда приет като честен и добросъвестен гръцки търговец. Експертите на проекта ми бяха приготвили два ката дрехи: къса пола – тъмнокафяв фалделин, скромна туника, пояс, изплетен от египетско влакно, наметало, неудобно за носене, но удобно да се увие тялото или да се носи окачено на лявото рамо като ролка.

Сред моите одежди имаше и „шламис“ или шамия, покривало за глава, което за малко да изгубя в определен момент на моите изследвания. Този „шламис“ беше изработен на ръка от овча вълна, произхождаща от планините на Юдея, какъвто беше произходът на туниката ми, боядисана, докато се постигне небесносивкав тон, характерен и харесван в онази епоха.

За изработване на двете ми туники НАСА се възползва от услугите на двама потомствени тъкачи сирийци, наследници на стария търговски център на Палмира, които и досега изработваха ленените тъкани, както едно време. Проектът предвиждаше евентуална повреда, прекъсване или „екраниране“ на слуховата трансмисия между

мен и модула, чието приспособление беше скрито в дясното ми ухо. По нареждане на генерал Къртис носех и една шнола, скрита в моя „шламис“. Тя беше дълга 5 см, направена от бронз в старинен стил и служеше да защипвам моя фалиум, сиреч наметката, върху дясното си рамо. Тя имаше обаче и втора функция: скриваше един микропредавател с възможности за излъчване на къси разстояния, с продължителност на електромагнитните импулси 0,0001385 сек за всеки от тях. По този начин връзката ми с „люлката“ беше двойно осигурена.

Що се отнася до обувките ми, бях осигурен с два чифта сандали. Подметките им бяха изплетени от халфа (вид тръстиково влакно). Изработката бе извършена в Турция. В подметката, по-точно в кантовете на всяка една от тях, беше внимателно промушена кожена укрепваща лента. Длъжен съм да добавя още, че те бяха насмолени, както се е правело някога, и че бяха удобни. Всяка лента от телешка кожа, дълга 50 см, позволяваше тази селска „обувка“ да се закрепи с желаната хлабина и да се омотае четири пъти около глезена на крака.

Месец преди излитането ми, за да улесня ежедневието си през 11-те дни на експедицията, си пуснах брада. Докато се

обличах в дрехите на епохата и с тази брада, нещо отпуши доброто настроение на Елисей и той ме засипа с шеги и вицове в тези последни минути преди излизането ми от „люлката“. Това ме поразвлече и като резултат можах да се поотпусна малко, да забравя за миг къде съм, в кое време „живея“ и какво ми готвеше съдбата?

Следвайки обичаите на Палестина от онези времена, окачих една кожена торбичка на пояса си, в която носех пари – една римска ливра, самородно злато на дребни късове. Очевидно беше много трудно да намерим монети с официален за онова време курс. Затова те бяха заместени със злато на люспи и зърна, произхождащо от най-старите рудни жили на Тарсис, предпланините на Иберийската верига при Лас Каморас. Според историците златото нямаше да бъде трудно да се обмени за сребърни денарии или дребни пари, каквито са били сестрециите и асовете.

За пореден път Елисей уточни системата за свръзка, като използва първоначалната полоса за приемане на разстояние от 1500 до 5000 м. Преди приземяването бяхме измерили разстоянието между Витания и Свещения град – следвайки обиколния път на източния склон на Елеонската гора – 2275 м.

Според сценария на операцията в онези дни моето придвижване беше ограничено между двете населени места: Витания – Йерусалим, заедно с малкото селище Витфагия близо до селото на Лазар. Вероятно поради тази причина максималното ми отдалечаване от модула никога не трябваше да бъде по-голямо от 3000 м по права линия. Така избраният обхват за приемане и предаване беше по-ефикасен.

В 12 ч. по обед след една братска прегръдка моят приятел отвори изходния люк, задейства стълбата за спускане и аз стъпих на земята. Първата ми грижа беше да не се загубя, движейки се без ориентир из това непознато място в планината. Обедното слънце беше в зенита си. Направих първите си крачки извън кораба, като се насочих към маслиновата горичка. Тя се спускаше на юг. Изведнъж нещо неопределено и необяснимо ме впечатли. Едва тогава си дадох сметка за огромната тишина, която ме заобикаляше. Тя едва се нарушаваше от трептенето на крилцата на водните кончета. Спрях се. Уверих се, че съм сам. Повиках Елисей за първа директна слухова връзка. Бях на 30 метра от него. Думите на брат ми прозвучаха ясно и силно в ухото ми:

– Много е възможно причината за тази тишина да е нашето присъствие. Въпреки

екранирането на „люлката“, някои гризачи може да са усетили нашите излъчвания – спокойно се аргументира Елисей.

Малко по-спокоен продължих да търся запомнящи се ориентир, ако се наложи „прибързано“, непрограмирано завръщане на кораба. Въпреки всичко микропредавателят в шнолата действаше независимо и успоредно като радиофар във всички посоки. Сигналите на свръхвисока честота правеха възможно поне един от радарите на модула да ме засече, приемайки „ехото“ на пресекулки, в радиус от 50 мили. Аз от своя страна няхах право да търся кораба, като използвам апаратура от моето време. За мен той също беше „невидим“ след екранирането му.

Естеството на моята мисия убеди ръководителите на операцията и главно генерал Къртис да се откажат от идеята да добавят към моя реквизит още нещо съвременно, една миниатюрна 75-мегагерцова апаратура. При нужда тя можеше да ме заведе обратно до „люлката“ на 30 м при пълен мрак. Влизайки в тази зона, Елисей щеше да ме води чрез слуховия трансмисер. Така че единственото, което носех от моя свят, беше този микропредавател.

Благодаря на Бога, че „контактната зона“ беше на най-високата точка на хълма. Ако

добавим и наличието на камениста и здрава почва, това я правеше незаменима площадка за кацане и излитане на нашия кораб, независимо дали се намирахме в западния дял, откъм Кидрон, или на източния, откъм Витания, какъвто беше нашият случай.

Огледах внимателно новите си дрехи и с предпазлива стъпка навлязох в маслинените насаждения. Вдясно между клоните разпознах златния купол на Храма и част от стените на крепостта. Въпреки желанието ми да се приближа до западния склон на Елеонската гора, както я наричаха юдеите, за да изпитам насладата от неповторимия пейзаж на Свещения град, ограничих се и започнах да изпълнявам предписаното по сценария спускане на юг, търсейки пътя за Витания, както го бяхме засекли „отгоре“ преди приземяването ни.

Изведнъж, навеждайки се под един клон, забелязах с учудване прекалено чистите си сандали, твърде подозрителни за краката на един пешеходец, чужденец и търговец. Седнах до корените на едно дърво, взех шепя рохкава пръст, охра на цвят, и започнах да търкам и „състарявам“ каишките и подметките си.

Неочакваното ми спиране беше „регистрирано“ от модула. Елисей реагира веднага:

– Имаш ли проблеми, Язон?

Извън кораба това беше моят военен псевдоним и „радио-позивна“. Името „Язон“ – личен индикатив, както за повикване, така и за представяне пред местното население, беше възприето от операцията в чест на елинския герой от Тесалия и Беотия, водач на легендарната експедиция на Аргонаутите, търсеци Златното руно.

След като обясних на Елисей проблема със сандалите, продължих да крача, очаквайки първата ми среща с жителите от тази зона. Повървах малко повече от 300 крачки и напуснах маслиновата гора. Пред мен се простираше голяма ливада, засенчена от два огромни кедъра, високи почти 40 метра. Сърцето ми затуптя силно. Под кадровата сянка бяха опънати четири големи шатри. В течение на секунди обмислях как да реагирам? Останах си така притихнал. Под брезента на шатрите цареше оживление. Притиснах дясното си ухо. Елисей се обади веднага:

– Какво става?

– Първият човешки контакт е предстоящ... Те са пред очите ми... Приличат ми на търговци... Четири огромни палатки от брезент... Виждам стадо овце пред и около шатрите.

Елисей направи светкавична консултация с главния компютър в неговата историко-документална памет. Продиктува ми всичко, появило се на екрана:

– „Санта Клаус“ потвърждава, че според Книгата на Скръбта (Р.2,5 върху 2,2/44,2), равинът-писател Тасранит (IV 8,69a 36/IV//1,191) ни съобщава: в този край, на южните поли на Елеонската гора, т.е. където си ти сега, по традиция се издигали шатри, където се продавало необходимото за жертвоприношенията на пречистването в Храма. Според тези данни под единия от кедрите трябва да видиш и пазара на гълъби и птици за същия обред. Месечно са продавани над 600 гълъба. „Санта Клаус“ предоставя също така един текст на Йосиф Флавий (Юдейските войни, V.12,2/505), в който се описва една стена, построена от Тит Веспасиан, когато е обсаждал Йерусалим. Тя достигала до Елеонската гора и затваряла достъпа, опирайки в една скала, наречена „гълъбарника“. Много е възможно да срещнеш наоколо гълъбарници, изкопани в скалите...

– Прието. Благодаря. Отивам при тях.

– Момент, Язон. На екрана излезе нова информация. Може да ти е от полза. Според равина-писател Менахот (87a) тези жертвени овни идват от Моав, агнетата от Херон,

телета от Сарон, а гълъбите от Царската планина Юдея. Едрият рогат добитък идва от крайморските низини, разбирай Яфа и Лида. Част от животните за клане, може би овните, идват от Трансйордания. Второ, основни езици на тържището са: арамейски, сирийски и отчасти малко гръцки.

– О'Кей.

– На спуга!

Тръгнах към шатрите. Възбудата ми растеше. Това можеше да бъде първата ми възможност както за контакт на живо, така и да практикувам арамейски и гръцки. Колко време се готвех за този миг!

Щом ме забелязаха, хората спряха работа и се спогледаха, като размениха няколко думи, които не успях да доловя. Един от тях стана и се приближи към мен. Търговецът, вероятно това бе най-възрастният от тях, ми посочи стадото и ме запита дали искам някое агне за приближаващата Пасха. Говорейки, той показа развалените си от кариес зъби. Усмихнах му се и на същия простонароден арамейски, на който се обърна към мен, му обясних, че съм чужденец и минавам на път за Витания. Досещайки се както по акцента, така и по облеклото, че наистина съм честен търговец, старейшината с гримаса на недоволство, че е станал прав заради един

езичник, направи полукръг и се върна при останалите.

Елементарното чувство на предвидливост ме застави да се отдалеча от това място, спускайки се надолу, като търсех стария път. Когато пресичах пътеката срещу втория кедър столетник, погледнах петата палатка, опъната до него, под която имаше наредени множество клетки кафези с гълъби, и едва се съдържах да не спра. Моето самочувствие беше се укрепило след опита ми да се разбере със старейшината. Не исках обаче да изкушавам повече съдбата.

Слънцето продължаваше да бърза на запад, скъсявайки моето време в онзи четвъртък, 30 март, 30 година.Трябваше да побързам и да вляза във Витания навреме. В 18,22 часа залезът поставяше финалната си точка на понятието „ден“ в разбирането на тогавашните юдейци. Започваше нощта. Към този момент трябваше да съм преодолял всичко и да съм вече осъществил контакта със семейството на Лазар, за да ме завари Той там.

От чисто човешка гледна точка

Научно-фантастичен разказ

Уилям Тен

– Ама че път! И този отвратителен подъл дъжд ме заслепява така гадно! А и тази невероятна и глупава задача!

Така яростно ругаеше Джон Челенджър и, изглежда, думите му бяха предназначени единствено за запотеното стъкло, от което чистачките равномерно изтриваха капките вода. Той напрегнато се вираше в мътната гледка и се опитваше да разбере, докъде се простира разбитият селски път и откъде започва презрялата есенна растителност. Бавно движещите се по банкета хора явно бяха настроени кръвожадно, но мисълта, че ще трябва за завие по пресечка встрани и да върви по забравени и от Бога места, му беше непоносима. Дълбоко в душата си се надяваше до това да не се стигне.

Ама че задача му поставиха!

– Отиваш на лов за вампир и трябва да гледаш на това от чисто човешка гледна точка – нареди му Рендъл.– Всички останали агентства ще дават материали за селския бит и ще обсъждат средновековните суеверия в нашия атомен век. Какви глупаци само! Гледай да го избегнеш. Намери нещо

оригинално и което да предизвика жал в обем три хиляди думи. Но с парите бъди нащрек – тези селски хитреци непременно ще поискат да измамат градския глупак.

И така, метна се на конвъртибъла и замина там, където дядо и баба бяха живели някога и където никой не разговаря с непознати, особено „сегинка“, където вампирът бе успял да „схруска“ трима души. Но никой няма дори да му каже имената на тези трима, а Рендъл ще го затрупа с телеграми, искайки поне някаква информация.

Той така и не бе успял да намери някоя бърлива селска глупачка, но в замяна на това с учудване откри пълната липса на мъже в цялата област.

Беше невероятно трудно да кара дори на втора скорост по този ужасен път, по който всеки друг не би помръднал от място. Неравностите сериозно заплашваха да счупят ресорите. Челенджър изтри влагата от стъклото с носната си кърпа и започна да изпитва съжаление, че има само един чифт

фарове – видимостта бе почти равна на нула.

Ето например, какво е това черно петно отпред? Може би още един ловец на вампири? Или някакъв звяр, прогонен от гъсталаците?

Господи!

Натисна рязко спирачките. Това беше момиче. Малко чернокосо момиче, обуто в сини джинси. Той свали стъклото на предната врата и показа главата си навън.

– Ей, малката! Да те закарам ли?

Погледът на момичето се плъзна по колата и се спря на мъжа. Тя се замисли. Подобна, произведена след войната разкошна кола, изглежда, я учудваше и възхищаваше. Ще има за какво да говори на приятелките си. При това да се вози на кола, бе много по-приятно, отколкото да гази под дъжда кал до колената.

Тя кимна, заобиколи внимателно колата отпред и се настани на дясната седалка.

– Благодаря ви, сър.

Сигурно ѝ беше страшно студено в намокрените дрехи, но тя стоически се стараеше да не го показва, което бе така характерно за селските жители.

А в очите ѝ имаше страх. Тя се сви на четири, опря ръце в колената си и се залепи

до самата врата. Какво ли можеше така да изплаши това дребосъче?

Разбира се вампирът.

– Далечно ли отиваш? – ласкаво запита той.

– Не много, на около два километра оттук.

Ето по този път там...

Тя посочи с пухкавичкото си пръстче през рамо.

Доста е пълничка, прецени той, по-пълна от децата на селските ратаи. И много по-красива. Но въпреки това на шестнадесет години ще се ожени за някой неграмотен селяк, ще се труди непрекъснато в бедното му стопанство и накрая ще се превърне в същото измъчено същество, като другите жени...

Той обърна колата и тръгна назад. Не бива да оставя това дете наред пътя! Отначало ще я откара у дома ѝ. Освен това не разчиташе особено, че ще успее да вземе интервю от някой от тези мълчаливи фермери със заострени пръти в ръце и сребърни куршуми в дулата на ловните си пушки.

– С какво се занимават родителите ти. Отглеждат тютюн или памук?

– Те не успяха нищо да засадят. Ние неотдавна се преместихме тук.

– Така ли? – каза той. Но си беше вярно. Приказваше без характерния за местните

жители акцент. А и видът ѝ беше по-благопристоен от повечето деца, с които беше се срещал тука. – Не е ли малко късно за разходка, малката ми? Твоите родители не се ли страхуват да те пускат сама толкова късно, когато наоколо броди вампир?

Момичето трепна.

– Аз... внимавам – отвърна накрая тя.

Ето ти на! Чисто човешка гледна точка за каквато приказваше Рендъл. Наплашено дете, а има достатъчно любопитство да преглътне страха и да излезе на разходка в такава вечер. Той не знаеше още как да разположи нещата по местата им, но с непогрешимото си журналистическо чувство усещаше, че на дясната седалка се е свил източник на така нужната му информация.

– Ти знаеш ли, какво е това вампир?

Тя озадачено го изгледа, притвори очи и дълго разглежда ръцете си, докато подбираше нужните думи.

– Това... това... е нещо, някой, който се нуждае от хора за храна... – Последва стеснително мълчание. – Не е ли така, мистър?

Отговорът беше на място. Намери подход към доверието на дете – и ето ти свежа гледна точка, в която нямам примес от разпространените суеверия. Как само го каза: „... се нуждае от хора за храна“.

– Някои смятат, че вампирът е безсмъртен – продължи Челенджър, – всъщност не безсмъртен, а не умира, ако си набавя кръв от животни и хора. Единственият начин да се убие подобно чудовище е...

– Завийте наляво, сър – прекъсна го момичето.

Той се вмъкна в тясното отклонение на селския път. Разбутаните мокри клони зачукаха по стъклото, а листата с неприятен шум се плъзгаха по покрива на колата. Журналистът с всички сили се опитваше да различава в слабата светлина на фаровете извиващите сред храстите коловози.

– Да, твоите родители, казано точно, започват на голо място... Та единственият начин да се убие вампир е да се застреля със сребърен куршум. Или да се пробучи с кол в сърцето и да се погребее в полунощ на някой кръстопът. Така се канят да постъпят местните хора, ако го хванат.

Зад него се раздадоха приглушени приплаквания. Той извърна глава.

– Какво ти става?

– Струва ми се, че е просто ужасно!

– Защо? Или мислиш, че е по-добре да го оставят жив?

Тя се замисли, после се усмихна и кимна.

– Да, живеј сам и дай на другите да живејат. Нали... Нали някои хора просто не

могат нищо да направят със себе си. Бих искала да кажа – гласът на момичето стана по-уверен, – че ако човек е вампир, то той няма никаква вина за това.

– Правилно разсъждаваш, момичето ми. – Той отново се надигна да изучава това, което тук се смяташе за път. – Но има едно затруднение: ако вярваш в неща като вампирите, то е трудно да ги свържеш с нещо хубаво. Те представляват нещо много, много противно. Ето на, този вампир е убил три деца. Местните хора го ненавиждат и искат да го унищожат. Ако има подобни същества по света като вампирите, повтарям, ако има вампири по света и наистина вършат тези ужасни неща, които им приписват, то аз съм съгласен, че е добър всеки начин, който може да ги довърши. Нали разбираш?

– Не! Не бива да се дупчат хора с колове!

Челенджър се разсмя.

– А нима аз казвам, че може? Лично аз не бих могъл да го направя. Но ако лично ме засегне, мисля, че ще мога да подавам отвращението си, когато часовникът бие дванадесет.

Той замълча и си отбеляза, че това дете е доста развито за обкръжението си. Изглежда, не е заразено със суеверията, а той му наприказва толкова много за черната магия. Това е грешка и трябва да я оправи веднага.

– Трудностите с подобни суеверия се крият в това, че повечето възрастни, които ги споделят, днес са се разсеяли по окръга, защото смятат, че именно тази вечер вампирът ще излезе на лов. А ще свърши всичко с това, че ще намерят някой скитник и ще го убият по този отворителен начин, единствено защото той няма да каже нищо разбираемо, защо скита по нивята и полетата в подобна нощ.

Девојката мълчеше и мислеше. На Челенджър му харесваше сериозността ѝ. Момичето се чувстваше по-свободно и вече седеше не толкова далече от него. Интересно откъде децата са сигурни, че ти няма да им причиниш никаква вреда? Дори и селянчетата, а най-вече те. Може би защото те живеят в сравнение с другите по-близо до природата?

Като ѝ завоюва доверието, той повярва в себе си. Седмичата живот сред тези мълчаливи невежи, така приличащи си един на друг в изразяване на високомерие спрямо него, го бе направила в известна степен нерешителен. А сега се почувства по-добре. Най-сетне намери това, което ще стане център на репортажа му

Но трябваше да се опита още нещо – така да промени момичето и да я преобрази в

типично селско дете, слабо и непристъпно, приказващо единствено на местния диалект.

Задачата на Рендъл ще бъде изпълнена!

Момичето се премести още по-близо до него, като почти го допираше. Бедното дете!

Топлото му тяло до известна степен смекчи студената мокрота на джинсите ѝ. Челенджър съжали, че колата няма парно. Пътят напълно се загуби в преплетените храсти и изпадащите дървета. Той спря и запали задните габарити.

– Тук ли живееш! Май по тези места хора не са стъпвали от години!

Местността изглеждаше мрачна и изоставена.

– Да, наистина живея тук, сър – прозвуча право в ухото му тъничкото гласче. – Ей там, в онази къщичка.

– Къде? – той почисти с кърпа стъклото и примижа. – Не виждам никаква къща.

– Там – дебеличката ѝ ръчичка се повдигна и посочи тъмнината. – Ето там...

– Нищо не виждам...

И изведнъж с крайчеца на окото си случайно забеляза, че дланта ѝ е покрита с блестящи сиви косми.

Колко странно.

Покрита с блестящи сиви косми!

Дланта ѝ!

А какви бяха формите на зъбите ѝ?

Той поиска да се вгледа...

Но не успя.

Защото тези зъби се забиха в неговото гърло...

Играта на Вор

Откъс от научно-фантастичен роман

Лоис М. Бюджолд

Бърз тропот на ботуши откъм горния край на коридора привлече вниманието на Майлс. Той изпусна една дълго съдържана въздишка и се изправи. Елена.

Тя беше облечена в офицерската бойна униформа на наемническата флотилия: сивобяла куртка с джобове, панталони, ботуши до глезените, които блестяха върху дългите ѝ крака. Все още висока, все още слаба, все още с чиста, бледа кожа и кафяви очи като възглени, с леко гърбав аристократичен нос и продълговата изваяна челюст. „Отрязала си е косата“ – помисли си Майлс, замаян до степен на оглупяване. Нямаше го ослепителния черен водопад, който стигаше до кръста ѝ. Сега косата ѝ беше отрязана около ушите ѝ, само малки тъмни кичурчета очертаваха високите скули, челото и тила: строго, практично, много красиво.

Тя се приближи с широки крачки и огледа Майлс, Грегор и четиримата озерани.

– Добра работа, Кодак! – Тя коленичи до най-близкото тяло и опипа врата за пулс. – мъртви ли са?

– Не, само зашеметени – обясни Майлс.

Тя изгледа отворената вътрешна врата на въздушния шлюз с известно съжаление.

– Не мисля, че можем да ги изхвърлим в космоса.

– Нас щяха да ни изхвърлят, но ти си права. Ще трябва да ги скрием някъде, докато се измъкнем – каза Майлс.

– Точно така – изправи се и кимна на Кодак, който се спусна да помага на Майлс да издърпат телата в шлюза. Тя се смръщи при вида на лейтенанта. – Не че космосът не би се отразил благотворно на някои личности.

– Можете ли да ни осигурите коридор за бягство?

– Точно заради това сме тук – Елена се обърна към тримата войници, които предпазливо я бяха последвали. Четвърти войник стоеше на пост в най-близкия пресечен коридор. – Май извадихме късмет – каза им тя. – Разузнайте напред и разчистете пътя по маршрута ни, но действайте хитро, не искам да ви усетят. След това изчезвате. Не сте били тук и не сте видели нищо.

Те кимнаха и се оттеглиха. Майлс чу заглъхващия им шепот: „Това той ли беше? Да...“

Майлс, Грегор и Елена се настаняха удобно заедно с телата в шлюза и временно затвориха вътрешната врата. Кодак остана на пост пред нея. Елена помагаше на Грегор да свали ботушите на озеранеца, който носеше неговия номер, докато Майлс съблече своя син затворнически костюм и остана по омачканите дрехи на Виктор Рота, които изглеждаха доста зле след четири дни непрекъснато носене, сън и потене.

Грегор навлече сиво-бялата униформа и напъха крака в ботушите. Двамата с Елена си размениха предпазливи, пълни с удивление, погледи.

– Наистина си ти – Елена слисана поклати глава. – Какво търсиш тук?

– Стана грешка – отвърна Грегор.

– Без майтап! И чия беше тази грешка?

– Боя се, че беше моя – намеси са Майлс. Това, че Грегор не отрече твърдението му малко го подразни.

Елена присви устни в една доста особена усмивка – първата, откакто се бяха срещнали. Майлс реши, че е по-добре да не ѝ иска обяснение.

– Ще претърсят кораба след минути – веднага щом забавянето на доклада на тези

юнаци стане подозрително – изнервен отбеляза Майлс. Той прибра двата стънера, силовата мрежа и вибрационния нож и ги напъха в колана си. След като размисли още веднъж, той бързо лиши четиримата озерани от кредитните им карти, пропуските, документите им за самоличност и парите им. Натъпка всичко по джобовете, своите и на Грегор, и се увери още веднъж, че Грегор се е отървал от затворническата си карта, която лесно можеше да се проследи. Намери и една изядена наполовина дажба и я захапа на момента. Докато Елена ги изведе от въздушния шлюз, вече дъвчеше. Майлс добросъвестно предложи на Грегор да си отхапе от блокчето, но той само поклати глава. Вероятно Грегор беше вечерял в онази кафетерия.

Кодак пооправи набързо униформата на Грегор и групата пое по коридора, по-надалече от шлюза. Майлс вървеше в центъра, полускрит от останалите. Преди подозрителността му да е успяла да се превърне в параноя, те се качиха на някакъв асансьор и се озоваха няколко нива по-долу в голям товарен шлюз, към който се беше скачила совалка. Един войник от разузнавателния взвод на Елена, който подпираше стената, сякаш нямаше друга работа, им кимна. Кодак отдаде чест на

Елена и се отдели от групата, която побърза напред. Майлс и Грегор последваха Елена по гъвкавия ръкав, който свързваше шлюза на совалката с товарния шлюз на кораба и се озоваха в празния товарен трюм на една от совалките на „Триумф“. Внезапното напускане на изкуственото гравитационно поле на кораба-майка ги хвърли в шемета на свободното падане. Понесоха се напред към пилотската кабина, сякаш плаваха във въздуха. Елена затвори люка на кабината зад тях и нетърпеливо посочи на Грегор празния стол пред инженерно-комуникационния пулт.

Местата на пилота и помощник-пилота бяха заети. Ард Мейхю се извърна към Майлс, ухили се жизнерадостно през рамо и махна за поздрав. Майлс позна обръснатата, гладка като куршум глава на втория мъж още преди да се е обърнал.

– Здравей, синко – в усмивката на Кай Тънг имаше много повече ирония, отколкото радост. – Добре дошъл отново. Наигра се, а? – Тънг седеше със скръстени на гърдите ръце и дори не направи опит да го поздрави.

– Здравей, Кай – кимна на евразиеца Майлс. Във всеки случай Тънг изобщо не се беше променил. Все още изглеждаше между четирийсет и шейсет. Все още с конструкция на дъвен танк. Все така говореше малко, а

виждаше много – нещо в най-голяма степен неудобно за хора с гузна съвест.

– Контрол за управление на полетите – наведе се към преподавателя си пилотът Мейхю. – Открих причината за червената светлинка на таблото ми. Погрешно отчитане на налягането. Сега всичко е наред. Готови сме за отделяне.

– Време беше, С-2 – отвърна равен глас. – Имате разрешение за отделяне.

Бързите ръце на пилота активираха контролните бутони за херметизиране на шлюза и пое контрола над реактивните двигатели. Чу се съскане, нещо изтрака и совалката се отдели от кораба-майка и пое по собствена траектория. Мейхю изключи преподавателя и изпусна дълбока въздишка на облекчение.

– Няма опасност. Засега.

Елена се напъха в тясната пътечка зад стола, на който седеше Майлс, и опря гръб в стената, протегнала дългите си крака в търсене на по-добра опора. Майлс се вкопчи с едната си ръка в страничната облегалка на стола, търсейки начин да се закрепил по-стабилно в условията на все още умереното ускорение, което Мейхю подаваше на совалката.

– Надявам се, че си прав – каза Майлс, – но защо смяташ така?

– Той има предвид, че можем да поговорим – поясни Елена, – а не че няма опасност в някакъв космически смисъл. С изключение на нас, нередовните пътници, това е рутинен планов полет. Знаем, че бягството ви още не е открито, в противен случай контролът за управление на полетите щеше да ни спре. Озер ще претърси първо „Триумф“ и военната станция. Може да се наложи дори да ви вмъкнем обратно на борда на „Триумф“, след като обхватът на претърсването се разшири.

– Това е план Б – Тънг се извърна. – Или може би план В. План А, изграден на предположението, че освобождаването ви ще вдигне много повече шум, предвиждаше незабавно да избягаме на „Ариел“, който сега е на преден пост, и да обявим революцията. Благодарен съм на възможността да уредим всичко не чак толкова, ъ-ъ... спонтанно.

– Господи! – задави се Майлс. Това щеше да е по-зле и от първия път – да се оплете във верига от събития, върху които нямаше никакъв контрол, да стане знаменосец на някакъв наемнически военен метеж, да бъде изтласкан начело на парада, при това с възможност за избор, колкото има и една побита на върха на копие глава... Не. Никакви спонтанни действия. Определено не.

– Е – Тънг събра върховете на дебелиите си пръсти, – в такъв случай, какъв е твоят план?

– Моят какво?

– План – повтори Тънг язвително. – С други думи, защо си тук?

– И Озер ми зададе същия въпрос – въздъхна Майлс. – Ще ми повярваш ли, ако ти кажа, че съм тук просто по случайност? Озер нямаше да ми повярва. Случайно да знаеш защо нямаше да ми повярва, че съм тук случайно, а?

– Случайно? – присви устни Тънг. – Може би... забелязал съм, че твоето „случайно“ обикновено оплита враговете ти по начин, на който могат да завидят и зрели стратегии. Това се повтаря прекалено често, та да бъде отредено на случайност, затова стигнах до заключението, че е резултат на неосъзната воля. Ако се държиш за мен, синко, заедно бихме могли... или може би ти си просто един завършен опортюнист. В такъв случай бих насочил вниманието ти към възможността да завземеш отново наемниците Дендари.

– Не отговори на въпроса ми? – отбеляза Майлс.

– А ти не отговори на моя – контрира го Тънг.

– Не искам наемниците Дендари.

– Аз ги искам.

– О – Майлс замълча за момент. – Защо в такъв случай не се отделиш заедно с личния състав, който ти е верен, и не започнеш сам и на чисто? Няма да си първият.

– И ще плуваме в космоса ли? – Тънг изду бузи и с пръстите си имитира зигзага на рибешката перка. – Озер контролира цялото оборудване, включително и моя кораб. „Триумф“ е всичко, което съм успял да натрупам през трийсетгодишната си кариера. Всичко! И го изгубих в резултат на твоите машинации. Някой ми дължи друг кораб. Ако не Озер, то... – Тънг многозначително изгледа Майлс.

– Опитях се в замяна на „Триумф“ да ти дам цяла флотилия – отвърна Майлс. – Как изгуби контрола си върху нея, пълководецо?

– Първоначално нещата потръгнаха добре – за около година, година и половина, след като напуснахме Тау Верд. Получих два малки сладки договора при един конфликт в района на Истнет: охрана, десантни операции от малка величина – все безопасни неща. Е, не прекалено безопасни, постоянно бяхме на нокти. Но си вършихме работата.

– Чух за това – Майлс погледна Елена.

– При третия десант си докарахме неприятности. Бъз Джесек все повече и повече се затваряше само в работата с оборудването и поддръжката – той е добър

инженер, признавам му го. Аз бях командващ по тактическите въпроси, а Озер, сега съм сигурен, че беше преднамерено, пое административната работа. Работата му прилягаше. Беше добре, но само ако работеше с нас, а не срещу нас. При това положение трябваше да го премахна. Водеше войната си чрез счетоводителите си. При изпълнението на задълженията ни по третия договор ни поотупаха. Бъз беше затынал до гуша в поправки и технически проблеми и докато аз изляза от лечебницата, Озер уредил договор за охрана на космически преход. Никакви сражения, мирна и тиха работа, дългосрочни договори – напълно по негов вкус. Тази идея ми се стори добра. Но това му даде опора. Без истински бойни действия аз... – Тънг прочисти гърлото си – отегчих се, не обръщах внимание на нищо. Озер беше обходил флаговете ми, преди още да се усетя, че помежду ни се води истинска битка. Натрапи ни финансовата реорганизация...

– Казах ви да не му се доверявате, и то цели шест месеца преди това – обади се ядосано Елена. – Опита се да ме прелъсти.

Тънг сви рамене. Чувстваше се неловко.

– Такова изкушение изглеждаше напълно разбираемо.

– Да чука съпругата на своя командващ? – от очите на Елена захвърчаха искри. – Чиято и да е съпруга? Знаех, че не е на висота. Щом моите клетви не означаваха нищо за него, то какво остава за неговите собствени?

– Каза, че е приел отказа ти и се е примирил с него – оправда се Тънг. – Ако беше продължил да ти се натиска, щях да се намеся на драго сърце. Смятах, че в реда на нещата е да се почувстваш поласкана, без да му обръщаш внимание.

– В подобни увертюри се съдържат преценки за моя характер, които намирам за всичко друго, но не и за ласкателни, благодаря – озъби му се Елена.

Спомняйки си собствените си копнежи, Майлс незабелязано впи зъби в кокалчетата на пръстите си.

– Това би могъл да е просто един от ранните му ходове в играта му за власт – вметна той. – Може би е проучвал слабите места на враговете си и не ги е открил.

– Хм – Елена изглеждаше леко поуспокоена. – Както и да е, на Кай не можеше да се разчита за помощ, а на мен ми писна да се правя на Касандра. Естествено не можех да кажа на Бъз. Но не за всички ни двойната игра на Озер беше чак такава изненада.

Ако се съдеше по гримасата му Тънг беше разстроен.

– При условие, че притежаваше основното ядро от собствените си оцелели кораби, всичко, което трябваше да направи, беше да спечели гласовете на половината от останалите капитани собственици. Аусън гласува за него. Трябваше да удуша това копеле.

– Сам си си виновен, че изгуби Аусън. С твоето вечно мърморене за „Триумф“ – вметна ядосано Елена. – Той помисли, че заплашваш командването на кораба му.

– Докато бях началник-щаб по тактическите въпроси, който отговаря за воденето на истинските бойни действия – повдигна рамене Тънг, – не смятах, че той наистина е в състояние да повреди кораба ми. Статутът на „Триумф“ като собственост на флотилията ме задоволяваше напълно. Можех да почакам... докато ти се върнеш – тъмните му очи проблеснаха към Майлс. – Тогава открихме какво всъщност става. А ти така и не се появи.

– Кралят ще се завърне, а? – прошепна Грегор, който бе очарован от чутото. Погледна Майлс и повдигна вежди.

– Нека да ти е за урок – през зъби му прошепна Майлс. Грегор притихна.

Шеговитото му настроение се беше изпарило.

Майлс се обърна към Тънг.

– Колкото до тези надежди, Елена навярно ти е отворила очите.

– Опитях – измърмори Елена. – Въпреки че... че и аз самата... мъничко се надявах. Можеше пък да... изоставиш другите си планове и да се върнеш при нас.

– Ако ме бяха изгонили от Академията, това ли имаш предвид. Не бяха планове, които можех да изоставя.

– Сега знам това.

– Максимум след пет минути – намеси се Ард Мейхю – трябва или да се свържа със станцията за търговски обмен и да поискам разрешение за влизане на док, или да взема курс към „Ариел“. Кое от двете ще е, приятели?

– Само една дума и ще ти осигуря поддръжката на повече от сто верни офицери и подофицери – Тънг се обърна към Майлс. – И четири кораба.

– Защо не я осигуриш за себе си?

– Ако можех, вече щях да съм го направил. Но нямам намерение да разкъсвам флотилията на парчета, докато не съм сигурен, че после отново мога да ги сглобя. Всичките. Но с теб начело, с легендарната ти репутация...

– Начело като водач? Или като фигурант?

Тънг разпери ръце и отвърна уклончиво:

– Както искаш. Основната маса от офицерския кадър ще мине на страната на победителя. Това означава, че ако изобщо предприемем нещо, трябва да изглежда, че печелим, и то с бързи темпове. Озер също разполага с около стотина офицери, които са му лично предани. Ще трябва да ги унищожим, ако Озер окаже сериозна съпротива. Това ме навежда на мисълта, че едно добре разчетено във времето покушение може да спаси живота на много хора.

– Страхотно. Мисля, че двамата с Озер прекалено дълго време сте работили заедно, Кай. Започвате да мислите по един и същи начин. Не съм дошъл тук, за да си присвоявам командването на наемническа флотилия. Имам по-важни задачи. – Майлс се опита да не поглежда към Грегор.

– Какви например?

– Какво ще кажеш за предотвратяването на планетарна гражданска война? А може би и междузвездна?

– Това не представлява професионален интерес за мен. – Прозвуча почти като виц.

Наистина какво значеха за Тънг агониите на Бариар?

– Ще представлява, ако си на страната на обречените. Можеш да печелиш само ако побеждаваш, наемнико, и можеш да харчиш спечеленото само ако си жив.

Тесните очи на Тънг се присвиха още повече.

– Знаеш ли нещо, което да не ми е известно? На обречената страна ли сме?

– Съжалявам. Не мога да говоря за това. Трябва да стигна до... – Пол е затворен за него, станцията на Консорциума е блокирана, а сега Аслънд става дори още по-опасен.

– ...Вервейн. – Той погледна Елена. – Закарайте ни до Вервейн.

– За вервейнците ли работиш? – попита Тънг.

– Не.

– Тогава за кого? – Ръцете на Тънг потрепнаха конвулсивно. Беше така напрегнат, сякаш искаше да изцеди информацията със сила.

Елена също забеляза несъзнателния жест.

– Дръпни си лапите, Кай – остро каза тя. – Ако Майлс иска Вервейн, ще бъде Вервейн.

Тънг изгледа Елена, а след това и Мейхю.

– С него ли сте или с мен?

Елена вдигна глава.

– И двамата сме положили васална клетва пред Майлс. Също и Бъз.

– И още питаш защо имам нужда от теб? – Тънг вбесен се обърна към Майлс, като сочеше Елена и Мейхю. – Каква е тази голяма игра, която май е ясна на всички ви и за която аз съм в пълно неведение?

– Нищо не знам – изчурулика Мейхю. – Аз само гледам от Елена.

– Тук няма ли вече йерархия и военни заповеди, или ще си играем на доверие?

– Нима има разлика? – ухили се Майло.

– С идването си тук ти ни разкри – не се отказваше Тънг. – Помисли! Помагаме ти, ти изчезваш, ние оставаме беззащитни пред гнева на Озер. Вече има прекалено много свидетели. В победата може да има сигурност, в половинчатите мерки такава сигурност няма.

Майлс с мъка погледна към Елена. Споменът за последните преживелици бе съвсем искрен и той си представи Елена, изхвърлена през въздушния шлюз от някакви зловни безмозъчни горили... Тънг с удовлетворение забеляза ефекта, който думите му имаха върху Майлс и самодоволно се облегна назад. Елена го изгледа свирепо.

Грегор неспокойно се размърда.

– Мисля си... не можете ли в наш интерес да станете бежанци. – (Майлс забеляза, че Елена също долови акцента върху „наш“, който, разбира се, убягна на Тънг и Мейхю.) –

Ние ще се погрижим да не понесете никакви загуби. Поне финансови.

Елена кимна в знак на съгласие. Тънг се наведе към нея и посочи Грегор.

– Добре, стига толкова. Кой е тоя? – Елена мълчаливо поклати глава. – Така като те гледам, нямаш нужните средства, синко – тихо изсъска той. – А какво ще кажеш, ако във ваш интерес се превърнем в трупове?

– Поемали сме този риск и за много по-малко – отбеляза Елена.

– По-малко от кое? – озъби й се Тънг.

Мейхю вдигна ръка, притисна слушалката в ухото си и за момент погледът му изстина.

– Време е за решение, приятели.

– Този кораб може ли да пресече системата? – попита Майлс.

– Не. Няма достатъчно гориво – извинително вдигна рамене Мейхю.

– Нито пък е толкова бърз и така въоръжен – добави Тънг.

– Ще трябва да ни прекарате през службите за сигурност на Аслънд, и то на търговски кораб – нещастно заключи Майлс.

Тънг втренчено изгледа хората от своя малък непокорен щаб и въздъхна.

– Мерките за сигурност са по-строги за влизащите, отколкото за напускащите кораби. Мисля, че може да се уреди. Прибираме се, Ард.

Чародеят и неговата сила

Откъс от фентъзи-роман

Танит Ли

През тези девет години, в които Дисаел, младият артист, пътуваше по пътищата на страната, Шайна, робинята, работеше в чужда къща, а Керник – Волкхавар трупаше сили и си припомняше сладостта на живота.

Деветте години му се сториха кратки. Знаеше че животът му, прероден от бога, ще бъде дълъг, почти безкраен. Не беше безсмъртен, дори богът му не беше такъв. Но магьосникът беше издръжлив. Не беше всемогъщ, въпреки че създаваше у хората такова впечатление.

Майстор на илюзии, той променяше формите на предметите и тялото си и мамеше околните.

Не, Волкхавар не беше всемогъщ. Не можеше да прави всичко. Само успяваше да накара хората да повярват, че може.

В началото, опиянен от свободата си без окови, затвори и лишения, живееше из долините на Волкян. Понякога отиваше в западнали села, преоблечен като свещеник от храма на слънцето в пурпурни одежди. Хората го посрещаха с ядене и пиене. Гледаше с усмивка как селяните вадеха най-

доброто от килерите си. Тези хора щяха да гобият и да му се подиграват, ако и сега беше малкото жълтокожо момче. Забавляваше се да си играе с тях. Омагьосваше ги. Забравяха за посещенията му и вместо него си спомняха банда престъпници или шайка главорези, които са откъмнали храната им насила. Често седем дни подред ходеше на едно и също място и всеки път го посрещаха сърдечно, защото не го помнеха. Вадеха храна от килерите си с думите: „Това остана, благословени отче. Крадци отнесоха другото.“ Той ги ограбваше и това му доставяше удоволствие. Винаги бе харесвал грубите шегички. Никога не се уморяваше да ги прави.

Магиите му ставаха все по-зловещи. Сменяше формата си и ставаше сокол, вълк, черен кон, зелена риба – цар на Широката река. Може би това също бе илюзия. Илюзия, която заблуждаваше не само околните, но по някакъв странен физически начин и самия него. Може би Волк бе човекът, който се нахвърляше на агнешкото и го смилаше с острите си зъби; човекът, който само

изглеждаше, че лови дребна риба в речните дълбини. Единствено той знаеше това. А междувременно си пълнеше стомаха, опитваше топла и студена кръв, летеше и достигаше небето със силните соколови криле, танцуваше с краката си на кошута под луната, препускаше като черен кон с глас на грубо сребро. Кой знае? Ако илюзията е направена умело, кой би могъл да каже, че не е истинско това, което се вижда?

Беше си взел парче камък от отломките на черния бог на кариерата и го носеше на връв на врата си. Отломъкът блестеше, а кордата изглеждаше златна. Беше му талисман, проводник на силата му.

Но все още силите му бяха ограничени. Откри това постепенно. Все още се нуждаеше от подкрепата на бога.

Всеки път, когато се опитваше да забрави Такерна, да пренебрегне присъствието на бога, който бе отнел кръвта и сянката му и бе влял във вените му вместо това енергията, съдържаща се в камъка, силите го напускаха. Може би единствено негова беше слабостта. Нямаше достатъчно вяра в уменията си. Както и да бе, той смяташе за честно да прави магиите или илюзиите в името на Такерна, неговия господар и гений. Той беше опората му. Всички хора, дори тези без сенки, магьосниците – проповедници на Тъмнината,

имат нужда от по-висша светлина – от някого, на когото да се молят настойчиво, да му благодарят, някой, който да носи тежестта на постъпките им.

Най-сетне Волкхавар се установи да живее в една каменна купа над Широката река, която в стари времена е служела за наблюдателница.

Понякога тя изглеждаше като руина, а около нея кръжаха гарвани. Друг път – като скала от хълма. Пътниците, минаващи покрай реката, виждаха в далечината островърха сребърна кула с купол от злато, кристални прозорци и врати, украсени със смарагди.

– Кой живее тук, за бога?

– Шшт... Не питай за името му. Наричат го Черния кон или Бога-вълк. Той краде от стадата ни, отвлича момите ни и ги газии с железни подкови. Бъди милостив, велики боже!

В подножието на хълма оставяха дарове – хляб, вино, риба, месо.

Как живеят магьосниците? Как прекарват дните си в пълно задоволство? Какво сънуват? Сънуват ли изобщо? Когато пътят е много тъмен, трудно е да се видят километражните камъни по него.

Понякога от високата кула на Волкян той чуваше ударите на кирките отвъд хълмовете,

при кариерата, която беше част от съдбата му. Бели камъни за Аркев. След време градът щеше да узнае за него. Едно черно цвете покълваше вътре в него от семката на робството. Никога нямаше да забрави как надзирателят осмиваше бога му и споменаваше с благоговение храмовете на светлото слънце и лунната сянка. Магьосникът разбираше, че всяка негова стъпка сега го приближава до това място.

Беше израснал с убийствата. Често бе посягал на живота в бандата на крадците. Тогава изпитваше непреодолима потребност да убива. Сега започна да руши съграденото и да измъчва хора по други начини, като експериментираше кой ще го задоволи най-пълно. Формите на физическото мъчение бяха забравени. Безразличен към човешката болка, бързо бе преодолял страстта си към нея. Душевната болка го интересуваше повече, но не изцяло. Раненото сърце беше звучно, то изплакваше болката с думи. Част от Волк искаше да изтръгне всички думи и мисли от смъртните. Хората се подчиняваха на заповедите му. За робите това беше задължение. Те нямаха собствени характери, цвят. Живееха само живота, който той им бе отредил. Вече можеше да прави неща от въздуха – зверове и птици, демони, които да плашат и примамват. Но те бяха сенки.

Представете си хора – мъже и жени, заключени в стаите, лежащи там отпуснати и отхвърлени, чакащи да чуят гласа му Човеци-роби, които могат да бъдат докоснати, прегръщани, галени. Същества, които дишаха въздуха на живота, ядяха истинска храна, имаха тяло, податливо на рани, на удоволствия, но бяха все още напълно зависими от волята на магьосника...

Така стигна до тази идея.

Като странно, немирно и силно дете той започна да пълни своя шкаф с кукли, взимаше само най-хубавите.

В града Йевдор видя момиче.

Бе кацнал на хълма като сокол и я наблюдаваше. Тя носеше два глинени съда към потока. Напълни ги.

Изми косата си – жълта, с цвета на златното слънце. Беше хубава, много хубава. Друг може би я желаше. Вълкът искаше плътта ѝ, конят – да я отнесе далеч на гърба си въпреки писъците ѝ, през черните борове, в бездната, където богът щеше да я погълне. Волкхавар искаше да я води с каишка от опали, да наблюдава как другите мъже я заглеждат страстно и да казва: „Тя е моя и аз съм безразличен към нея, но вижте как прави всичко, което и кажа, как, когато не съм въкъщи, лежи в кулата на леглото си,

постлано с коприна, и гледа пред себе си с празен поглед?“

Последва я на връщане от потока и извика:

– Момиче!

Тя се обърна и го изгледа. Стоеше в пурпурното си наметало, висок и строг, с бледо лице. Очите му бяха безизразни, но горяха. Бяха огромни. Поглъщаха цялото му лице и нея.

Тя го последва по неравната земя. Краката ѝ се разраниха от грубите камъни по хълма. Луната изгря. Черен кон препускаше с нея на гърба си. Гривата му сияеше като черен кехлибар. Летеше бързо, прескачаше пропастите, преплува Широка река.

– Такерна! – извика Керник в кулата. – Велики боже на нощта!

Викаше Такерна, викаше го от черното парче камък, което висеше на врата му, викаше образа да се появи на пода. И той се появи както в планината, както на хълма над кариерата.

Веднъж вече беше правил магията. Тя беше плод на неговата мисъл, желание и непреклонно решение да властва над хората. Положи девойката от Йевдор до краката на идола и поряза китката ѝ с бледо острие. От раната потече кръв. Сега разбираше какво се беше случило, когато дари на бога своята

кръв, и как я бе приел той. Това не беше месото на животно, жертвано за умилюствяване на идола, а нещо по-различно – човек. Такерна приемаше тази жертва като символ на поклонничеството на Волк, а не като кръв, ум и дух с телесна обвивка.

През източните прозорци се виждаше изгревът с цвета на косата на девойката.

– Стани – заповяда ѝ Волк. Тя се изправи. Лицето ѝ беше бледо като мрамор, очите ѝ – тъмни като горите. Обърна погледа си към него или по-скоро го почувства и като съзря идола в него, се поклони ниско. Плитките ѝ докоснаха пода на кулата. Беше хубава като сън и празна като празен съд.

Защото Такерна, черният бог, бе погълнал душата ѝ.

* * *

Трупата на Джай се спусна по пътя през хълма и нагази в Широка река на Волкян.

Сега Джай беше с девет години по-стар, по-умен, а също и по-заковавял пияница. Няколко сребристи нишки личаха в брадата му между каруците яздеше нова артистка, лицето ѝ беше хубаво като цвете, чертите ѝ – остри като карфица. Шестима акробати и жонгльори и дузина артисти язدهа отзад. Двама се караха, а трима мързеливци се опитваха да се бият, без да слизат от

понитата си. След каруците тичаше момче и събираше изпопадали от тях неща. Роши, дебелият мъж, свиреше на свирка сладко като славей.

– Проклета сган! – ръмжеше Джай. – Не си струва да ви държи човек. Къде е онзи подлец Дисаел Парвелсон с шестте кучки и куцото магаре?

Дисаел помоли артистката за извинение. Винаги яздеше до нея. Отдели се и застигна Джай.

– Какво иска чичото на несполуката?

– Иска? Ти трябва да изпълняваш желанията ми, преди още да съм ги изрекъл. Аз, принцът на водещите.

– Мехът с вино е отляво – каза Дисаел загрижено, – а мехът с бира е от другата ти страна.

– Бирата я преглъщам и отива в определени части от тялото ми, които не ми е удобно да споменавам. Погледни ей там, скъпи несретнико. Какво виждаш?

– Нещо свети – отвърна артистът. – Може би е странноприемница.

– Безсрамно кутре, зрението ти е лошо колкото пеенето ти.

– Тогава може би е стара кула.

– Да – продума Джай и въздъхна. – Така е. За миг ми се стори, че видях златен покрив.

Пресрещнаха двама селяни, които вървяха на изток по пътя към далечната Сваца.

– Хей, вие там, какво е това място горе на хълма? – измуча Джай.

Селяните се спогледаха.

– Няма име – отговори единият.

– Това е неговият дом – добави другият. – Леговището на вълка. На магьосника.

– О, някой смахнат магьосник – бучеше водещият. Извратеното му съзнание се радваше да наблюдава как селяните треперят. Обърна се в каруцата и извика към кулата, която на слънцето изглеждаше сива и порутена. – Ела в града, старецо! Ела да видиш най-добрата трупа артисти в Коркеем. Хайде, боядисай мустаците си в бяло, господарю на Широката река!

Селяните продължиха пътя си.

Джай трябваше да направи същото.

Следващият ден в Сваца бе пазарен. Предугаждаше добри печалби от представленията на трупата си. Играха едно за обикновените хора по обед, а следобеда бяха поканени да играят в големия каменен двор на къщата на управителя. Спектакълът им там щеше да започне към полунощ.

Луната се търколи по небето като сребърна топка по алея от звезди. По стените на двора бяха запалени факли, а на

склоновете на възвишенията около къщата половината град се бе събрал да види отново артистите. Тълпата шумеше като кошер пчели.

Управителят на Сваца седеше в своя дървен резбован стол и чакаше началото на забавлението, когато на вратата се почука силно. Един слуга изтича да види кой е.

– Господарю, дошъл е един човек – съобщи той.

– Кой е?

– Не си каза името.

– Скъпа – обърна се разярено управителят към жена си, – да не би да сме забравили някого от родата ти? Аз мисля, че не сме. Иди и отпрати човека – допълни той, като гледаше слугата. – Може би, ако сме в настроение, ще го изслушаме утре.

Студен вятър подухна покрай врата на управителя. Той се обърна неволно и видя голяма тъмна фигура, която стоеше на отворената, силно осветена врата. Човекът беше висок и слаб. Поклони се, както само равен с него в обществото или по-вишестоящ би посмял да се поклони.

– Простете ми, че така нахълтвам – каза непознатият. – Ние сме близки съседи, но не мисля, че сме се срещали досега. Разбрах, че тук тази вечер ще има артисти.

– Да, но не виждам... – понечи да го отпрати управителят.

– Аз получих вече покана от тях – продължи тъмната фигура, направи няколко крачки и се озова там, където светлината от фенерите падаше като сняг върху бялото му лице и се топеше в мътните му очи.

– Така ли? – попита господарят на дома. Гърлото му се сви. Гостът отговаряше на описанието на човека, който живеел на различни места, но често пъти отсядал близо до града, в планината на Волкян... Спомни си цялата история. Тази яка на врата му под зловещото бяло лице можеше ли да е от чисто злато? А камъните в пръстените по грозно дългите му пръсти с ярко лакирани нокти? Дали бяха рубини? Мили боже...

– Искате ли да знаете името ми? – попита любезно гостът. – То е...

– Не, не, наистина не. Не го казвайте, моля ви. Да донесат ли стол, или може би два? Кой е зад вас? Не, няма значение. Донесете два стола, няколко стола!

Непознатият се усмихна учтиво. Управителят се задъха, докато нареждаше да създадат удобство за госта, а жена му пребледня като чаша бяло вино. Трите братовчедки потрепераха, коленете на слугите се удряха едно о друго в такт. По склоновете настъпи невероятна тишина. От

четиридесет крачки можеше да се чуе прашенето на факлите и пелтеченето на хората. Само артистите чакаха камбаните на града да възвестят полунощ и недоумяваха какво става. Те не разбираха, че думите на Джай към магьосника са били чути и той се е отзовал на поканата.

Волк Волкхавар седна на един стол от едната страна на управителя. Може би му беше приятно да си мисли, че тук, до него, трепери и говори глупости човекът, който преди толкова много време чрез пълномощника си го бе изпратил в затвора на Сваца. Зад стола му стояха двама негови слуги, облечени в черно. Това беше поредната илюзия. На главите си имаха качулки, а ръцете им бяха в ръкавици. От другата му страна седна младо момиче, облечено в бяло и сребристо, с наниз от сапфири върху русата ѝ коса. Седеше като статуя и гледеше пред себе си.

– Дъщеря ми. Наричам я Йевдора – обясни магьосникът.

Управителят, все още объркан от имената, се престори, че не чува.

Точно тогава от кулите на храмовете на Сваца камбаните отбелязаха полунощ.

Джай излезе напред и застана в центъра на павирания подиум. Поклони се на четирите страни и почука по земята с жезъла

си от обелено дърво. Със стомах, пълен с храна и вино, и с няколко бели власинки в брадата си, той помисли мълчанието за проява на интерес и не забеляза тъмната фигура до управителя.

Роши, с маска на голямо жълто слънце и покрит с блестящи стъклени камъчета, произнесе пролога.

Това представление беше за аристократи. В него се разказваше за богове и пастири и трябваше да смири селяните, които се трудеха за принцесите и императорите.

Тълпата в двора и хората по склоновете на хълмовете бяха толкова зашеметени от играта и ефектите, че почти забравиха за тъмната заплаха, която седеше сред тях. Както винаги имаше ахкания, викове и наздравници. Жените не сваляха поглед от Дисаел, а управителят гледеше похотливо красивата като цвете звездна принцеса и се питаше дали тя... Когато Роши потропна с крак и от раменете му изхвърчаха четири златни ракети, жената на управителя нададе тих вик, а после се престори, че не е била тя, и се обърна надменно да види кой е сторил това.

Магия и магия се сливаха, тъмното и светлото се срещнаха.

Волк Волкусавар също гледеше и както винаги взимаше всичко присърце.

Нещо трепна в него, някакво затаено чувство, като разбра, че и друг има власт над много хора, с която му съперничи. Видя как тези хора забравиха за него, докато се вживяваха в ужаса и радостите на подиума. Гледаше Джай, водещия с жезъла, младия артист с вълниста черна коса и поглед, който кара всяка жена да се замечтава, притаила дъх. Ревност гризеше нервите на Волк. Той никога не бе обичан. Хората го мразеха, съжаляваха и се бояха от него. Може би. Както и да е, сега съзря новата възможност. Трябваше само да се пресегне и да я вземе.

Тълпата на хълмовете ликуваше, управителят се усмихна и изпрати да донесат кесиите с парите. Артистите се покланяха и скромно посочваха на ръкопляскащата тълпа своите колеги. Тогава Волк Волкхавар стана от стола си и тръгна напред като прав, черен дим. Прекоси двора и стъпи на сцената.

Дойде достатъчно близо до Дисоел и артистката, за да може да види, че небесните доспехи и звездната рокля са кърпени. Забеляза сенките около очите им, младата им кожа, която от пътя изглеждаше кафява и гладка като метал. Волк се усмихна на девойката, а тя отстъпи назад. Погледна по-строго Дисаел, който не направи нищо, просто го гледаше открито, уверено. Волк почувства същата несексуална, но

настоятелна страст, която го обзе, когато видя момичето от Йевдор.

Обърна се и потърси с очи Джай.

Той стоеше с жезъла си в най-отдалечения край на сцената. Най-последно забелязал, че в Сваца не всичко е наред. Отново бе настъпила покъртителна тишина, а не биваше да е така. Управителят изглеждаше, сякаш подмокря в момента скъпоценното си бельо. Кой беше този страховит странник? Джай го огледа.

– Добре сте дошъл, господине. Аз съм Джай, водещият на трупата. Искате да се оплачете от нещо ли? Или сте щедър и желаете да ни дадете нещо? Животът на път е труден и бих казал, че всеки дар...

– Аз мисля – прекъсна го Волк Волкхавар, – че ти си нещо като магьосник, господин Джай.

Джай се засмя.

– Аз? О, без съмнение, без съмнение. Аз съм Джай, умният водещ Джай, принцът на магьосниците, господарят на акробатите и артистите, великият проповедник на забавленията, богът на смеха. Не мисли, че се хваля. можеш да питаш, когато поискаш.

– А това е жезълът ти – каза Волк Волюкавар, като сложи леко ръката си върху жезъла на водещия. – мислиш ли, че ако ми го дадеш, аз също ще мога да правя чудеса?

Джай погледна надолу към слабата безжизнена ръка с дълги черни нокти, навита като отровна змия около жезъла му.

– Вземете го, господине – отговори и почувства облекчение.

Волкхавар пое пръчката. Почука по земята с нея. Извика име или дума, която никой не знаеше – Такерна.

Изведнъж пламъците на всички факли станаха черни – изпусаха невероятно брилянтна тъмна светлина, от която всички лица изглеждаха като трупове на удавници.

Конвулсивен трепет обзе тълпата, но никой не избяга. Никой не посмя да побегне.

– Е, как е? Не е лошо за начинаещ, нали? – попита Волк.

Замахна още веднъж с жезъла. От него изскочиха искри с цвета на кръв. Когато искра докосваше земята, се появяваше фантастично животно с шест или осем крака, три или четири глави, опашки като камшици и очи като лаври.

Волк се смееше, но не сърдечно, както се смееше Джай. Той плесна с ръце и ноктите му се удариха един в друг.

Над тях небето стана ослепително светло. Огромен черен лебед с огнена човка долетя от юг. Сянката от крилете му покри двора, къщата, хълма. Хората пищяха и закриваха главите си с ръце. Лебедът прелетя ниско и

отлетя на север. Птицата беше голяма колкото четири коня, перата ѝ миришеха на пушек и нощ.

Волк се обърна. Размахна ръце над артистите, сякаш ги благославяше. Роклята на артистката избухна в пламъци. Тя пищеше и се опитваше да ги загаси. Дисаел хвана ръката ѝ. Бляскавият метален меч в ръката му се превърна в змия, която се увиваше и съскаше, но той продължи да го държи. Дебелият Роши беше зашеметен, защото се бе превърнал в голяма бяла мечка.

– Добре – каза Волк Волкхавар, като се поклони ниско на Джай. – Кажи ми честно какво мислиш. Не се прави на учтив. Не се опитвай да щадиш чувствата ми.

Джай проговори с мъка.

– Вашият талант, господине – отрони пресипнало, – е огромен. Не ви лаская.

– Спести ми изчервяването – отговори Волк. Той счупи жезъла на две и хвърли парчетата във въздуха. Едното се превърна в червей, другото – в крастава жаба. Жабата отвори уста и налапа червея. Волк щракна с пръсти и светлината на факлите отново стана червена, небето – тъмно, осеяно със звезди. Всички чудовищни неща изчезнаха. Роши отново бе човек.

Волк погледна младия артист. В очите му на богаташки син нямаше същата

самоувереност както преди. Погледът му не бе толкова прям.

Волкхавар слезе от подиума и тръгна обратно към наредените столове. Жената на управителя беше припаднала, но нито една от трите ѝ братовчедки не се опитваше да я свести.

Светлокосото момиче се надигна от мястото си. Двамата „слуги“ на Волк я последваха.

– Извинете ме, знаменити господине.

Волк спря, обърна се и се поклони.

– На вашите услуги, господин Джай.

– Моят жезъл – гласът на Джай бе ясен. – Мисля, че все още е във вас.

Всички онези години, прекарани в кръчмата, се бяха отразили на Джай.

Бе направил фаталната грешка в живота си.

– Сигурен ли сте, господин Джай? Нима искате отново жезъла си?

Тогава, може би Джай забеляза грешката си, но вече беше твърде късно.

– Освен ако не ви трябва за нещо специално, уважаеми господине. В такъв случай...

– Не, не ми трябва – отвърна Волкхавар. – Искате си вашата собственост и аз ще ви я дам.

Жезълът сякаш литна. Докато летеше, той престана да е жезъл от дърво. Превърна се в меч, острието му беше тънко и остро. То се вряза в гърдите на Джай с такава сила, че краят му се показа от гърба му. Той се заклати, но ударът не го повали. После погледна надолу докосна треперещата дръжка и се строполи назад, върху студените камъни на двора.

– Къде е онова проклето момче? – промърмори той.

– Тук съм, чичо – отвърна Дисаел.

– Наметалото ли сложи под главата ми? Глупаво изчадие. Кучи син. Сребърната тъкан може да се изцапа на земята. Не помисли ли за това?

– Джай, чуй ме – каза артистът. – Не меч те прониза, а жезъл. Няма кръв. Това е само магия. Разтърси се и стани.

– Никога не предизвиквай магьосници – молеше Джай бавно, мрачно. – Не е меч ли? Кой го е грижа, откъде духа вятърът – от юг или от север, ако е толкова силен, че брули ябълките? Време е да си отида. Няма повече да кисна по кръчмите – изстена. – Кой пръска лицето ми с вода? А? Кажете, дяволи! Някой плаче ли?

– Дъжд е – обясни Дисаел.

Очите на Джай се притвориха.

– Артистът винаги говори лъжи –
промълви той. – Защо не можеш да лъжеш
като хората, глупако?

Пое въздух и това бе последният му дъх.

Дисаел се изправи. Сълзи се стичаха
свободно по страните му и изтриваха боята
от лицето му. И не само той плака от трупата
на Джай.

Жената на управителя вече бе дошла в
съзнание и сега имаше хистерична криза.
Трите братовчедки и управителят се

препираха яростно. Тълпата на хълма
бързаше към къщи сякаш в очакване на
силна буря.

Нямаше и следа от Волк Волкхавар и
спътниците му.

– Дисаел! – гласът на артистката бе рязък.
– Дори не си помисляй да го последваш! Той
наистина е такъв, какъвто го описват.

– Това е очевидно – отговори й. – Не си
мисля, че мога да се преборя с магьосници.

Пъстрият хипогриф

Научно-фантастичен разказ

Карин Андерсън

Краят на света е ограден съвестно, но още не е намерена такава конструкция, която да задържи едно момче. Джони прехвърли раницата и въжето през оградата и започна да се катери по нея. Отгоре го чакаше бодливата тел. Ризата му се закачи и той няколко мига я дърпа, преди да се освободи. После скочи от другата страна на оградата.

Нещата му се въргаляха сред бели цветове. Около тях летяха разтревожени пчели и Джони побърза да ги вземе, преди насекомите да са усетили вътре восъчните пити.

Известно време стоя неподвижно, като гледаше през края. Там беше съвсем различно, отколкото от другата страна на оградата, и когато момчето тръгна, движенията му бяха бавни. Той приседна на един голям камък, който стърчеше от гъстата трева, и легна по корем. Камъкът беше твърд и охлаждаше допряната до него брадичка.

Гранитната стена плавно се извиваше и изчезваше от погледа в далечината, така че момчето не можеше да определи дали свършва някъде. Той виждаше единствено

безкрайната синева, по която бавно плаваха облаци.

Точно под него се намираше издатината, обрасла с високите стъбла на тревите, сред които цветята се струпваха като цели купове звезди.

Джони разви въжето, намери здрав бук близо до края и го завърза за стъблото. Другия край на въжето обви около кръста си, постави раницата на гърба си и започна да се спуска надолу. Папратите зашумяха. Посипаха се камъчета и го заудряха по раменете, боцкаха го по лицето и ушите, а когато търсеше с ръце опора, го драскаха с острите си ръбове.

Слизането се оказа доста трудно, но след половин час той се обтегна на тревата и се вгледа в люлеещите се звезди. До него стигна силният им аромат. Джони лежеше на края на света в прохладната сянка, гризеше ябълки и изсмукваше меда от пчелните пити. Раницата му беше пълна с тях. После облиза пръстите си, хвърли огризките и ги проследи как се стопяват в синевата.

Долу, нежно поклащани от въздушните течения, плаваха малки островчета. Слънчевите лъчи проблясваха по листата на храстите. Когато едно от островчетата навлезе в сянката на отвесната стена, цъфтящите в него звезди замигаха.

Зад сенките в изпълнената със светлина пропаст Джони видя играещите си хипогрифи. Бяха поне десетина. Хипогрифите се гонеха и описваха лупинги в лазурното небе. Джони ги гледаше с възхищение, а хипогрифите се правеха, че се бият, пикираха един над друг, издигаха се по нарастващи спирали, а после като камъни падаха надолу, отново се издигаха и започваха всичко отначало. Един от тях се мярна наблизко, златен гълъб, блестящ като полирано дърво, а вятърът свиреше в опънатите крила.

Вляво от Джони пропастта отстъпваше с плавната извивка на полумесец и почти срещу него през края на света преливаше река. Долу на корнизата синееше кръгло езерце, в което се вливаше повечето вода. Хипогрифите пиеха от него. На далечния бряг се намираше излаз. Отгоре добре се виждаше как излишъкът вода пада отвесно и разбит до бяло, носен от вятъра, изчезваше в синята безкрайност.

Скоро слънцето припече и уморените птици лениво се спуснаха към преминаващите край тях острови, за да починат. На островчето, което идваше към неговата тераса в сянката на ската, имаше малко стадо сънени хипогрифи. То щеше да мине точно под момчето.

Внезапно Джони дръпна решително въжето и завърза края му за издатината на скалата. Метна на гърба си раницата, изпълзя до ръба и се запусква надолу.

Островчето вече отминаваше. Краят на въжето се влачеше по тревата. Джони стъпи на нея и отрязва въжето.

Този отрязък едва стигаше да направи примка. Момчето погледна хипогрифите, които се разтревожиха от падането му. Но продължиха да дъвчат, макар да стояха тихо и да го гледаха страхливо.

Джони пхна ръка в раницата, за да извади ябълка, но премисли и взе голямо парче пита. Отчупи едно ъгълче и го хвърли на хипогрифите. Те размахаха крила и се дръпнаха няколко крачки назад, където отново застанаха на едно място.

Момчето слезе на тревата. Тези хипогрифи бяха кестеняви, черни, с бели чорапи на краката. Един от тях, пъстър, след известно време се престраши и започна

внимателно да се приближава към питите. Джони замръзна на място.

Пъстрият помириса восъка, а после подозрително вдигна муцуна. Джони не помръдна. Хипогрифът захапа питата. Когато момчето подхвърли ново парче, пъстрият отново отскочи, но се върна и го изяде. Третото парче Джони подхвърли само на няколко крачки от мястото, на което се намираще.

Това парче беше по-голямо от другите. Хипогрифът го разчупи на две. Когато наведе глава да събере остатъка, Джони скочи и завъртя своето ласо. Примката се надяна на пъстрата шия. За миг животното бе като зашеметено и не направи нищо, а после беше вече късно, момчето се метна на гърба му и здраво стисна въжето.

Хипогрифът излетя нагоре. Джони застиска с коленцата си напрегащите се мускули. Крилата го удряха по краката, а вятърът се блъскаше в лицето му. Светът се наклони. Те пропадаха надолу.

Далечните скални натрупвания се завъртяха така диво, че на момчето му се стори, че пада нагоре съм слънцето, което внезапно засия през ноктите на хипогрифа. Джони с труд пхна краката си под основите на равномерно махащите се крила и заби

пети в твърдите косми. Вятърът спираше дъха му и той стисна здраво зъби.

Когато Вселената се върна на мястото си, Джони отново можа да поеме дъх; После отново пикираха. Вятърът се вмъкна под ризата му. Момчето погледна надолу и след това се стараяше да не отмества поглед от перата на гривата.

Един тласък го хвърли на гръб. Той се впи във въжето с мокри от пот ръце. Крилата пропуснаха мах и хипогрифът тръсна глава, когато примката за миг стегна шията му. Звярът се опита да полети рязко нагоре, но прекъсна опита си и започна да пада с широко разтворени и вдървени крила. Джони усети как под него се стегнаха могъщите мускули, когато хипогрифът изви гръб и се опита с удари по въздуха да се върне в предишното положение. Силата на тези удари застави момчето да отпусне хватката. Като трепереше от умора, той нави въжето около глезена си и притисна чело до побелелите си пръсти. Още един тласък и... още един... Джони увисна на въжето.

Натоварените крила сякаш мелеха въздуха. Хипогрифът зае хоризонтално положение. Въжето се отпусна и Джони чу тежките вдишвания. Слънцето отново стана горещо и по челото на момчето запълзяха капчици пот. Кожата под тях започна да

сърби. Той пусна едната си ръка и я протегна да се почеше. Но нов тласък го отхвърли назад на гърба на хипогрифа и го накара да се хване отново. Сърбежът продължи, но вече на няколко места и бе така неприятен, че той едва не викаше. Но така и не се осмели да пусне ласото си. Джони потърка челото си в твърдото въже. Почувства такова облекчение, сякаш беше завладял целия свят.

Сега хипогрифът се плъзгаше по развиваща се спирала във възходящия въздушен поток, който го носеше нагоре без никакви усилия от негова страна. За следващото пикиране Джони беше подготвен и сам се облегна на гърба на своя „кон“, когато той заизвива шия и се опита да се освободи. Полузадушан, той отново изравни полета си и Джони му даде възможност да си поеме дъх.

Приземиха се на едно островче. Хипогрифът наведе глава, отпусна крила и се разтрепери цял. Джони извади още едно парче пчелна пита и я хвърли на земята до муцуната на животното. Докато то ядеше, момчето го галеше и приказваше нежни думи. После слезе и му подаде пита със собствените си ръце. Хипогрифът я взе и задъвка. Той започна да го гали по шията, вдишвайки свежата топлина на перата, и се

разсмя на висок глас, когато звярът шумно го помириша по врата.

Като направи от въжетото нещо подобно на юзда, Джони отново яхна хипогрифа и го насочи към езерцето, намиращо се под студения душ на гърмящия водопад. Там се погрижи звярът да не пие прекалено много. Той изяде няколко ябълки, а хипогрифът погълна огризките.

После се насочиха към едно от движещите се островчета, където Джони му позволи да пасе на воля. Той самият застана до него, с пръстите си разчесваше меките косми на разкошната грива и разглеждаше копитата на задните крака и сърповидните нокти на предните. Видя как гладките пера по предната част на тялото му стават по-тънки и по-тънки и плавно преминават в гъста козина на другата част. Главата на животното също беше покрита с малки пера.

Островът се плъзгаше и отдалечаваше от края на света. Джони наблюдаваше как водопадът се смалява и постепенно изчезва. После заспа.

Събуди се от вечерната прохлада. Залязващото слънце се намираще по-долу от неговия остров. Миризмата на перата още беше по дланите му. Джони се огледа и видя хипогрифа да души раницата.

А той, щом забеляза движението му, заподскача нетърпеливо. Джони прегърна могъщата шия и притисна лицето си до топлите пера. И се обърка, когато неочаквано от очите му бликнаха сълзи.

– Добър ден, стари ми Пъстрио – каза той и вдигна раницата си.

После раздели с хипогрифа последното парче пчелна пита и замислено погледна спускащото се слънце. Облаците бяха почервенели.

– Да ги погледнем отблизо – каза Джони.

Той оседла хипогрифа и те излетяха в златистия въздух към аленеещите облаци на залеза. Джони скочи на най-високия. Стоя на него и гледаше мъгливите дълбини, докато

облакът бавно посивяваше. А когато се обърна да види своя свят, забеляза само прииждащата тъмнина.

Облакът, на който се намираха, стана сребърен. Джони вдигна глава и видя високо над себе си полумесеца на Луната.

Той извади една ябълка, а втората даде на хипогрифа. Докато звярът я дъвчеше, момчето гледаше отдалечаващия се свой свят. Щом привърши с яденето, преди да хвърли огризката на хипогрифа, грижливо извади семенцата, сложи ги в джоба си и докато оседлаваше хипогрифа, въздъхна дълбоко:

– Да тръгваме, Пъстрио. Ще ги посадим на Луната.

Бунт в кухнята

Психоприказка

Пино Джилиоли

В замъка на могъщия Кратипон често се повтаряше една и съща сцена, от която вече на всички им призляваше. Когато някой гост почиташе с присъствието си неговата трапеза, в края на угощението стопанинът му задаваше един и същ въпрос:

– Какво мислите за моята трапеза?

– Фантастична! Изключителна! И най-вече дивечът!

Такъв беше почти винаги отговорът. Тогава Кратипон продължаваше с нескрита тревога в гласа си:

– А какво ще кажете за вината ми?

– Честно казано, не са на висотата на ястията ви.

Тази искрена критика за качествата на неговата изба караше Кратипон, лакомник, който живееше само заради яденето и пиенето, да изпада в безсилна ярост. Казваха, че от дълго време той си е наел за готвач магьосник на име Брикарден, изкусен майстор във всички видове магии. След края на всяко ядене господарят на замъка го питаше:

– Ще ми кажеш ли най-сетне защо никога не успяваш да направиш добро вино?

И винаги Брикарден му отвърщаше:

– Вината не са моята стихия, благородни господарю. Нали всеки майстор си има ахилесова пета.

Това признание само усилваше гнева на Кратипон, който заплашваше своя магьосник с жестоко наказание. И Брикарден се връщаше много натъжен в кухнята. Това бе огромна зала, изпълнена с огън и пушек, където магьосникът властваше като във вълшебна пещера. Наистина той смяташе положението си за много недостойно: притежаваше диплом за висше магьосничество, а бе принуден да се занимава само с готварство. А и този неразрешим проблем с виното изпълваше сърцето му с мъка. Напразно експериментираше всеки ден с някаква нова отвара от билки. Резултатът винаги беше незадоволителен.

Един ден някакъв странник седна на трапезата на Кратипон. И на последния

въпрос за вината му отговори както всички преди него:

– Вашите вина, благородни господарю, не са на висотата на ястията ви.

Но като видя огромното разочарование на Кратипон, продължи:

– Познавам благородния Магазу, който може да ги направи изключителни.

– Къде живее той? – оживи се Кратипон.

– Далеч оттук.

– Ще изпратя вестител. Мислите ли, че ще склони да ми продаде от неговите вина?

– Невъзможно. Той е страшно ревнив към вината си, които са единствени на света.

Отчаян, Кратипон отново овеси нос. Но гостът продължи:

– Съществува може би само един-единствен начин да получите от неговите вина.

– И какъв е той?

– Магазу е вдовец от дълги години и си търси жена, която да подслади старческите му дни.

– Имам дъщеря – извика Кран-шоп.

Гостът се усмихна:

– Имах щастието да я зърна, като влизах в замъка. Тя наистина е много красива. Ако успеете да уредите брака, ще може да си размените специалитетите – вие прекрасния си дивеч и Магазу несравнимите си вина.

Тогава вашата трапеза ще стане наистина достойна за боговете.

Кратипон прегърна с ентузиазъм идеята на непознатия гост.

Той веднага изпрати при стария благороден Магазу вестител с послание да му предложи ръката на дъщеря си, чиято хубост бе всепризната. Магазу отговори, че на драго сърце ще се ожени за девойката, но при едно условие: да може да зърне лицето ѝ, преди да отиде под венчило. С други дими, искаше да види портрета на момичето като предварително условие за сватбата.

Кратипон веднага се разпореди да открият талантлив художник, способен да изрисува истинската красота на дъщеря му, чийто покорен характер не ѝ позволяваше да се противопостави на волята на могъщия си баща.

Вестта, че се издирва добър художник, се разпространи като светкавица из цялата околност и достигна до ушите на един млад и красив, но беден благородник на име Ханс. Един ден, когато той скришом бе ловувал в горите на Кратипон, бе видял да минава на кон дъщерята на благородния господар и веднага се бе влюбил безумно в нея.

На Ханс му хрумна, че като се представи за художник, ще може да се доближи до своята възлюбена и да ѝ разкрие чувствата

си. Ала той никога не бе държал четка в ръцете си. Научи няколко похвата в занаята от едни стар цапач. После с невероятно самочувствие се представи в замъка на Кратипон, сподирян от коня си, натоварен с всевъзможни платна, четки, бои, стативи и всякакви други принадлежности за рисуване.

При вида на красивия момък с нахакано лице, претендиращ, че може да изрисува дъщеря му, съмнение загложди бащата. Но портретът му беше толкова необходим, че той трябваше да отстъпи. Зарече се да си отваря очите и приготи една стая за Ханс. После лично заведе дъщеря си за първия сеанс. При вида ѝ Ханс се разтрепери. Девојката му се стори несравнимо по-красива, отколкото я бе съхранил в спомените си. Тя също се поддаде на очарованието на младия художник.

– Започвате – заповяда Кратипон.

И той седна на един стол с висока облегалка. Ханс се приближи до девојката и я заведе до прозореца на другия край на стаята, за да я разгледа на дневна светлина.

– Как се казваш?

– Алиция. А ти?

– Ханс.

– Добър художник ли си?

– Никога не бих могъл да предам върху платното такава красота. В живота си не съм виждал нещо подобно.

– Не ме изрисувай чак толкова хубава, моля те.

– Защо?

– Принуждават ме да се омъжвам за един старец, което не искам да сторя за нищо на света. Може би, ако види, че съм грозна, ще се откаже от намеренията си.

– Имай ми доверие. Ще те спася.

– Какво чакаш още, момко? – губеше търпение Кратипон, който не чуваше нищо от разговора на младите хора, защото те си говореха съвсем тихичко.

Тогава Ханс започна да рисува. Но тъй като не знаеше дори от кой край да започне, взе едно платно и се впусна търпеливо да го оцветява в розово, като намигаше от време на време лукаво към Алиция, която му отвръщаше с нежни погледи.

След като измина един час в размяна на такива погледи, Кратипон загуби търпение, а резултатът от рисуването беше само едно оцветено в розово платно.

– Може ли да знам какво правите – нервно попита той.

– Портрет на дъщеря ви.

– Това знам. Но къде тука се вижда тя?

– В момента приготвям фона. Това е деликатна работа, изисква много търпение.

И тъй като Кратипон лесно губеше търпение, от ден на ден отделяше все по-малко време да надзирава Алиция. Докато накрая почти съвсем забрави за нея, потънал във важни държавни дела – да ходи на лов и да се гощава.

Така младите хора оставаха по цели следобеди необезпокоявани от никого. Малко по малко Алиция беше завладяна от младия художник, който я зашеметяваше с пламенните си любовни слова.

Един ден Кратипон влезе в стаята, където позираше Алиция, с надеждата да види най-сетне картината завършена. Но напразно се вириаше в платното – там имаше само една незначителна добавка в сравнение с последния път: една светла чертичка.

– Това ли е дъщеря ми според теб? – попита той силно раздразнен.

– Това е само един косъм от вашата дъщеря – отговори Ханс.

– И след десет дни позиране ти си още на косата?

– Изкуството изисква време, благородни господарю. Все трябва да се започне отнякъде. Аз си избрах от косата. Вие обаче може би предпочитате нещо друго? Тогава

ще изтрия всичко и ще започна отново. Да кажем, от краката.

Кратипон усети, че цялата му кръв се качва в главата, но успя да се въздържа и само изсъска:

– След двайсет дни портретът на дъщеря ми трябва да бъде готов. Ако ли не, ще те хвърля в най-тъмната килия в подземното на замъка заедно с проклетите ти четки и платна.

– Истината е, че не мога да рисувам в тази стая.

– И къде би искал да рисуваш?

– На открито. На лунна светлина. Дъщеря ви има несравним тен на лицето, който единствено може да се предаде при светлината на луната. И ако искате да стане наистина хубав портрет, позволете ми да рисувам на лунна светлина.

Кратипон, в безизходица, се подаде на шантажа, обещавайки си да не изпуска нито за миг от очи младите. Той обаче не можеше да им попречи да се обясняват в любов, тъй като всеизвестно е, че луната е безценен съучастник на влюбените. Една вечер бащата ги изненада, че се целуват на лунната светлина, без да ги е грижа за нищо наоколо. В първия момент мислеше да удуши с ръцете си нахалния хлапак, но се въздържа и отиде в стаята си да обмисли

какво да прави по-нататък. Портретът на Алиция му трябваше на всяка цена. Как хем вълкът да бъде сит, хем агнето да остане цяло? Той дълго премисля и на сутринта извика магьосника Брикарден от кухнята:

– Прииска ми се да изям луната – каза му той невинно. – Сервирай ми я довечера на масата.

Докато магьосникът едва не припадна при тези думи, Кратипон изпадна в блаженство, като си представи как ще отнеме на влюбените тяхната най-вярна съюзничка.

Брикарден изчака да се стъмни и да се появи луната. Тогава отиде в гората и произнесе някакви магически думи. Внезапно два гигантски бора приведоха върхарите си към земята. Брикаден се хвана за тях и произнесе друга вълшебна формула. Боровете се изправиха отново, като го изстреляха като от катапулт към луната. Така магьосникът донесе на господаря си за вечеря един прекрасен лунен кроасан.

Кратипон го вкуси и каза:

– Не е лош, но защо не ми донесе цялата луна?

– Напразно се мъчех с всичките си магии да я откъсна цялата от небето. Изглежда, че е прикачена с нещо много здраво. Затова реших да ви донасям всеки ден по малко от нея.

Кратипон не беше очарован, че ще трябва да гълта луната на парченца, тъй като те не изглеждаха никак апетитни – имаха вкус на гипс.

– Най-важното е – реши все пак той, – че в края на краищата ще я изям до последното парченце.

– Рано или късно от нея няма да остане и трохичка на небето – потвърди магьосникът.

Така в продължение на много вечери на трапезата на Кратипон се появяваше по едно парченце от луната, докато небесното светило видимо започна да намалява. Отначало с една четвъртинка, после наполовина и накрая изчезна съвсем, оставяйки небосвода черен и страшен.

Така Алиция и Ханс нямаха повече претекст да се виждат нощем и Кратипон им заповяда портретуването да продължи денем на двора, на слънчева светлина, под погледите на всички обитатели на замъка.

Ханс обаче не се призна за победен. Той реши да атакува ревнивия баща в най-слабата му точка: лакомията.

Един ден, докато магьосникът Брикаден отсъстваше за малко от кухнята, момъкът влезе вътре и започна разговор:

– Знаете ли, че господарят ви Кратипон скоро няма да има нужда от всички вас и ще ви уволни. Той вече излапа луната, после ще

се захване със слънцето и кой знае къде ще се спре. И вие ще си останете без слънце, без луна и без работа. Разбунтувайте се и го накарайте да изгладнее здравата, преди той да ви е оставил без прехрана.

Ханс говореше малко наслуки, но тъй като имаше неоспорим чар и се държеше убедително, когато магьосникът Брикарден се завърна в кухнята, за да приготвя яденето, дочу страхотна врява.

Всички отказваха да му се подчиняват. Огънят не се разпалваше, тиганите не се загоряваха, шишовете не се въртяха, ножовете не режиха, мелничките за кафе не мелеха, кремът не бухваше... Брикарден изтича да предупреди Кратипон:

– Благородни господарю – извика отчаяно той, – има бунт в кухнята.

Кратипон се почувства загубен, но запази присъствие на духа:

– Ще изпратя войските си – реши той.

Така и направи. Но войниците не успяха да прекосят дори входа на кухнята. Всичко се опълчи срещу тях: пламъците скочиха върху им, шишовете се превърнаха в саби, тиганите изстрелваха домати и картофи като гюлета, кранчетата изсипваха вряла вода, точилките ги удряха по главите и дори котките, които преживяваха от остатъците от кухнята, започнаха да дращят.

Войниците бяха отблъснати и помещението остана в ръцете на Ханс и неговите кулинарни съюзници. Кратипон, свикнал на удоволствието добре да си похапва, се ужаси, че ще умре от глад. И тъй като бунтът в кухнята продължаваше дни наред, той се принуди да се храни с треви и горски плодове. Станал кожа и кости от глад, накрая отиде да моли за примирие. Тогава Ханс постави своите условия. Кухнята ще възстанови своята работа, при условие че Кратипон не уволнява никого, а котките продължат да се хранят от остатъците. Освен това той трябваше да се съгласи с женитбата на Алиция и Ханс.

Победен от глада, Кратипон трябваше да приеме. За сватбените тържества Брикарден приготви вълшебни ястия. Но най-странното бе, че Кратипон не изпитваше вече никакво удоволствие да вкусува от тях. От една страна, докато насила бе ял луната, бе изгубил вкуса си, а от друга – бе привикнал на естествена горска храна. Така той стана убеден вегетарианец за голяма радост на дивеча в околността. Не близваше вече нито капка вино и не му беше необходимо повече да се измъчва, че неговото не е достатъчно качествено. Най-сетне в кухнята престана непрестанното бясно готвене и всички в замъка заживяха безгрижно и щастливо.

Алиция и Ханс обаче напразно очакваха да дойде отново пълнолуние, за да се отдават на любовта си. А Кратипон очакваше да го дарят бързо с внуче. Затова един ден Брикарден чу от устата на своя господар най-невероятната заповед, която можеше да се измисли:

– Върни обратно луната на мястото ѝ.

Брикарден смяташе, че ще изпадне в несвяст при тези думи, но даде воля на въображението си и благодарение на помощта на всички и на щастливата случайност, както често се случва в живота, успя да измайстори една чудесна жълта торта, за да я залепи на мястото на луната. Но тъй като тортата беше много голяма и

нямаха подходящ съд за нея, се наложи да я разрежат на късчета, които после слепваха.

Ханс и Алиция бяха доволни и без забавяне се отдадоха на любовните си нощи, докато на небето малко по малко започнаха да се появяват частици от луната – отначало само една четвъртинка, после половинка и накрая изгря цялото светила. На тях така им хареса тази игра на появяване и изчезване на месеца, че помолиха Брикарден да я увековечи. И магьосникът направи така, че влюбените по света да могат да влияят върху големината на луната. Оттогава, когато има пълнолуние, всички знаят, че в момента страшно много хора се обичат и желаят луната да освети любовта им.

Гореща сделка

Научно-фантастичен разказ

Алън Нурс

Когато във вторник привършваше с бръсненето, Прейзинджър видя в огледалото физиономията на Дявола.

Странно зрелище, но не и за Прейзинджър, който отдавна бе свикнал с подобни посещения. Всеки вторник сутринта, с неотвратимостта на идващия ден, ТОЙ се появяваше. Този път човекът студено изгледа възникналото пред него изображение.

– Време е да престанеш с това бърборене – заяви той.

– Наистина ли? – оживи се лицето на Дявола.

– Наистина: Ние сключихме договор, нали? Но ти не изпълняваш всичките си задължения. Време е да си спомниш за тях. Иначе... ще трябва да се разделим.

Той завърши с бръсненето и се отпрати в столовата, където го чакаше закуската. „Минаха само три години – размишляваше той, – а ме очакват още седем. Седем години! Това е дяволски много време!“

Прейзинджър допи сока от праскова и се протегна за чашката кафе. В този миг, право

от стената, в стаята се появи Дяволът, като въртеше тънко бастунче от абаносово дърво. От Повелителя на лъжците лъхна на сярата и изгорена козина. Той беше висок, строен и изглеждаше превъзходно в черния блестящ смокинг.

– Какви глупост приказваш за прекъсване на договора? – поинтересува се той. – Минаха само три години, а ти вече проявяваш недоволство, а?

– Причините ми са основателни – забеляза хладно Прейзинджър. – Ти започна често да вършиш пропуски, които се отразяват на моите права. Не изпълняваш всичките си задължения, а само част от тях...

Дяволът огледа критично стаята.

– Е, какво път толкова – проточи той бавно, – както виждам, нещата ти вървят добре. Апартаментът ти е прекрасен, най-добрият в града. Имаш достатъчно средства да го поддържащ. Наистина не е обзаведен по мой вкус, но... –той впи очи в Прейзинджър. – Нещо си се отпуснал. Май си преживял тежка нощ, а?

– Не от най-хубавите, както си въобразяваш.

– Така ли? Значи лошо са те обслужили?

– О, не – поклати глава Прейзинджър, – точно обратното. Те ме гонят на табуни. Където и да погледнеш – жени, жени, тълпи жени.

– Ах, така значи! – Дяволът дяволито се намръщи. – И те не те желаят? Пренебрегват те? Или са прекалено настойчиви?

– Не, не – отново поклати глава Прейзинджър, – нищо подобно.

– Е, и какво? Не си доволен от менюто ли? Или блюдата са неапетитни? Не? – Дяволът повдигна рамене. – Тогава твоето заявление не е състоятелно. Какво ти трябва още? Имаш още седем години – наслаждавай се! Своята част от договора аз изпълнявам.

– По буквата – да, но не и по духа – възрази Прейзинджър. – В задълженията ти по сделката влизаше да ми доставяш пълно удовлетворение. А аз никога не съм го изпитвал! Нещо е изпуснато още отначалото.

– Ако говориш за любов – аз не мога да ти помогна – заяви Дяволът: – Както знаеш, това не е по моя профил.

– Страданията и възторзите на чистата любов съвсем не ме привличат – рязко отрязва Прейзинджър. – Не, друго ми е нужно. – Той се изправи на крака и погледна тавана в

търсене на нужните думи. – Всички твои жени, моля ти се, как да ти го обясня... прекалено много знаят и умеят. Няма на какво да ги науча. Да, точно това е! Те са... прекалено опитни!

– Предполагам, че в това се крие тяхната цена – сухо отбеляза Врагът на Род Човешки.

– Как ли пък ще го разбереш точно ти! – страстно възкликна Прейзинджър. – Те знаят всички правила на играта. Те са като кукли на конци! Не възбуждат нито истински чувства, нито екстаза на познанието...

В очите на Дявола внезапно блесна искрата на разбирането:

– Ти искаш невинност! – глухо се закикоти той. – И си стигнал в търсенето на невинността при мен! Очарователна наивност! Изключително съм ти благодарен! Задължен съм десет години да изпълнявам всичките твои желания без никакви ограничения, включително доставката на най-прелестните жени, за удовлетворяването и на най-екстравагантните ти капризи. Като законно заплащане получавам някаква си дреболия, в съществуването на която и ти самият не вярваш – твоята душа! – Дяволът отново се разкиска. – А сега ти се прииска невинност! – той изведнъж престана да се

смее и замислено изрече: – Примамлива идея, но абсолютно нелепа.

– Ти искаш да кажеш, че не си в състояние да я осъществиш? – запита светкавично Прейзинджър.

– Нищо подобно не съм казал – озъби се Дяволът. – Съвършено невинна девойка, до която не са се докосвали груби мъжки ръце... – той замислено гладеше брадичката си. – Трудно. Невероятно трудно.

– Но ти можеш, нали? – настоятелно произнесе Прейзинджър. – Ако ти си представиш само колко са скучни тези... – той махна безнадеждно с ръка и с надежда се взря в Дявола. – И така, ще успееш ли да изпълниш молбата ми?

– Ще бъде трудно – заяви Дяволът, – особено в рамките на нашия договор. Разбери ме правилно, това изисква допълнителна работа, време и необикновена деликатност... Заплащането трябва да се повиши – той прецени с поглед Прейзинджър. – Готов ли си да ми дадеш оставащите седем години?

Прейзинджър побледня, но все пак бавно кимна в знак на съгласие.

– При всякакви условия – потвърди той.

Дяволът направо засия:

– Тогава – да си стиснем ръцете! Ти, разбира се, ще прекараш с нея само една нощ. Повече би било непозволен разкош.

Пръстите на Прейзинджър се разтрепериха.

– Тя трябва да е чудо на съвършенството. Нека тази нощ да надмине хиляди други нощи!

– Имаш думата ми! – потвърди Дяволът.

– Трябва да съм първият човек, който ще се докосне до нея. Първият във всяко отношение, дори в мислите...

– Разбрано.

– И ако провалиш работата... Договорът става напълно недействителен!

Дяволът се усмихна.

– Съгласен съм. Но ако успея... – той докосна чашката за кафе с края на бастунчето си и порцеланът се обви в пламъци. – Само една вечер – повтори той и мина през стената.

* * *

Прейзинджър чакаше вече пет дни. Преди чувстваше само пресищане и леност, сега трепереше от нетърпение. Но дните минаваха и той ставаше по-нервен и по-раздражителен. Когато излизаше навън, нетърпеливо се вглеждаше във всяко ново лице (разбира се, от съответния пол и на подходяща възраст), но после се извърщаше

разочарован. Нервите му се обтегнаха до крайност. Тялото и разумът му се изпълваха с някакви неясни възжеления. Срещна я на шестия ден следобед в картинната галерия на малък музей. Тя беше висока, гъвкава и изящна. Руси коси обграждаха прелестното и безметежно лице с пухкави красиви устни. Изглеждаше напълно потопена в някакъв свой неизвестен вътрешен свят – отделено островче от бушуващото наоколо човешко море. От нея сякаш духаше свеж и прохладен пролетен вятър и се чуваше нежната топлина на ласкав смях.

С една дума, тя беше възхитителна!

Той я настигна и я заговори. Тя се усмихна, но в тази усмивка нямаше онова открито предлагане, с което така бе привикнал. После тръгнаха заедно из галерията. Тя се смееше весело и, когато го поглеждаше, очите ѝ се изпълваха с топлина.

Научи, че се казва Мойра и е на деветнадесет години. Мимоходом получи множество други сведения, които, казано честно, не го интересуваха особено. Когато напуснаха галерията, се отправиха към парка и продължиха весело да бърбят.

Прейзинджър предложи да пийнат по нещо.

– Чудесно – съгласи се девойката, – но аз никога не съм вкувала алкохол.

– Невероятно! – изуми се Прейзинджър.

– Но е истина – повтори тя.

Пийнаха по чашка и нито капка повече. Разговаряха за изкуство, книги, музика – за тези неща тя имаше солидни познания. Но когато преминаха на темите за любовта и плътските наслади, неосведомеността ѝ беше направо обезоръжаваща.

Обядваха заедно и дълго танцуваха в градината на небостъргача, който се издигаше високо над града. Те пристъпваха с непринудена простота и грация. Прейзинджър едва се сдържа, когато случайно се докосна до нейното лице и девойката доверчиво се притисна до него.

„Сдържаност – уговаряше сам себе си, – сдържаност и търпение.“

Това беше тя, тази, която така дълго търсеше – но е рано, прекалено рано...

Те се любуваха на разхвърлянните под тях градски светлини, дишаха свежия нощен въздух, а Прейзинджър се опияняваше от близостта ѝ.

– От моите прозорци гледката е още по-хубава – тихичко нашепна той. – Ще пуснем музика, ще пийнем малко вино...

– Да – каза усмихната тя, – сигурно ще бъде чудесно. Ще ми хареса, уверена съм.

От прозорците на апартамента му наистина се откриваше изумителна гледка.

От блясъка и преливането на светлините дъхът направо спираше, музиката придобиваше нов смисъл, а виното – от най-добрите му запаси – поразяваше с възхитителния си цвят и превъзходен аромат. Те приказваха и тихо се смееха, после замълчаха. Светлините помътняха и само пламъците на камината продължаваха да си играят.

Тя беше великолепна.

И едва после той разбра, че някой го беше изпреварил.

Следователно Дяволът загуби и той сега е свободен. Тази мисъл го ласкаеше и приспиваше, докато беше опрял глава на гърдите ѝ.

* * *

На сутринта тя беше изчезнала. А Дяволът стоеше до прозореца и с нетърпение подмяташе абаносовото си бастунче.

Прейзинджър го видя и се засмя.

– Глупак! – викна той. – Провали се, уверявам те! Условията на договора,

естествено, не са изпълнени, но аз получих това, което желяех.

Дяволът го изгледа втренчено. Смехът замря в гърлото на Прейзинджър.

– Е? Какво още искаш? Свърши се, отивай си! Сделката се провали!

– Не е съвсем така – произнесе Дяволът. – Дадох ти това, което искаше.

– Но формално условието не е изпълнено! – завика Прейзинджър. – Аз не бях първият! Друг човек преди мен...

И тогава Князът на Лъжците се разсмя така, че димящи сълзи заизскачаха от очите му.

– Ти ме наричаш глупак мене – изсъска той. – Нима наистина си мислил, че мога да подчиня невинност, ако е без грешка? Каква нелепост! Никога не бих успял да го направя. Разбира се, преди теб имаше друг – но дяволът си е дявол, а не човек!

И, съпровождан от взрив от смях, той хвана Прейзинджър и право през стената го помъкна в преизподнята.

Време за обядване

Научно-фантастичен разказ

Харлан Елисън

Космическият кораб „Цирцея“ като мощен факел освети пътя си през заобикалящата го тъма на вечността. А на неговия борд...

– Дембоис, ти си непоносим! Стомахът ми категорично отказва да те смели!

– Престани с тези глупости! И чуй какво ще ти кажа: в миша дупка ще те натикам! По дяволите, нима смяташ...

– Достатъчно! Престанете! Иначе и на двамата ви ще дам да се разберете. Имам достатъчно сили за това. За последен път ви призовавам: престанете! Крейгър, нима не ти е ясно, а? По време на този рейс се наслушах на гадости. Най-добре е да си затваряте устата, иначе ще ви почна с гаечния ключ... Разбрахте ли?

...Тримата бяха оседлали пламъците на двигателите в служба на Картографския отдел, който ги насочи към звездите да нанесат на карти планетите около неизвестни светила и да изследват набързо тези светове. Скокът продължаваше вече трети месец и сега летяха от потъналата в зеленина планета Гарбо към друга, която още нямаше име. Изследователите не

знаеха точното ѝ местоположение, а светлината на звездата ѝ не достигаше до Земята. Там, от другата страна на безкрайния мрак на междугалактическото пространство, се намираше друго островче звездни купове. И понеже се носеха към него през подпространството, можеха да наблюдават как се приближава светлината на далечните звезди.

Крейгър, Дембоис и Колк започнаха пътешествието си преди година и девет месеца. Картографираха повече от двеста свята и всеки от тях се отличаваше по нещо от другите. Но работата не беше достатъчна, за да запълва времето им. В мрака около тях понякога се мяркаше някоя звездичка, а още по-рядко – разкъсаното одеяло, наричано подпространство. Отдавна връзката със Земята е прекъсната, но имаха предостатъчно продоволствия и вода и нямаше защо да се безпокоят.

Но природата не търпи пустота. И фактите потвърждаваха това правило.

Крейгър – по произход потомствен прусак – изглеждаше като прадедите си: висок, слаб,

с мощна мускулатура и прави, ниско подстригани руси коси. И не търпеше никакви компромиси спрямо убежденията си. Бедността и решителността му го бяха издигнали до тази високоплатена и съвсем не неприятна работа. Като стана лейтенант в Изследователския Отдел на Флота, той стигна до извода за особеното, висше предназначение на полетите, а всичко останало беше второстепенно.

Следващият от група – Дембоис, по звание втори лейтенант, също беше своеобразен род фанатик. Произхождаше от богато луизианско семейство, но миналото си бе преживял достатъчно лекомислено и весело. Някаква скандална история с приятна на вид кварталонка бе принудила баща му да го накара да напусне града и да постъпи във Флота. Богатството и връзките на семейството му успяха да го избавят от съдебно преследване, но самата служба му изглеждаше като каторга. Презираше ИОФ и затова го избра.

Самоунижението, така характерно за младежките среди, го насочи в случая. Видът му сякаш казваше: „Виж колко съм зле, след като съм изгонен от дома си!“. Той с отвращение се отнасяше към косматите, пълзящи, надарени от природата с пипала, прозрачни или покрити с пера същества,

които трябваше да среща по далечните звездни светове.

Ненавиждаше евреите и негрите, католиците и онези с жълтите муцуни, чувстваше се неуютно в присъствието на бедни, болни, гладни и сакати хора. Освен това се отличаваше с невероятен инат. Ако се наемеше нещо да върши, то го правеше обмислено и качествено. Но ако не искаше да го свърши, а беше длъжен, се захващаше чисто формално.

Третата личност на кораба беше капитан Колк. Миналото му напомняше за тайнственото лице на огледалото: всеки можеше да се огледа в него, но да види там само собствения си лик. И нищо повече. Под тази черупка миналото пазеше мълчание. Но дори този начин на държане показваше мъжа в него. Той властваше на борда и потискаше останалите. Може би беше прекалено суров, но това им беше от полза.

Караницата започна да го нервира:

– За какво, по дяволите, не можете да се разберете?

Двамата заговориха в един глас и се стараеха да се надвикат. Колк така ги изгледа, че трябваше да замълчат.

– Добре – обърна се той към Крейгър. – Ти говори пръв.

Крейгър беше достатъчно раздразнен. Протегна се за лулата, която висеше закачена на колана му подобно на пистолет, пъкна палеца си в обгорената чашка и заломоти нещо неприлично.

– Е, какво път, Крейгър, запомни веднъж завинаги: искаш ли да кажеш нещо, кажи го. Ако ли не – мълчи.

Крейгър поклати глава, притвори очи, сякаш се настройваше да изрече дълга поредица ругатни, но вместо това отвърна:

– Ние спорехме за предназначението на Човека.

Гъстите черни вежди на Колк бавно запълзяха нагоре към челото като извити дебели гъсеници.

Крейгър припряно се захвана да обяснява, като очакваше Дембоис всеки миг да избухне:

– Доколкото знам, тези нещастници, с които се сблъскваме по различните светове, заслужават човешко отношение и съответни грижи. Наш дълг пред слаборазвитите същества е да им дадем това, което притежават по-цивилизованите раси.

Дембоис иронично подсвирна, но Колк го изгледа свирепо.

– Твой ред е да се жалваш... Защо започна кавгата?

Дембоис погледна косо Крейгър и заговори раздразнено:

– Аз твърдя, че не е наша грижа да вършим каквото и да било за тези вонящи твари. Единственото, което се иска от нас, е да ги надупчим. Ако им попаднем в лапите, веднага биха ни сгризкали... Трябва да унищожим всички тези гадове. Това е! Само тогава ще бъдем в безопасност. А това магаре... – Дембоис млъкна за миг, объркан от злобното ръмжене на Крейгър, и настръхна, когато прусакът направи крачка напред.

Колк застана между тях и ги спря.

– Ясно, достатъчно! Значи единият смята, че трябва да се правим на „добрия чичо“ за едните туземци, а другият – да ги насечем на парчета. Отлично! Прекрасно! Възвишено и славно... А сега приберете езиците си зад зъбите и ме оставете на мира, преди да сме налетели на някоя звезда.

Той ги изгледа някак си странно и като измърмори: „Хомо супериор“, напусна каюткомпанията.

Корабът „Цирцея“ продължи полета си.

* * *

Наоколо се простираше зеленикава мъгла от вечните, но променливи съставки на подпространството. В мътната и мастилено черна тъма мигаха виолетови капчици, сякаш

се втвърдяваха за миг и после се взривяваха, като навсякъде политаха златисти отломки...

Корабът завива... Навежда се на една страна. Стомахът започва да се бунтува, а в очните дъна сякаш нещо пламти... По корените на косите заиграва сърбеж, а кожата на лицето се опъва и става твърда като кост.

Сетне навън всичко се раздели на черно и бяло и вселената възприе предишните си очертания. Сега наоколо мигаха звезди – ясни и студени, разпръснати хаотично по небето.

Съзвездието нарастваше и запълваше навигационния екран. Бордовият компютър мрачно се разтрака, въвеждайки необходимите корекции в траекторията, и след миг пламтящите точки се наредиха в нещо, приличащо на птиче крило, което случайно се е оказало на курса на „Цирцея“.

Дембоис и Крейгър внимателно почукаха на вратата на кабината за управление и я отвориха едва когато Колк разсеяно изрече:

– Влезте!

– В правилна посока ли летим? – запита Дембоис.

– Бяхме се отклонили на цели три градуса, но успях да коригирам курса – отвърна Колк, гледайки показанията на приборите. После свали инфрачервените очила и ги прибра в

калъфката. – Започнахте ли проверката на механизмите?

Крейгър побърза да кимне, при което устните на Дембоис се изкривиха от раздражение при мисълта, че той би могъл да отговори пръв. И веднага се намеси:

– Надявам се, че този път няма да се суетим за всяка мърша. Стига ми това, че на предишната планета едва не си счупих крака.

Но Крейгър веднага се нахвърли върху него:

– Предполагах, момчето ми, че веднъж завинаги сме се разбрали по този въпрос. Надявах се, че си схванал същността на нашия дълг – да бъдем дружелюбни и да помагаме на тези нещастници...

– Глупости! – отрязва го Дембоис. – Посочи ми съответния параграф в Инструкциите! И ако не можеш... натикай си обратно в устата тези дърдорения в стил Хайне... гаден скотолубец!

Крейгър го удари, преди Колк да се намеси. Юмрукът се стовари в скулата на Дембоис и така засили втория лейтенант, че той полетя назад, удари се в преградата и се свлече на пода с отпусната глава. Нападателят тръгна напред, но Колк пхна ръце под мишниците на прусака и сплете пръсти на тила му. После плавно сгъна Крейгър на две и го обърна с лице към пода,

където го затръска, докато лейтенантът се съвземе.

– И в бъдеще... забрави, че съществуват такива маниери – зашепна високо капитанът в ухото му. След което сгъна напълно парализираното му тяло и го вдигна така, че краката му се заклатиха над пода. Огромните мускули на Колк изпълниха докрай ръкавите на униформената му куртка. А на дясното слепоочие нервно запулсира синя вена.

Дембоис се размърда, изправи се несигурно, хвана се за лицето, направи няколко неуверени и некоординирани крачки, след което, без много да съзнава какво прави, се нахвърли върху лейтенанта и го удари в корема с двата си юмука. Лейтенантът въздъхна отчетливо, изстена слабо и увисна в ръцете на капитана.

Колк пусна омекналото тяло, замахна с ръка и върху шията на инженера се стовари саблен удар. Дембоис се свлече на пода до съперника си.

Капитанът се върна на пулта за управление и отново постави инфрачервените очила. Известно време мълча и после тихо изрече:

– Хомо супериор!

* * *

Експедицията нанесе без особени произшествия на картите трите външни

планети, които се намираха на такова разстояние от светилото, че дори лъчите му не ги достигаха. Повърхностите им бяха покрити с дебел пласт лед, но под него се бяха притаили съкровища – уранови руди, фосфорити и най-различни редки елементи. Отбелязаха ги в дневника като планети от клас „А“, т.е. които добре възвръщат вложените средства за изследване и разработка.

Но централният пояс от петнайсет планети не представляваше особен интерес. Състоеше се от три пустинни свята, изтъкани главно от силициеви съединения, седем други – безплодни и каменисти, без атмосфера и забравени от Бога; на тях нищо не растеше и нямаше нищо ценно. Следващите четири бяха обрасли в гъсти джунгли, из които бродеха динозаври. А последната изглеждаше някак си странна. Като екзотика я оставиха за накрая.

Преди да започнат да нанасят на картите вътрешния пояс от планети – на брой деветнадесет, решиха да кацнат на „странната“ и да я изследват.

Отдалече планетата приличаше на помътняло сребристо кълбо, без никаква атмосфера или характерни признаци. Сякаш в мрака на Космоса бе увиснала огромна сфера, обвита в тънък слой станиол, по

който не се виждаха нито хълмове и долчинки, нито планини, реки, ручей или каменни грамади. Казано иначе – въобще нищо...

Увиснаха над планетата и потърсиха удобно място за кацане на повърхността ѝ. Но да се намери нещо подходящо, се оказа много трудно: цялата повърхност приличаше на полирано кълбо.

– Просто невероятно! – прошепна Дембоис.

– Какво му е невероятното бе, глупако? Нали сме над нея? – Крейгър търсеше нова свада. А и болката в корема го правеше по-раздражителен.

– Край за днес! – изрева капитанът. – Идиоти такива, не започвайте кавга преди кацането. Дали е възможно, или не, но ние вече сме тук и ни предстои още нещо – да се измъкнем. А както гледам, планетата на нищо не прилича... По-важно е да преценим, какво ни очаква на нея.

Дембоис веднага премести погледа си върху индикаторите и анализаторите.

– Май грешите, капитане.

Колк също се обърна към приборите и дълго не откъсна поглед от тях. Стрелките им не стояха на отрицателните стойности, както беше, докато се намираха в пространството, а на нулата. Но и това изглеждаше

невероятно: та там все трябваше да има нещо...

Изследователите мълчаливо се спогледаха. Нямаше какво да си кажат. Натъкнали се бяха на феномен.

– Може би е антипланета?

Въпросът увисна във въздуха. Отговор щяха да получат едва след проверката.

Спряха на десетина километра над гладката повърхност, изстреляха ракета и я насочиха право надолу като не си дадоха труда да пресмятат съпротивлението на атмосферата или да нанасят корекции в курса. Ракетата се удари в планетата и се взриви. Но неразрушимите ѝ прибори продължиха да изпращат сведения. Стана ясно, че планетата се състои от материя, а не от антиматерия.

Корабът се насочи за кацане. Тримата изследователи излязоха от него и като деца се плъзнаха по перилата. Отдалече приличаха на огромни мехури.

Всеки беше въоръжен със скорострелна карабина, макар планетата да изглеждаше абсолютна безопасна. Но рожбите на Космоса бяха така разнообразни и непредсказуеми по отношение на човека. Затова решиха да не рискуват.

Стъпиха на повърхността. Не се забелязваха никакви признаци на живот.

Приборите бучаха, измерваха, изучаваха. Хората се придвижваха в плътен триъгълник. Първи вървеше Колк. Той пристъпваше внимателно, а автоматът на рамото му лениво се полюляваше.

– Обърнахте ли внимание на почвата? – запита Крейгър. Гласът му прозвуча тихо и възторжено като под сводовете на черква.

Колк кимна, но пръв отговори Дембоис:

– Като гумена гъба е. Прилича на еластичните подове в Управлението. Интересно кой ли я е направил?

– Не зная – отвърна Колк.

И тези думи се оказаха последни.

Планетата изведнъж затрептя. Плавни вълни се надигнаха като желе в чиния. Повърхността се заклати и запулсира. Усещанията се усилиха, когато хората се спряха.

И тримата чуха по радиото някакъв далечен трясък и като по команда се обърнаха. На половин миля от тях „Цирцея“ се наклони и падна. А после...

Планетата погълна кораба!

Тримата извикаха – всеки поотделно – но смисълът бе един и същ: бяха претърпели корабокрушение и се оказваха захвърлени неизвестно къде. Щяха да живеят, докато не свършеше въздухът в бутилките на

гърбовете им. Но ги чакаше още по-ужасно откритие.

Планетата се оказа месоядна!

Разбраха го прекалено късно.

Внезапно почвата под краката им се изду като мехур и той се пукна с противен мляскащ звук. Погълна ги бездна, а над главите им се затвори безликата еластична повърхност, като по нея не се виждаше и следа от кораба и изследователите.

Наоколо имаше само гъста течност. Сива и всепоглъщаща. Всмукваше ги все по-навътре и навътре към безформената си утроба. Всеядната плът беше навсякъде. Те бяха... ГЛЪТНАТИ ЖИВИ!

Сивото вещество ги притисна в гумените си прегръдки. Шлемовете им се покриха с някакъв святкащ слой. Дишаха леко, но им се струваше, че не им достига въздух. Планетата на сивото безличие се прояви като живо същество, а изследователите се намираха във вътрешностите ѝ. Те се носеха насам-натам и желяеха само едно – да се окажат по-скоро на дъното на този съд. Но въпреки това продължаваха да се съпротивляват: махаха ръце, разтваряха пръсти, риташа с крака; очите им бяха готови да изхвъркнат, а гърлата издаваха такива силни викове, че в затворените шлемове приличаха на страшен грохот...

За миг зърнаха „Цирцея“, след което пропаднаха още по-надолу в сребристото „нищо“, което живееше само за себе си и дори не забелязваше гибелта им.

Но изведнъж... появи се нова вълна. Съвсем неочаквана. Загиващите почувстваха как планетата започна да се гърчи. Тръпките ставаха все по-силни и резки, понякога спираха и отново започваха. След няколко минути щяха да останат без въздух и да се задушат. Щяха да останат завинаги в сърцето на този жив свят.

Кожата започна да ги сърби и това им подсказа, че храносмилателните сокове на планетата са способни да преодолеят дори твърдите им скафандри. Всичко около тях се вълнуваше и бълбукаше...

Изведнъж хората усетиха, че се издигат, и то все по-бързо и по-бързо. Среброто край тях започна да става по-светло. А после без никакво предупреждение... пльок!.. се оказаха изхвърлени навън от недрата на планетата като тапа на повърхността на езеро. И отново пред тях се простираше гъбестата повърхност.

Те бяха свободни!

Планетата се гърчеше в мъчителни спазми. Хората бяха подхвърляни като дребни песъчинки, падаха, въргаляха се... Сътресенията ставаха все по-силни и по-

силни. От дълбините се подаде „Цирцея“. Корабът, легнал на една страна, бе подмятан като тях.

Без да се бавят, и тримата с отчаяни усилия запълзяха към него и се вмъкнаха през люка, останали съвсем без сили от борбата с безкрайните тласъци и спазми на обезумялата планета. Хората се добраха до кабината за управление, заеха местата си пред командното табло и от дюзите изскочи пламък...

„Цирцея“ полетя, но без цел, без контрол, а хората започнаха да възхваляват Всевишния за милосърдието Му, благодариха на Провидението за чудесното им спасение от неминуемата гибел.

Долу сребрилата планета бавно се успокояваше и гърченето ѝ затихваше. Скоро отново се превърна в предишния неподвижен монолит.

* * *

Крейгър бе пребледнял като платно.

– Трябва да се върнем и да влезем във връзка със Земята!

Гласът на Дембоис трепереше от възмущение:

– Това нещо беше чудовищно и опасно!

Бурният смях на Колк ги накара да замлъкнат. Те с удивление го гледаха, защото по лицето му се бе появила емоция.

Звучите на несдържаното веселие къртяха наоколо. Едновременно си помислиха за истерията и за това, че трябва да успокоят капитана. Но когато Крейгър тръгна напред, Колк с лекота го запрати назад.

След малко започна да се успокоява, дишайки тежко и поклащайки се на креслото.

– Ама и вие двамата! Коремът ми ще се спуска от смях! – захълца Колк. Но след миг лицето му стана отново студено и решително, а гласът се повиши. Той ги огледа внимателно. – Вие можете ли поне малко да мислите? И не разбрахте ли какво стана?

Те го гледаха, без да разберат нищо.

– През целия път дотук – произнесе горчиво капитанът, – вие непрекъснато дърдорехте колко е велик и удивителен Човекът. Неговото предназначение било да

управлява Вселената, а целта му да опекунства над заблудените племена или да ги унищожава. Нали Човекът е крайният продукт на живата природа и връх на творението. А в главите ви дори не е минавала мисълта, че може да съществуват такива форми на живот, които да ни превъзхождат.

– Това пък какво значи? – рязко запитва Дембоис. – Да не сте се побъркали?

Лицето на Колк стана свирепо, ама наистина свирепо, когато произнесе:

– Магарета! Високомерни и самодоволни магарета! Така и не разбрахте какво ви казвам! Супермени такива! Кретени, нима наистина не загрихте нищо, а? Човекът предизвиква най-силно отвращение у всичко, до което се докосне! На тази планета ѝ се заповръща от нас!

Герда Лудите Крака

Психоприказка

Пино Джилиоли

Живееше някога в едно село красива девойка на име Герда, изключително надарена в изкуството да моделира с глина. Нейната майка бе умряла при раждането ѝ и момичето живееше с баща си Йоханес в сламена колиба в центъра на селото. От деня, в който Герда бе започнала да работи с глина, Йоханес бе открил магически способности у себе си. И те прекарваха живота си да правят добрини не само на съселаните си, но и на жителите от цялата околност. При тях се стичаха хора от всички краища. Един казваше на Герда:

– Ще ми направиш ли една красива котка като тигър?

– И за какво ти е тя? – питаше девойката.

– Пълчища от мишки се разхождат в избата ми. Ако ги уплаша, сигурно ще си отидат.

Тогава Герда с пръстите си на възшебница измоделирваше за миг от глината желаната красива тигрова котка и я отнасяше на баща си. А Йоханес произнасяше магическата формула, която ѝ

даваше живот. Друг път идваше селянин, който се обръщаше към Герда:

– Ще ми направиш ли няколко пчели?

– И за какво са ти?

– Искам да си събера нов кошер, та да дават мед за децата ми.

И за четвърт час пчелите биваха готови, а Йоханес им вдъхваше живот. Така бащата и дъщерята изпълняваха желанията на всички, които искаха да притежават някакво животно. При едно условие: ако имаха добро намерение. Едни си пожелаваха муле, за да им помага в работата, други две крави да им дават мляко или куче с верни очи, за да им бъде другар. Така хиляди добри и полезни животни излизаха от дома на Герда и Йоханес и се отправяха към селото или околностите, за да изпълняват предназначението си, което им бе отредила природата. Разбира се, ако някой искаше кон само за да се хвали с него, бащата и дъщерята му отказваха. Също така не искаха и да чуят, ако някой си пожелаеше да притежава една овца повече от съседа си, та да го дразни. Йоханес беше магьосник с

добро сърце, а Герда имаше златни пръсти. И всички хора наоколо много ги обичаха.

Един ден пред Герда застана дребна старица, която никой от местните хора не познаваше. Тя ѝ каза:

– Красива девойко, ще ми направиш ли едно животно със сто очи и сто крака?

– И за какво ти е потрябвало?

– Живея в просторна, макар и скромна къща, и имам нужда от животно, което да вижда във всяка една от стаите и да ми затваря вратите и прозорците, когато вятърът ги отвори.

Герда, много заинтригувана да измоделира непознато животно, веднага се захвана с работа. И за няколко минути странното същество със сто очи и сто крака, което никак не беше красиво на вид, бе готово. После девойката повика баща си, за да даде живот на това странно създание. Но при вида на чудовището, което почти изпълваше цялата стая, Йоханес се поколеба да изрече магическите думи. Тогава старицата започна да се оплаква:

– Аз съм престаряла и болна. От ден на ден ми става все по-трудно да наглеждам къщата. Да не говорим, че ми отнема цели две седмици, за да се изкача до хамбара на тавана. И кой ще ми пази житото и орехите там?

Йоханес се остави да го уговорят и направи магията, но веднага след това дълбоко съжали за това. Веднъж получило живот, ужасното създание веднага се втурна навън, като счупи вратата, докато старицата подтичваше отзад и се присмиваше. От този ден селото преживя страшни кошмари. Звярът унищожаваше цялата реколта и отмъкваше домашните животни, а старицата все повече дебелееше и се смееше неспирно. Тогава Герда и Йоханес сториха нещо в противоречие с всичките си принципи. Девойката измоделира десет свирепи вълка, които Йоханес оживи и ги пусна срещу звяра. Битката беше дълга и кървава. Накрая вълците успяха да повалят животното и да го разкъсат на парчета. После по заповед на Йоханес те се оттеглиха в горите, за да заживеят, както природата им бе отредила. Както всички знаем, по земята обитават цивилизовани хора, но и от дивите животни има нужда.

Обхваната от ужасна злоба при вида на разкъсаното на парчета чудовище, старицата дотича в къщата на Герда. Като забеляза девойката, тя я стрелна с ужасните си очи и изрева:

– Нека краката ти през целия живот безспирно да те разнасят нагоре-надолу.

Внезапно краката на момичето се раздвижиха безумно бързо, без то да може да ги контролира. Девојката се развика:

– Спрете, крачета!

Но краката ѝ не искаха да слушат и я отведоха навън. Още веднъж Герда извика:

– Крачета, върнете ме вкъщи.

Но те направиха точно обратното и с подскоци я поведоха към големия път извън селото. Герда разбра, че е загубена и със все сили започна да вика на помощ баща си:

– Тичай, татко! Омагьосаха ме!

Ала за да се разтури магията, Йоханес трябваше да я докосне. Но как да я настигне със старческите си крака, докато нейните бяха бързи като на щурец.

– Спри, Герда, за да те пипна – молеше се бащата, като тътреше мъчително крака след дъщеря си по прашния път.

Но девојката се отдалечаваше все повече и повече от него, докато накрая престана да го чува. Краката я бяха завлекли далече от село и продължаваха лудия си бяг, без тя да може да ги накара да я слушат.

Всичко се бе случило само за миг. Герда прекоси много непознати места, подскачайки нагоре-надолу по волята на полуделите си крака. Ако тя им заповядваше нещо, те вършеха точно обратното, а за да си почине за малко нещастното момиче трябваше да

ляга по гръб и да ги стиска силно с ръце. Герда беше разумно и уравнивесено момиче. Тя не си загуби ума и правеше всичко възможно да се приспособи към странното съществуване, което и поднесоха омагьосаните ѝ крака. Където и да минаваше, девојката моделираше красиви животни от глина, но те оставаха безжизнени, защото го нямаше татко Йоханес, за да им вдъхне живот с магическите си формули. Със спечелените от моделите пари Герда се прехранваше, а спеше под открито небе или в изоставени обори. Хората я нарекоха Лудите крака. Всеки изминат ден само увеличаваше тъгата ѝ, тъй като тя изобщо не можеше да прогони от сърцето си образите на обичания си баща и на родната си къща.

Един ден по време на мъчителните обиколки, които я караха да прави проклетите крака, Герда срещна един красив момък, тъжен и отчаян като нея самата. Проснат на земята, той напразно се мъчеше да се изправи. Това бе цирков артист, отделил се от другарите си, които странстваха с каруци от село на село. Той ги бе следвал на едно муле, когато, подплашено от нещо, животното го бе хвърлило на земята, предизвиквайки парализа на краката му. Вироглавото животно бе избягало, докато каруците на

цирка се отдалечаваха и другарите му не чуха неговите викове за помощ. Сега младежът лежеше, неспособен да се помръдне. Като видя подскачащите крака на Герда, той въздъхна:

– Какъв късмет имаш с тях!

– Късмет ли! – възрази момичето. – Краката ми са омагьосани и ме разнасят, както им скимне. И аз изобщо не мога да ги командвам.

– Едни имат прекалено много, а други нямат нищо – философски заключи момъкът, почесвайки замислено глава. – Колко е странен животът!

– Би.било чудесно, ако можехме да си разменим краката – изрече на глас Герда, докато я спохождаше една интересна идея.

Тя помогна на момъка да се повдигне и седне, облегна го на едно дърво, после се изтегна до него на тревата, притискайки краката си с ръце, за да ги обездвижи.

– Така и аз ще си почина малко. Тя удостои момъка с шармантна усмивка, а той на свой ред се загледа в нея, като че ли я виждаше за първи път.

– Казвам се Жасмен. А ти?

– Герда.

Те веднага завързаха непринуден разговор, чиято тайна знаят само младите хора. Възрастните се сприятеляват по-

трудно. После Герда извади хляб и сирене, закупени с парите от моделирани животни. Тя раздели храната си с Жасмен, който горещо ѝ благодари. В края на импровизирания обяд Герда попита Жасмен:

– Къде искаш да отидеш?

– Да откроя другарите си от цирка.

– В коя посока се движат?

– На север.

Герда си помисли, че домът ѝ беше на юг и когато тя посочваше накъде да я водят краката, те винаги поемаха в обратна посока.

– Искаш ли да те понося малко на гръб? – предложи с усмивка девойката.

– Ще го направиш ли?

– Разбира се, омагьосаните ми крака са толкова силни, че могат да издържат цяла пирамида от хора.

– Тогава на път, Герда. Ще ти бъда признателен цял живот.

Без да чака повече, Герда натовари Жасмен на гръба си, а той, щастлив, извика:

– На север, Герда!

– На север – повтори момичето.

Но лудите и крака я понесоха с подскоци на юг.

– На север, на север – запротестира Жасмен. – Така се отдалечавам от приятелите си.

– Не мога нищо да направя – отвърна Герда, която започваше искрено да се забавлява, тъй като нещата вървяха по нейния план. – Повтаряй накъде трябва да ходим, пък не се знае...

Герда отлично знаеше, че краката винаги й противоречаха, но сега за нея това бе добре дошло. Тя живееше на юг, а в момента тези дяволски крака я водеха именно натам и за нула време тя щеше да се озове вкъщи. И не се излъга. Надвечер Йоханес видя някаква девойка, която на големи скокове се насочваше към къщата, докато на гърба й един младеж с пресипнал глас се мъчеше да вика високо:

– На север, проклети крака, на север!

Когато странната двойка наближи съвсем, уморените очи на Йоханес различиха чертите на момичето и той позна в него любимата си дъщеря. Тогава, колкото е възможно по-бързо, той изтича и успя да я докосне, произнасяйки вълшебните думи за разваляне на магията. Изведнъж краката на Герда станаха мирни и послушни, както преди. Тя свали Жасмен от раменете си, облегна го на дънера на едно дърво и най-сетне можеше да прегърне обичания си баща, който плачеше от радост. После, без да спестяват нищо, обясниха на Жасмен за тайната

хитрост, използвана от Герда, за да се върне вкъщи. Но той бе добро момче и каза:

– Няма нищо, радвам се за теб, Герда. И беше искрен. Тогава девойката се обърна с усмивка към баща си и го помоли да намери магическата формула, която да излекува краката на Жасмен. Йоханес мисли цяла нощ, още повече че сън не го хващаше от радост, че е намерил дъщеря си. Призори, докато все още мъглата не се бе вдигнала, той отиде в гората и откъсна едно борово клонче. Когато се върна у дома, потупа няколко пъти краката на момъка с него, произнасяйки вълшебните думи. Внезапно младежът почувства, че силата на мускулите му се връща и скочи от леглото. Той не можеше да си намери място от радост, че отново може да се движи и дълго благодари на бащата и дъщерята, които му предложиха гостоприемството си за още няколко дни. За жалост това време се изтърколи като миг, както винаги става с нещата, които са ни по сърце. И настъпи моментът на раздялата. Преди да се сбогуват, Жасмен на няколко пъти се опитваше да каже нещо много важно на Герда, но гласът му секваше и така му изигра лош номер. От своя страна и Герда би искала да му каже много неща, но човек никога не знае откъде да започне.

Така Жасмен си тръгна и се върна да работи при другарите си в цирка. Герда започна отново да моделира красиви животни, на които баща ѝ даваше живот, за радост на всички жители в околността. Но нито Герда, нито Жасмен, нито Йоханес намериха някогашното си щастие. Момъкът вече без желание стоеше в цирка. От време на време някаква тайнствена сила изтръгваше дълги въздишки от сърцето му. Герда на свой ред често беше разсеяна и гледаше продължително навън нещо, което само тя виждаше. Докато един ден Йоханес не дойде при нея с неочаквана молба:

– Направи ми няколко бели гълъба, момичето ми.

– Бели гълъби ли? И защо са ти, татко?

– Искам да ги изпратя надалече, за да отнесат едно много важно послание.

Герда сведе очи, неочаквано смутена, и бързо измайстори най-красивите бели

гълъби, които някога бяха излизали изпод ръцете ѝ. Йоханес произнесе магическата формула и те размахаха криле. Сякаш само това бяха чакали: да излетят надалеч. Тогава бащата отвори прозореца и те се устремиха на север като мечти.

Жасмен ги видя да се приближават и почувства как го обгръщат с криле. Те хвърчаха около него в безмълвна покана. Той ги разбра и, без дори да се прости с другарите си, потегли на юг, предвождан от птиците, които му посочваха пътя.

Когато най-после се видяха отново, Герда и Жасмен разбраха, без дори да си казват и думичка, че много се обичат. Те поздравиха Йоханес за умната му идея да ги събере. Казват, че от този ден двамата млади били неразделни, живели дълго и имали много деца. Но в това няма нищо странно, защото всички хубави приказки завършват така.

Диво цвете

Научно-фантастичен разказ

Джон Уиндъм

Мис Фрей няма да се поддаде. Не и Фелисити Фрей. Нека други се събуждат под тревога, да се измъкват от леглата, да обърсват лепкавата патина на съня с кърпа за лице, да събират трескаво дрехите си, да наблюдават нетърпеливо кафеварката и да подканват тостера да изхвърли препечените филийки. Нека дъвчат енергично, да гаврътват кафето набързо, да тичат припряно по своите задачи. Оставете тези автомати с презаредени батерии да откликват с пъргава енергичност на възискателното око на изгряващото слънце, поздравявайки утрото с решително свити юмруци и с блясък в очите, и да предприемат новите си сделки и завоевания... Но не и мис Фрей. Защото днес е част от вчера. А вчера и днес са част от това да бъдеш жив. А да си жив не е просто една случка, отминаваща с махалото на часовника. Животът тече и не се повтаря. Той е нещо, с което всеки трябва да се съобразява, дори когато спи или се разхожда. Това не би могло да продължи дълго.

Да бързаш, бе проява на лош вкус. Затова мис Фрей не бързаше. Не се стряскаше и не скачаше в началото на деня. Още от зори започваше да преминава от сън през полусън до унес, лежейки неподвижно, Слушайки птичките, наблюдавайки как небето просветлява и накрая възприемаше деня с всичките си сетива в момента, когато самият той осъзнаваше властта си над света.

Повече от час тя лежа, блуждаейки в мъглив полусън. Понякога в ушите ѝ звучаха истински птичи песни, понякога – спомени от чути разговори. Изпитваше истинско удоволствие от всичко и се усмихваше в своята полудрямка.

Когато денят започна да я измъква от властта на нощта, птичките почти бяха замлъкнали. Бяха завършили с поздравленията и сега се захващаха с всекидневните си задачи да търсят храна. Изведнъж ѝ стана ясно, че светът е почти безшумен.

Носеше я обезпокояващо чувство за нереалност. Задържа дъха си и се заслуша поне за един звук, които да ѝ върне

сигурността. Ами ако всичко бе спряло, както се очакваше да стане някои ден?

Може би в този момент някъде по света гъсти кълба дим се гърчат нагоре като пипалата на Медуза, издувайки се в конвулсии, които пулсират в някакъв полуживот и отбелязват началото на тишината и края на всичко.

От много години, в моменти на душевно спокойствие, тези стълбове дебнеха да се появят в ума ѝ. Тя ги мразеше и се страхуваше от тях. Те бяха триумфацият символ на Науката.

Науката беше нещо чудно, но за мис Фрей тя бе чудо от втора ръка. Науката бе враг на всичко в този свят, което живее и диша. Бе едно кристално образувание върху грубата и гола скала на мозъка, безсмислено, безчувствено, ялово, представляващо активна заплаха, от което се страхуваше, без да знае защо, така както животното се страхува от огъня. Науката, великият враг на всичко живо.

И Фелисити слушаше със свито сърце.

В една ферма в далечината някакъв трактор кашляше на пресекулки и постепенно, загрявайки, започна да работи по-нормално.

Тя се отпусна, облекчена от сигурността, че светът е още жив. Леко се нацупи заради

своето презрение спрямо трактора и го изхвърли от съзнанието си.

Той също бе представител на Науката и затова не бе добре дошъл.

Потопи се в мислите си. Отдавна потънали в подсъзнанието ѝ моменти и магически погледи оживяха. Спомни си златни думи. Започна да си създава собствена Аркадия, в която науката бе непозната.

Тракторът забръмча по-отчетливо, излизайки от двора на фермата. Бръмченето му затихна до едва чут шум, докато навлизаше в ниви, по-отдалечени от Фелисити.

Имаше много време. Достатъчно, за да мине през полето на път за училището, без да бърза.

Слънцето се издигаше като медальон, закачен върху тъмносиня мантия. По-късно денят щеше да стане горещ, но сега бе свеж и галеше като хладна ръка с бели пръсти. Блестящи бисери все още трептяха по листата и стъблата на растенията.

Броеници от дъждовни капки се стичаха по колената ѝ, мокреха белите ѝ платнени обувки и падаха като целувки върху краката ѝ.

Кравите излизаха от оборите с облекчени вимета, все още спокойни и търпеливи,

взираха се в нея с любопитство и се завръщаха към ливадите, за да пасат тревата и безсмислено да преживят.

Една чучулига някъде високо се опита да я подмами от гнездото си.

Млад кос, доста пухкав и охранен на вид, я разглеждаше от плета.

Лек порив на летния вятър проникна през памучната й рокля, галейки я с пръстите си като паяжина.

Изведнъж от небето се разнесе тътен, а след това рев. Над главата й се чу продължителен писък, който проглушаваше ушите й и не можеше да бъде спрял. Настоящото я превземаше с щурм, крещейки натрапчиво и застрашително. Науката с крила.

Фелисити запуши с ръце ушите си и заклати глава. Това безчинство прелетя съвсем ниско над нея, звуковите вълни се сблъскаха, удряха я като плесници и се оттегляха.

Тътенът отмина и тя отново откри ушите си. Със сълзи на очи размаха юмрук след реактивните самолети, докато въздухът още тръпнеше.

Кравите продължиха да пасат.

Колко удобно бе да си крава. Нищо не очакваш и за нищо не съжаляваш. Нямах чувство за вина. Нямах и нужда от това

чувство. Не правиш разлика между нежеланите и желани дела на хората. Можеш да ги отпъдиш като мухи с едно замахване на опашка.

Писъкът и тътнежът затихнаха в далечината. Разбитият пейзаж започна да се възстановява зад нея, все още наранен и болен, но бавно заздравяващ.

Някой ден раните ще бъдат твърде много. Прекалено много, за да има излекуване от тях.

– Имитация на морал! – каза мис Фрей на себе си. – Толкова много малки смърти преди голямата. Колко съм глупава да страдам. Защо трябва да чувствам всички тези пристъпи на вина заради други хора? Аз не съм отговорна за това, дори не се страхувам твърде много за себе си. Защо трябва да ме наранява толкова страхът за всичко и всички?

Един дрозд пееше в храсталака отвъд плета. Тя поспря малко да послуша.

Сладки трели, които я галеха като мехлем.

Продължи да върви, като отново усети коприненото погалване на зефира по бузите си, на слънцето по ръцете си и на росата по краката си.

Когато Фелисити отвори вратата, шумът в стаята затихна и настъпи тишина.

Редове от лица с червени бузи, обрамчени с дълги или къси коси, някои утринно спретнати, други вече палаво разрошени, бяха обърнати към нея. Блестящите очи гледаха лицето ѝ.

– Добро утро, мис Фрей! – казаха всички едновременно, след което настъпи пълна тишина.

Тя чувстваше потиснатото очакване, което витаеше във въздуха, докато я наблюдаваха. Имаше нещо, на което трябваше да даде отговор. Опита се да отгатне какво е то. Погледът ѝ обходи познатата класна стая, докато стигна до катедрата. Спря там, където стоеше малка стъклена ваза с едно-единствено цвете.

Редовете от очи гледаха ту нея, ту катедрата.

Мина бавно през стаята и седна на стола, като погледът ѝ не се откъсваше от цветето.

Това беше нещо, което досега не бе виждала. Не можеше да го осмисли и го гледа дълго време.

Беше по-красиво от простите полски цветя, въпреки че не бе кой знае колко сложно по форма. Цветовете бяха чисти, но не бяха само основните. Формата беше миловидна и без формалността на отгледаните в градина цветя. Цветът в основата на венчелистчетата бе бледорозов,

като към извитите им назад краища поруменяваше и след това избледняваше до кремаво.

Цветето напомняше орхидея, но такава орхидея тя не беше виждала нито жива, нито нарисувана. Очертанията на венчелистчетата бяха гладки, естествено закръглени, или като водопад, или като фиданки, огънати от вятъра.

Фелисити се наведе напред, гледайки кадифената гърловина. Малки петна с форма на полумесец, едва обсипани с цветен прашец, трептяха на зелени, приличащи на влакна стебла. Тя долови мириса му. Малко сладост, малко острота, малко мирис на земя, смесени така фино, че да направят изкуството на парфюмерията вулгарно и банално.

Вдъхна още веднъж аромата и след това продължи хипнотизирана да гледа цветето, неспособна да отдели очи от него.

Беше забравила стаята и очите, които я наблюдаваха, както и всичко друго освен цветето.

Лека тревога я върна към действителността. Вдигна глава и погледна бегло към редовете от лица.

– Благодаря – каза. – Красиво цвете! Какво е то?

Явно никой не знаеше.

– Кой го донесе? – попита Фелисити отново.

Едно малко русо дете в средата на втория ред до прозореца леко порозовя.

– Аз, мис Фрей.

– И не знаеш как се казва то, Мариел?

– Не, мис Фрей, просто го намерих, видях, че е красиво и си помислих, че ще ви хареса! – обясни детето, пристъпвайки възбудено от крак на крак.

Фелисити погледна отново към цветето.

– Наистина ми харесва, Мариел. Красиво е. И е много любезно от твоя страна, че ми го донесе.

Тя погледа цветето още няколко секунди и премести решително вазата на лявата страна на катедрата. С усилие откъсна очи от нея и се обърна отново към редовете от лица.

– Някой ден – каза тя, – ще ви прочета нещо от Уилям Блейк. Но сега трябва да продължим, вече загубихме много време. Искам да препишете това, което ще напиша на черната дъска, колкото се може по-красиво.

Тя взе тебешира и помисли за момент, гледайки цветето. След това се обърна към дъската и написа:

„Техните цветове и форми възбуждаха у мен желаниа, чувства и любов.“

– Мариел, ела за момент – каза Фелисити.

Детето се спря и след това се обърна, докато другите с шум изтичаха през вратата навън.

– Благодаря много, че донесе цветето. То единствено ли е? – попита Фелисити.

– О, не, мис Фрей, имаше три-четири туфи от тях.

– Къде, Мариел? Бих искала да взема едно коренче, ако може.

– Във фермата на мистър Хоукс. В горния край на голямата нива, където катастрофира самолетът.

– Където катастрофира самолетът – повтори Фелисити.

– Да, мис Фрей.

Фелисити седна бавно, гледайки цветето. Детето чакаше и пристъпваше от крак на крак.

– Моля, мис Фрей, мога ли вече да си вървя?

– Да – каза Фелисити. – Да, разбира се.

Детските крака изтрополиха през вратата.

Фелисити продължи да съзерцава цветето.

„Там, където катастрофира самолетът.“

Това се случи преди около година, в една лятна вечер, когато целият свят затихваше и се успокояваше в очакване на нощта. „Сега притихва блестящият пейзаж пред нас,

тишина тържествена във въздуха цари...“ След това самолетът в своя полет надолу наруши спокойствието. Прекоси небето като сребриста птица там, където слънцето още блестеше. Неочаквано Фелисити погледна нагоре. Опита се да не обръща внимание на шума и на своите предразсъдъци, тъй като машината несъмнено притежаваше красотата на сребриста пеперуда. Гледаше как самолетът се обръща и как слънцето блести, отразявайки се в долната част на крилата му. После изведнъж сред сребристото сияние се появи розово-червен огън и сребристите пеперуди престана да съществуват. Парчета от блестящата обшивка се разпръскваха навсякъде и падаха. Най-голямото парче остави след себе си следа, подобна на черен погребален саван.

Силен трясък удари като шамар ушите ѝ.

Парчетата се въртяха и блестяха. Най-голямото от тях като че ли летеше право към нея. Стори ѝ се, че извика. Хвърли се на земята, затиснала ушите и главата си с ръце, като че ли искаше да се скрие, потъвайки в земята.

Докато сребристите парчета летяха надолу от небето Фелисити, и целият свят заедно с нея, затаиха дъх.

Твърдата почва потрепна. Последва катастрофалният удар и скърцането на метал.

Фелисити погледна нагоре, притискайки страхливо ръка до лицето си.

Видя сребристото тяло с форма на риба, смачкано на по-малко от нея. Езиците на пламъка вече разцъфтяха около него.

Нещо друго тупна наблизо.

Тя се сви и отново се притисна в земята.

Тялото на самолета избухна. Парчета метал профучаваха като фазани и падаха наоколо.

Сега вече рискуваше, ако си вдигнеш главата. Отломките бяха като обхванати от конус пламъци с черен дим над тях. Чувстваше топлината по лицето си. Не смееше да стане, да не би нещо друго да избухне и да изпрати нагорещени метални парчета, които да я пронизат.

Беше още долепена до земята и плачеше, когато спасителните отряди пристигнаха и я намериха. Шок, казаха те, шок и уплаха. След това я лекуваха известно време и я изпратиха вкъщи.

Плака заради разрушението, заради огъня и дима, заради шума и уплахата от него. А също и за хората, които бяха загинали в машината заради безсмислената ѝ безполезност, заради грубостта, безумието,

глупостта на един свят, който произвеждаше тези неща и продължаваше да ги прави, докато накрая критичната маса за окончателно унищожение бъде събрана за последен път.

Държаха я в леглото няколко дни с лекарски нареждания да почива и да се отпусне. Но не е лесно да се почива, когато мислите се въртят отново и отново в омагьосан кръг в главата ти.

– О, Господи, – молеше се тя. – Няма ли да ги спреш? Този свят не е ТЕХЕН, та да си правят с него, каквото си искат! Това е ТВОЯТ свят, и моят, светът на сърцето, които те разрушават с техния свят на мозъка. Моля те, Господи, докато все още има време!

Фелисити си спомни тази молитва, седейки на катедрата си, гледайки красивото цвете.

Оградиха мястото на катастрофата с ограда и поставиха охрана, за да държат хората далеч. Вътре се разхождаха мъже в специално облекло, търсеха, слушаха, следяха стрелките на броячи.

Кобалтът е опасен, казваха те. Тя се чудеше защо.

Но не кобалтовото синьо на художник бе обект на техните търсения. Оказа се, че учените бяха взели тъмносиния цвят на

морето и бяха направили нещо смъртоносно с него.

Мис Симпсън, която преподаваше научна дисциплина в гимназията, обясни че, ако не е събрано на едно място, изобретението не е опасно. Самолетът е носил малко радиоактивен кобалт предназначен за болница някъде в Близкия изток. При катастрофата или може би още при първата експлозия основната кутия, в която е бил държан кобалтът, се отворила. Била извънредно опасна и трябвало да бъде намерена.

– Как? Колко опасна? – искаше да знае Фелисити.

И мис Симпсън ѝ разказа за влиянието на гама лъчите върху живата материя.

Няколко седмици бяха изминали, преди търсачите да останат доволни от своята работа, и да си отидат. Бяха зарязали оградата без охрана, просто за да сочи мястото, което не трябваше да се оре през този сезон. Почвата бе оставена свободна, за да расте, каквото попадне на нея.

И от тътена, разрушението, огъня и смъртоносната радиация се бе родило това прекрасно цвете.

Фелисити го съзерцава дълго в празната стая. След това вдигна очи към редовете от

чинове, откъдето преди я гледаха светлите лица.

– Разбирам – каза тя на празнотата и на невидимото. – Аз съм слаба. Вярата ми е много малка.

Не ѝ се искаше да посети мястото на катастрофата сама. Каза на Мариел в събота да я придружи и да ѝ покаже къде точно растяха цветята.

Изкачиха се по сенчеста и хладна пътека към гората, преминаха през прелез и прекосиха пасището зад него. Когато стигнаха при заграденото място, видяха, че оградата вече е съборена на няколко места и вътре имаше един мъж. Беше облечен с риза и сини джинси и сваляше тежък цилиндър от гърба си. Положи внимателно уреда на земята и извади голяма кърпа, за да изтрие потта от лицето и врата си. Обърна се, като ги видя да приближават, и кимна приятелски. Фелисити разпозна в него втория син на фермера.

– Трудно е да носиш три-четири галона на гърба си при това време – обясни той извинително, като бършеше с кърпата ръцете си, а златистите му косми стърчаха и блестяха на слънцето.

Фелисити погледна земята. Пет-шест малки туфи цветя растяха сред плевелите и

тревата. Една от тях наполовина бе смачкана от цилиндъра.

– О, въздъхна Мариел разочаровано, – ти ги уби, уби цветята. Ние сме дошли заради тях.

– Можеш да си набереш, заповядай! – каза ѝ той.

– Но ние искаме да си вземем няколко коренчета, за да ги посадим – обясни печално Мариел. Тя се обърна към Фелисити с тъга:

– Тези цветя също са красиви.

– Да, красиви са – съгласи се мъжът, гледайки надолу към тях. – Така е. И без това не може да се засява цялото място.

– Вие отровихте ли ги всичките? – попита Мариел със съжаление.

Мъжът кимна.

– Страхувам се, че са унищожени, въпреки че изглеждат добре. Ако ми бяхте казали... Сега вече е късно. Но ако си наберете, няма да ви навредят – обясни той. – Това не е обичайна отрова. Тя прави нещо на хормоните, каквито и да са те. Не ги унищожава, както бихте си помислили, а просто им обърква растежа. Тия момчета, учените, държат в ръцете си удивителни неща днес. Никога не знаеш какво ще измислят, нали!

Фелисити и Мариел набраха малък букет от обречените цветя.

Все още изглеждаха нежно красиви и бяха запазили острия си мирис.

При прелеза Мариел поспря и погледна тъжно малкото си букетче.

– Толкова са красиви! – каза тя с глас, изпълнен с тъга, и сълзите напиреха в очите ѝ.

Фелисити я прегърна:

– Красиви са. Много са красиви, и всички са мъртви. Но важното е, че са се появили. Това е чудото. Някога някъде ще пораснат още...

Един реактивен самолет се стрелна с писък над върха на хълма. Мариел постави

ръце на ушите си. Фелисити стоеше и гледаше как машината се смалвява сред писъка и тътнежа на протестиращия въздух. Вдигна малката си китка цветя срещу отминаващия гръм.

– Това е моят отговор – каза тя, – това! Вие, хулигани, с вашите огромни кълба дим – цветето е по-велико от вас.

Мариел свали ръцете си.

– Мразя ги, мразя ги – каза тя с очи, приковани в изчезващото в небето петно.

– И аз ги мразя – съгласи се Фелисити. – Но сега вече не се страхувам от тях. Намерих лекарството, еликсира:

**Това вино на добродетелните самодиви
направи мама от цветята диви!**

Галактически браконieri

Научно-фантастичен разказ

Филип Дик

– Какъв е този кораб? – с раздразнение запита капитан Шер, докато се взираше в екрана. После хвана настройката и се опита да подобри изображението.

– Почакай малко – каза навигатор Нелсън.

Той завъртя контролната камера и фотографира екрана. Само след миг снимката се плъзна по тръбата на пневматичната поща и замина към кабината на шурманите.

– Успокойте се, капитане – продължи Нелсън. – Сега Бърнс ще определи неговата принадлежност.

– Какво правят тук? Откъде изникнаха? Те трябва да знаят, че системата на Сириус е закрыта зона!

– Обърнете внимание на секциите по страничните части на корпуса – Нелсън докосна с показалец екрана. – Корабът е транспортен. Секциите са натоварени до краен предел.

– Но какво ще кажеш за това? – капитанът увеличи изображението на кораба така, че то зае целия екран. – Виждаш ли тези издатини?

– Е, и какво от това?

– Тежки оръдия с голяма далекобойност. Корабът наистина е транспортен, но е добре въоръжен.

– Може би са пирати?

– Възможно е – Шер си играеше небрежно с микрофона. – Най-добре ще бъде да изпратим съобщение на Земята.

– Защо?

– Това може да е разузнавач.

– Вие мислите – примигна Нелсън, – че някой се опитва да ни поопипа? Но тогава къде са останалите им кораби? Защо не ги виждаме на екрана?

– Сигурно се намират много далече.

– По-далече от две светлинни години? Та аз настроих екрана на максимум. Ние притежаваме най-добрите детектори, които са на въоръжение.

Раздаде се кратко свирене и от тръбата излетя капсула със съобщение от кабината на шурманите. Шер бързо я вдигна, отвори пластмасовото патронче и прочете отговора. Сетне протегна листчето хартия и подкани Нелсън:

– Прочети!

Корабът бил построен на Елдоран и представлявал първокласен товарен модел, един от най-новите. Най-отдолу ръката на Бърнс бе допълнила: „Серийните кораби от този тип не са въоръжени. Очевидно оръдията са поставени допълнително. Един вид нестандартно оборудване за елдоранските транспорти.“

– Информацията не е достатъчна – поклати глава Шер. – Изхвърлете тази хартийка. – Той се замисли, после недоволно изръмжа. – Ама че история! Защо корабът им се е появил в системата на Сириус? Земята обяви този сектор за закрит... Те трябва да знаят, че нямат право да търгуват тук.

– Ние знаем прекалено малко за елдораниите; те май влизат в Общогалактическия търговски съюз – и това е почти всичко.

– Към коя раса се отнасят?

– Към арахните, които са типични за тази част на Галактиката. А те са разклонение от великия род на мазимите. Държат се затворено. Сложната им социална структура определя точно поведението на всеки индивид. Притежават вроден обществен инстинкт.

– Така ми приличат повече на насекоми?

– В известен смисъл е така. На същото основание ние можем да се смятаме за лемури.

Шер отново се взря в екрана. Намали изображението, продължавайки внимателно да го изучава, после натисна един клавиш. Сега предавателната сонда бе насочена точно към елдоранския кораб и щеше автоматично да го следи непрекъснато.

* * *

Черният и солиден елдорански транспорт изглеждаше тромав в сравнение с елегантните форми на земния крайцер. Приличаше повече на прехранена угоена гъсеница; набъбналият корпус беше почти като надуто кълбо. От време на време пламваха сигнални светлини и озаряваха кораба, докато той се приближаваше към външната страна на системата на Сириус. Придвижваше се спокойно и внимателно, сякаш опипваше пътя си. Накрая влезе в орбита около десетата планета и спирачните му двигатели изхвърлиха червени огнени струи: започваше маневрата за кацане. Раздутият червей бавно тръгна надолу към повърхността.

– Кацат – прошепна Нелсън.

– Отлично. Един неподвижен кораб е прекрасна мишена.

Транспортът докосна повърхността на десетата планета. Двигателите му изригнаха последния си огън и вдигнаха огромен облак прах. Корабът бе кацнал сред унила равнина между два планински хребета. Този свят беше абсолютно безплоден: нито вода, нито атмосфера, нито никакви признаци на живот. Представляваше просто огромно каменно кълбо, студено и враждебно, изядено от ударите на метеори, със стърчащи върхове на пепелявите си скали, чиито сенки се мяркаха навсякъде по повърхността.

Внезапно в елдоранския кораб се пробуди животът. Люковете се разтвориха широко. Дребни черни точки се пръснаха на всички страни. Те ставаха все повече и повече и като непрекъснат поток изтичаха от люковете и се устремяваха по пясъчната равнина. Едни от тях стигнаха планините и се изгубиха сред кратерите и скалистите върхове. Други преминаха хребетите и се разтвориха в черните им сенки.

– Дявол да ме вземе – измърмори Шер. – Та това няма никакъв смисъл! Какво търсят тука? Ние прегледахме всеки квадратен метър на тази планета... Няма нищо полезно... ама нищичко...

– Може би те имат други разбирания за полезно... или други начини за определянето му.

Внезапно очите на Шер се разтвориха широко.

– Гледайте! Колите им се връщат на кораба!

Черните точки отново запълниха екрана, като изпълзяха от кратерите и сенките на мъртвия свят. Бързаха да се приберат в кораба и вдигаха облаци пясък и прах. Люковете се разтвориха. И когато последната точка се сля с корпуса, те се хлопнаха.

– Ама че проклетия! – каза Шер. – Какво ли са намерили там?

На вратата се появи Бърнс. Първо огледа кабината, после с любопитство се спря на екрана.

– Още ли са долу? Може ли да погледна? Досега не съм виждал елдорански кораб.

Корабът на повърхността на планетата се размърда, по корпуса от носа до кърмата преминаха вибрационни вълни. Той се откъсна от безплодната равнина и бързо набра скорост. Насочи се към деветата планета. Известно време кръжа над изядената повърхност. Навсякъде се простираха сухите падини на мъртви морета и руслата на пресъхнали реки.

Елдоранците избраха една от падините и се приземиха сред облаци прах.

Люковете се отвориха и черните точки на колите им се понесоха отново във всички посоки.

– По дяволите, отново същото... – прошепна Шер и прехапа от злост долната си устна. – Ние трябва да разберем какво търсят тук. Погледнете ги само! Изглежда, те знаят точно какво трябва да правят! – той сграбчи микрофона, но после се замисли, погледна особено преподавателя и накрая се отказа. – Не, още не си струва да осведомяваме Земята. Сами ще се справим!

– Не забравяйте, че те са въоръжени.

– Ние ще им поставим капана, когато кацат. Те посещават планетите поред. Ние ще ги следваме до четвъртата. – Шер бързо натисна няколко клавиша и изведе на екрана картата на системата. – Когато се приземят на четвъртата планета, ние вече ще ги очакваме.

– Работата може да завърши с въоръжен сблъсък.

– Възможно е, но трябва да изясним какво носят. Намерили са нещо, но каквото и да е, то ни принадлежи по право. ’

Четвъртата планета на Сириус беше запазила атмосферата си и дори известно количество вода. Шер приземи крайцера си до развалините на отдавна пустеещ древен град.

Елдоранците още не се показваха. Шер известно време разглеждаше небосклона, после заповяда да отворят главния люк. Заедно с Бърнс и Нелсън той внимателно излезе навън. Тримата бяха въоръжени с тежките излъчватели на Слим. Капакът зад тях се тресна и крайцерът с рев се понесе към небесата.

Те го изпратиха с погледи. Стояха един до друг и държаха оръжието си в бойна готовност. Въздухът беше студен и остър. Духаше силен вятър и поривите му се усещаха дори през скафандрите.

Бърнс завъртя топлинния регулатор.

– Тук е прекалено студено за мен – измърмори той.

Нелсън само се ухили.

Капитанът разглеждаше местността.

– Планът ми е следният – каза той накрая. – Не можем да ги застреляме, изключено е. Трябва да разберем какъв е товарът им. Ако нанесем удар по кораба, заедно с него ще унищожим стоката.

– Какво всъщност предлагате? – вдигна рамене Бърнс.

– Корозиращ облак.

– Газ! Но...

– Капитане – намеси се Нелсън, – не бива да се прилага газ. Ние няма да успеем да се

приближим до кораба, преди облакът да се разсее!

– Вятърът тук е доста силен и няма да чакаме дълго. И освен това какво друго може да направим? – Шер помълча известно време, преди да произнесе в микрофона за далечна връзка. – Щом се покаже корабът им, бъдете готови за атака. Настане ли подходящият момент, покрийте ги с газовия облак.

– Може и да не ги улучим – измърмори Бърнс.

– Тогава ще влезем в бой – повдигна рамене Шер, докато наблюдаваше небосклона. – приближават се. Най-добре е да се скрием някъде.

Побързаха към развалините на града, където рухналите кули, колони и каменни отломки се бяха смесили с чакъла и пясъка.

– Прав съм – каза капитанът, клекнал зад развалините и стиснал здраво излъчвателя си, – сега ще се покажат.

Елдоранският транспорт надвисна над тях, готов за кацане. Бавно се спускаше и под съпровода на виенето на двигателите му на всички страни полетяха пясък и прах. След удара в повърхността корабът подскочи и замря неподвижен. Настана тишина.

– Започвай! – изрева Шер в микрофона.

В небето се появи земният крайцер и стремително пикира право към елдоранския кораб. Синьо-белезникав облак дим се появи от носовата му част и обви неподвижния черен корпус на транспорта. Почти мигновено проникна в обвивката и започна да я разтопява.

Поразеният корпус ярко засвети. Газът разяждаше материала му и корозирайки, той се топеше като бучка захар в чаша с гореща вода. Земният крайцер с рев се издигна нагоре и изчезна в небето.

От люковете на елдоранския транспорт се показаха черни фигури, наскочаха по земята и обкръжиха кораба си. Дългоногите същества се суетяха наоколо, после голяма част от тях изчезна в синьо-белезникавия облак. С трескава бързина те изнасяха от кораба маркучи, балони със сгъстен газ и най-различно друго оборудване.

– Опитват се да почистят обвивката – каза Шер.

Нов поток елдоранци изригна от транспорта. Мяркаха се около корпуса, изчезваха в люковете и отново скачаха на земята. Сякаш някои се опитваха да направят нещо, а други просто панически се мятаха насам-натам.

– Приличат на разтревожен мравуняк – прошепна Бърнс.

Елдоранците отчаяно се опитваха да неутрализират действието на корозиращия газ. Над тях, готов за нова атака, се появи земният крайцер. Той стремително се превърна от малка точка в сребриста игла, блестяща в лъчите на Сириус. Оръдията на транспорта се обърнаха нагоре в безнадежден опит да го защитят от надвисналата опасност.

– Хвърляй бомбите – заповяда Шер в микрофона. – Колкото се може по-близо до тях, но така, че да не засегнат кораба. Искam товарът му да остане цял.

Бомбовите люкове на крайцера се отвориха. Две бомби полетяха надолу и записваха точно разчетени траектории. Край транспорта се вдигнаха облаци камъни и прах. Черната гъсеница се разтрепери и от нея западаха дребните фигурки на елдоранците. Няколкото изстрела на оръдията се оказаха безполезни – крайцерът завърши атаката си и изчезна в далечината.

– Не им оставихме никакви шансове – прошепна Нелсън. – Не могат да излетят, преди да си изчистят корпуса.

Елдоранците се мятаха около кораба си.

– Готови са – каза Шер и се изправи на крака. – Да вървим.

От транспорта пуснаха сигнална ракета и тя запълни небосвода с бели искри.

Елдоранците стояха до корпуса в хаотична тълпа и бяха напълно деморализирани от бомбената атака. Газовият облак беше изчезнал почти напълно. Сигналът означаваше капитулация. Крайцерът се появи отново и надвисна над победените, като очакваше заповедите на Шер.

– Виджте ги – възкликна Бърнс. – Истински насекоми, но големи колкото човек!

– Да вървим! – спокойно произнесе Шер. – Побързайте. Искam да разгледам товара на кораба.

* * *

Пред кораба ги чакаше командирът на елдоранците. Все още зашеметен от вихрената атака на крайцера, той бавно тръгна насреща им. Нелсън, Шер и Бърнс някак си смутено изучаваха с поглед чужденеца.

– Господи! – измърмори Бърнс. – Гледай какви били!

Елдоранецът беше висок около метър и половина и тялото му беше изцяло покрито с черна хитинова броня. На земята това тяло се опираше с четири крайника, а два други играеха ролята на ръце. Съществува не носеше дрехи освен един колан, на който висяха оръжие и някакви инструменти. Очите му приличаха напълно на тези на насекомите, а устата бе тясна цепнатина в

долната част на удължения череп, уши въобще липсваха. Вместо тях над главата се полюшваха две пипала, наподобяващи антени.

– Как да се обръщаме към представителите на тази раса? – запита Бърнс.

Но Шер пренебрежително поклати глава и като тръгна напред, заговори:

– Това няма никакво значение. Ние няма какво са си кажем един на друг.

Те знаят, че са незаконно тук. Интересувани единствено товарът им.

Той блъсна настрани командира на елдоранците и решително се насочи към люка. Чужденците се дръпнаха и му направиха път. Нелсън и Бърнс го последваха.

Дъхът на въздуха вътре напомняща за застояло блато. Подът под краката им беше така хлъзгав, сякаш го покриваше слуз, а коридорите – тесни и ниски като подземните галерии на мравуняк. Срецащите се тук-там членове на екипажа бързо отстъпваха при приближаването им, мърдайки антените си и шавайки с краката си.

Шер освети с фенерчето си един от коридорите.

– Насам. Изглежда, тук е главният коридор.

Зад тях вървеше командирът на елдоранците. Шер не му обръщаше никакво внимание. Навън земният крайцер вече беше кацнал, а войниците обкръжаваха транспорта.

Коридорът бе преграден от метална врата. Шер махна с ръка и заповяда да я отворят. Командирът на чужденците излезе напред и явно имаше намерение да не се подчинява. Зад гърба им се увеличаваше броят въоръжени елдоранци.

– Могат да ни нападнат – спокойно каза Нелсън.

Шер се прицели във вратата с излъчвателя на Слим.

– Ще я направя на трески! – заплаши той.

Откъм елдоранците се донесе възбудено щракане, но нито един от тях не се приближи до вратата.

– Е, какво пък, добре – мрачно произнесе капитанът.

После стреля. Вратата се разлетя, а коридорът се изпълни с миризмата на разтопен метал. Елдоранците се тълпяха отзад и развълнувано защракаха. Повечето от тях бяха влезли вътре и се трупаха около тримата земляни.

– Да вървим – каза Шер и се вмъкна в зеещата дупка.

Нелсън и Бърнс го последваха с готови за стрелба излъчватели.

Коридорът водеше надолу. Въздухът ставаше все по-тежък и по-гъст. Тълпата вървеше по петите им.

– Назад! – изрева Шер и ги заплаши с излъчвателя си.

Елдоранците замръзнаха на място.

– Не мърдайте! – заповяда им той, а после се обърна към спътниците си. – Да вървим!

Тримата завиха зад близкия ъгъл. Намираха се в трюма на кораба. Шер вървеше предпазливо напред. Пътя им преградиха няколко пазачи. Те вдигнаха оръжието си.

– Махайте се от пътя ми! – размаха Шер излъчвателя си. – По-бързо!

Стражите се отдръпнаха.

Той направи крачка напред и замря от изумление.

* * *

Пред тях се намираше товарът на кораба. Половината от трюма се заемаше от хиляди внимателно наредени кълба, които излъчваха мигаща млечна светлина и приличаха на скъпоценни бисери с невероятна големина. Те лежаха навсякъде, докдето стигаше погледът.

– Невероятно! – измърмори Шер.

– Не е удивително, че се опитаха да се промъкват тук без разрешение. – Бърнс си пое дълбоко въздух и с широко разтворени очи се опиваше от приказното великолепие. – Казано честно, и аз бих направил същото. Само ги вижте!

– Колко са грамадни! – възхити се Нелсън. Те се спогледаха.

– Никога досега не съм виждал подобно нещо – каза Шер.

Пазачите-елдоранци държаха готово оръжието си и втренчено ги наблюдаваха. Шер се приближи към първия ред бисерни кълба.

– Просто невероятно! Скъпоценности да са нахвърляни като топки за билиард!

– Може би те някога са принадлежали на елдоранците – замислено предположи Нелсън – и са ги похитили онези същества, които са построили градовете наоколо. А сега собствениците им си ги връщат обратно.

– Интересна мисъл – забеляза Бърнс. – Само така може да се обясни лекотата, с която елдоранците ги намериха. Вероятно са запазили някакви записи или карти.

Шер само се изхили.

– Както и да е, сега те са наши. Всичко в системата на Сириус принадлежи на Земята. Така е договорено, подписано и подпечатано.

– Но ако наистина са ги похитили от елдоранците...

– Те нямат право да посещават тази система. Обявена е за закрыта. Те си имат собствени владения. Тук е собственост на Земята... – Шер се протегна към едно кълбо. – Бих искал да зная колко тежи...

– Внимателно, капитане. Може да са радиоактивни.

Въпреки предупреждението Шер го докосна.

Елдоранците го хванаха и хвърлиха назад. Шер се съпротивляваше отчаяно. Един от пазачите изтръгна оръжието от ръцете на капитана.

Бърнс стреля. На мястото, където се намираше стражата, се изви синкав дим. Нелсън коленичи и започна да изпраща изстрел след изстрел към вратата. Някои се прицелиха в тях. Тънък съсредоточен лъч прониза въздуха над главата на Нелсън.

– Няма да ни уцелят – процеди Бърнс. – Страх ги е да стрелят. Боят се да не повредят тези бисери.

Елдоранците се отдръпнаха в дълбочината на коридора. Командирът им заповяда да прекратят огъня.

А Шер изтръгна излъчвателя от ръцете на Нелсън и превърна част от групата елдоранци в гъст дим. Те се оттеглиха още

по-далече, измъкнаха аварийни прегради и затвори коридора.

– Трябва да прогорим изход! – изхриптя капитанът и насочи излъчвателя към стената на трюма. – Те искат да ни зазидат живи!

Бърнс също насочи излъчвателя си към стената. Двата лъча потънаха в метала като нож в масло. Преградата се пропука, разхвърчаха се нажежени капки и в нея се образува голяма кръгла дупка.

Намиращите се във войници откриха огън по тълпата елдоранци. Чужденците започнаха да отстъпват със стрелба, като се мятаха насам-натам и се опитваха да се скрият от пагубното излъчване. Някои се втурнаха обратно в кораба. Други хвърлиха оръжието си и се разбягаха във всички посоки с панически щракания и писъци.

Крайцерът внезапно се раздвижи. Тежките му оръдия се завъртяха към елдоранския транспорт.

– Не стреляйте! – изрева в микрофона Шер, докато се промъкваше през дупката в стената. – Оставете кораба на мира!

– Подредихме ги добре – въздъхна Нелсън, след като скочи на земята. – В безнадеждна позиция са. Та те си нямат и понятие от тактика на съвременния бой.

Шер махна с ръка на войниците.

– Насам! Побързайте, дявол да ви вземе!

Светещите с бяла като мляко светлина бисери се разливаха през дупката и се затъркаляха по земята. Купищата скъпоценности покриха голата почва и не даваха на хората простор да се движат свободно.

Бърнс докосна с ръка едно от блестящите кълба. Бисерът затрептя и той усети прилив на топлина през ръкавицата. Вдигна го нагоре и го погледна. Той не беше прозрачен. Вътре успя да различи някакви неясни сенки с неопределена форма, които се преместваха в дълбочината. Бисерът светеше и леко пулсираше, сякаш беше жив.

– Никак не е лош, нали? – ухили се Нелсън.

– Просто е великолепен. – Бърнс вдигна друг бисер. Някой от елдоранците стреля по тях. но не ги улучи. – Погледни! Хиляди са!

– Трябва да се свържем с някой от нашите търговски кораби – каза Шер. – Ще се успокоя едва тогава, когато тези неща потеглят за Земята.

Сражението стихваше. Войниците бяха обградили елдоранците и ги изтласкваха към транспорта.

– А какво ще правим с тези? – кимна с глава Нелсън.

Капитанът не отговори. Той внимателно разглеждаше бисерите, като подлагаше на светлината ту едната, ту другата им страна.

– Гледайте – като омагьосан шепнеше той, – как си играят веселите светлинки по повърхността им! Нима някога сте виждали такова чудо?

* * *

Огромният земен транспорт кацна на равнината. Люковете веднага се отвориха и от тях изскочи цяла флотилия коли. Поклащайки се плавно, те се насочиха към елдоранския кораб. Автоматичните хамали се захванаха за работа.

– Товарете! – гърмеше гласът на Силваниус Фрей. Той се насочи към капитан Шер. Шефът на „Терра ентерпрайс“ изтри лицето си с огромна шарена кърпа. – Великолепна плячка, капитане – подаде му потната си длан.

Двамата си стиснаха яко ръцете.

– Не мога да разбера едно: как не сме ги забелязали досега – каза Шер. – Елдоранците ги откриваха с поразителна бързина. Ние наблюдавахме как те преминаваха от планета на планета като пчели, които събират меч. Къде са зяпали нашите изследователски екипи?

Фрей повдигна рамене.

– Има ли това някакво значение сега? – той подмяташе един бисер на огромната си

лапа. – Представям си само как жените на Земята ще се кичат с тези неща. След половин година те ще се удивяват на факта, че са могли да живеят без тях. Такива са хората, капитане. – Фрей мушна бисера в джоба си и добави. – Мисля, че и аз мога да зарадвам с нещо моята жена.

Войниците доведоха при капитана командира на елдоранците. Той стоеше мълчаливо. Подчинените му бяха разоръжени и им позволиха да почистват повърхността на кораба си от корозиращия газ.

– Ние ще ви пуснем да си вървите – каза Шер. – Бихме могли да ви разстреляме като пирати, но аз не виждам необходимост от това. Отивайте си по живо – по здраво и кажете на вашето правителство да държи корабите си по-далеч от системата на Сириус.

– Той не разбира какво говорите, капитане – тихо напомни Нелсън.

– Знам. Това е една формалност. Но смятам, че той вече е схванал основната ми мисъл.

Както преди командирът на елдоранците продължаваше да мълчи.

– Това е всичко – махна с ръка Шер. – Върви си. Изчезвай. И никога повече не се появявай тук!

Войниците се отдръпнаха и чужденецът бавно тръгна към кораба си; след няколко минути той се скри в черната дупка на люка. Елдоранците спряха да чистят корпуса, прибраха оборудването си и последваха командира си.

Люковете се тръшнаха. Елдоранският кораб се поклати и двигателите му сърдито зареваха. Транспортът тромаво се отдели от повърхността, насочи нос към зенита и се устреми към открития Космос.

Шер го наблюдаваше с поглед.

– Свършихме добра работа – той обърна очи към потното лице на Фрей, тръгна към кораба и направи знак на търговеца да го последва. – Как смятате, дали нашата находка ще я оценят на Земята?

– Разбира се! Нима може да има някакво съмнение?

– Не – замислено поклати глава Шер. – Знаете ли, те успяха да обискират само шестте външни планети. Вероятно на вътрешните има още много... Ние веднага ще се захванем за работа, щом стоката потегли към Земята. Щом елдоранците са успели да ги намерят, ние също ще се справим!

Очите на Фрей заблестяха от радост.

– Прекрасно! Не помислих, че тук може да има цели залежи!

– Да – неуверено произнесе Шер и като се намръщи, започна да глади брадичката си. – Най-малкото може да се надяваме...

– Тревожи ли ви нещо, капитане?

– Не разбирам защо ние самите досега не сме ги намерили...

Фрей го потупа по рамото.

– Не се тревожи!

Шер кимна, но лицето му си остана замислено.

– И все пак не разбирам защо досега не... Как смятате, какво означава това, а?

* * *

Командирът на елдоранския транспорт стоеше пред пулта за управление и настройваше предавателя. Веднага щом връзката с Контролната станция на втората планета на Елдоран беше направена, той поднесе до устата си отвора на звуковия конус.

– Имам лоши новини.

– Какво е станало?

– Атакуваха ни земляни и ни отнеха част от товара.

– Колко още имахте на борча?

– Около половината. Бяхме посетили само шест планети.

– Лошо. Те ще закарат ли остатъка на Земята?

– Предполагам, че да.

Кратко мълчание.

– Там топло ли е?

– Доколкото знам, достатъчно.

– Тогава всичко е наред. Наистина ние не се канехме да използваме Земята, но щом те сами...

– Не ми харесва, че земляните заловиха значителна част от следващото поколение. По моя вина разпространението на нашата раса спря.

– Не се тревожи. Ние ще се обърнем с молба към Нашата Майка да възстанови загубите.

– Но защо на тези същества са им нашите яйца? Това никак не го разбирам. Мисленето на хората не се подчинява на никакви логически закони... И какво ги очаква сега? Сумати грижи и тревоги, когато новото поколение се появи на бял свят. Само мисълта за това ме кара да треперя... А на една влажна и топла планета процесът на съзряване на яйцата върви бързо, много бързо...

Стъклената котка

Научно-фантастичен разказ

Нанси Ечимънди

Едно време бях съвсем порядъчна жена. О, да, чудесно съзнавам, че така се казва за всеки в положение като моето: образована и начетена, с прекрасни деца и грижовен съпруг, отбиращ от съвременни финанси. Нима изобщо е възможно да се стигне до такова падение, освен ако човек сам не си го е заслужил? Лишена от зрение и настанена в удобно болнично легло, имах предостатъчно време за размишления, докато зловонието на раните ми ставаше все по-силно и по-силно. Медицинските сестри, отговарящи за стаята ми, не продумваха нищо по цял ден, макар и вчера да чух едната да шепне, явно сметнала, че съм заспала:

– Господи, кой би допуснал всичко това?

И на двата въпроса отговорът е един. Каквото и да бях сторила, довело до незавидната ми участ в момента, беше продиктувано от мисълта да спася хората от „стъклената котка“.

В моя живот котката се появи преди петдесет и две години. Когато сестра ми – Дилия – бе нападната от животно. Това стана през един най-обикновен пролетен следобед,

без свидетели. Баща ми още не си беше дошъл от колежа, а аз се връщах от училището „Чесли“, където ме бяха записали в първи клас. Подскачах по тротоара и броях плочите. Вкъщи бяха само сестра ми Дилия, по-малка от мен с три години, и ирландката Фиона, която се грижеше за домакинството. Фиона излязла за малко на двора да простре прането, после се прибрала в къщата и веднага отишла да види какво прави Дилия. Именно тогава пред погледа ѝ се разкрила кървава сцена и най-странното било, че преди това жената не чула никакви писъци.

Писъците ги чух аз, докато тичах по стълбите и отварях входната врата. Само че пишеше не Дилия – тя вече беше лишена от тая възможност, – а Фиона, застанала в предната стая и закрила очи с ръце. Очевидно гледката не бе по силите ѝ. За съжаление децата на моята възраст все още нямат подобни задръжки и аз видях всичко. Тръпнеща от страх и ужас, стоях и гледах като омагьосана.

От раменете нагоре Дилия вече изобщо не приличаше на човек. Гърлото ѝ беше

раздрано жестоко, долната ѝ челюст я нямаше, а по главата ѝ не се виждаше никаква коса, бе като току-що скалпирана. Млечнобялата кожа на ръцете и краката ѝ бе цялата прорязана от дълбоки кървави драскотини. Кръв имаше и върху муселинената престилчица, в която Фиона я беше облякла заранта, та чак и някои от стените бяха оплискани с нея, докато неизвестният звяр я бе влачил безмилостно насам-натам из стаята. Тялото ѝ се мяташе в мъчителна агония на пода. До нея лежеше безжизнено и любимото ни куче Фреди, също плувнало в кръв. Беше със строшен врат.

Спомням си как бавно вдигнах очи – вероятно вече съм била в шок – и срещнах бездънния поглед на стъклената котка, която открай време седеше на камината. Баща ни – професор по история на изкуството – много се гордееше с тази скулптура по причини, които разбрах чак доста години по-късно. Тогава само знаех, че тя е изключително ценна, затова не ни разрешаваха да я пипаме. Аз и без това нямах особено желание да я докосвам, защото ми се струваше грозна и отблъскваща жалка пародия, която само привидно приличаше на котка, а иначе отвътре я насичаха прозрачни стъклени нишки и жили. Чертите на муцуната ѝ бяха едновременно хищни, ала и някак

човешки. Скулптурата никога не ми беше харесвала, а пък Дилия направо се боеше от нея. В този ден, докато местех погледа си от останките на малката ми сестричка към котката, тя сякаш ми се ухили злобно, със страховито задоволство.

Година преди това бях преживяла най-големия кошмар за всяко дете: смъртта на майка ми. Тогава това ми даде някаква отчаяна сила, защото, макар и едва шестгодишна, си рекох, че вече съм минала през всички изпитания на живота. Но сега, като гледах налудничавия поглед на стъклената котка, изведнъж разбрах, че съм се лъгала. Светът се оказа далеч по-жестоко място, отколкото си бях въобразявала. Отсега нататък вече нищо нямаше да бъде същото.

Дилия почина малко по-късно в болницата. След кратко следствие полицията излезе със становището, че виновникът за трагедията е Фреди. Още пазя вестникарските изрезки, пожълтели от времето и подлепени с остаряла безцветна лепенка. „В близост до жертвата е намерено мъртво семейното куче, с окървавена муцуна и предни лапи. Версията на сержант Мортън е, че въпросното куче – порода питбултериер, известна със своята агресивност и нападателност – безпричинно

се е нахвърлило върху невръстното дете. Според сержанта по време на смъртоносната борба момиченцето със сетни сили е успяло да отхвърли побеснелия звяр, при което му е строшило врата.“

Че официалната полицейска версия куцаше, беше ясно дори и на мен, малкото дете. Даже и на мъж в разцвета на силите щеше да му е трудно да строши врата на питбултериер. Пък и Фреди – независимо от своята порода – винаги се беше държал много мило с нас, като верен и надежден защитник. С една дума полицията нямаше представа какво точно се е случило, затова се беше спряла на най-правдоподобното обяснение от тяхна гледна точка. За тях случаят бе приключен, ала на практика всичко едва започваше.

Веднага ме изпратиха да погостувам няколко месеца на леля Джози. Така и не научих какво е правил татко през това време, но сега стигам до извода, че най-вероятно е бил на лечение в санаториум. Беше му се събрало прекалено много: за една година изгуби първо жена си, после и дъщеря си, а само смъртта на Дилия би била достатъчна да причини трайни увреждания в душата на всеки по-лабилен човек. Тогава обаче бях още малка и не разбирах тези неща, затова много му се ядосах, че ме е изоставил. Леля

Джози, макар добросърдечна и грижовна жена, за мене си оставаше почти чужда и непозната. Чувствах се самотна и забравена. Нощем сънувах кошмари, включващи неизменно стъклената котка, която потайно слизаше от мястото си на камината и се промъкваше дебнешком по следите ми. Буквално чувах как острите ѝ нокти драцят дъсчения под пред вратата на стаята, където спях. В такива моменти, когато полубудна пицях от ужас в мрака, никой не би могъл да ме успокои и приласкае по-добре от баща ми.

Един ден той най-сетне се върна, без да е успял да заличи следите от мъчителните преживявания. Лицето му беше уморено и изпито, косата – побеляла, сякаш го бе навалял сняг. Същия следобед приседнахме на канапето на леля Джози и аз радостно се сгуших в него, а той ме погали по бузата и щастие, че отново сме заедно, приглуши поне временно огорчението ми от дългото му отсъствие. Помълчахме, после татко попита с глас, уморен като лицето му:

– Е, скъпа моя Ейми, какво ще правим сега?

– Не знам – отвърнах аз с тайната надежда, че както едно време той вече би трябвало да има нещо интересно предвид и оставаше само да го предложи, за да се заемем с него.

– Искаш ли да се приберем вкъщи? – въздъхна баща ми.

При тия думи почти обезумях от страх.

– Ами котката? Още ли е там?

Татко ме погледна и леко се намръщи

– Каква котка? – рече той. – Нима сме имали и котка?

– Да – кимнах. – Стъклената.

Той примигна озадачено, после си спомни.

– О, това ли? Говориш за скулптурата на Челичев, нали? Ами-и... Да, навярно още е там. Поне силно се надявам да е така.

Аз неволно се вкопчих в него. Обзелата ме паника беше толкова голяма, че чак онемях и почнах да издавам някакви нечленоразделни звуци.

– Ш-ш-ш, не се бой – каза татко. Зарових лице в бялата му риза и го чух да шепне, все едно говореше на себе си: Дете като тебе, видяло толкова неща, не би трябвало да се стряска от някаква си котка от стъкло.

– Мразя я! Забелязах как злорадстваше от смъртта на Дилия. А сега ще поиска и мене да ме сграбчи!

– Няма. Обещавам ти, че повече няма да я видиш – рече баща ми и ме притисна към себе си. Той удържа на думата си, поне докато беше жив.

Скоро след това творбата на Челичев „Стъклената котка“ бе опакована в специална

кутия и оставена на съхранение заедно с другите ни мебели. Татко продаде къщата и в продължение на две години пътувахме насам-натам. А когато позабравихме мъчителните преживелици, се завърнахме на старото място, за да започнем нов живот. Баща ми пак се захвана с научната си работа, а аз продължих своето образование в училището „Чесли“. Купихме си нова къща. Слава Богу стъклената котка не бе сред вещите, които татко получи обратно от склада, където ги съхраняваха. Не го попитах защо. Просто бях доволна да забравя за нейното съществуване и наистина я забравих.

Така минаха доста години, без да се сещам за нея. Вече бях зряла жена, учителка в градче, отдалечено на много километри от мястото на моето детство. Омъжих се за banker и имахме две чудесни дъщерички, че и котка на всичкото отгоре, с която трябваше да се примиря независимо от неприязънта си към тези животни, защото сърце не ми даваше да откажа на молбите на децата. Вече си мислех, че окончателно съм уредила живота си и нищо не би могло да промени безметежния му ход към спокойни старини, ала грешах. Стъклената котка имаше други планове.

Всичко започна със смъртта на татко. Той се помина внезапно, както проверявал писмени работи в мъничкия си уютен кабинет, който обитаваше открай време в колежа. Сърдечен удар. Намерили го седнал зад своето писалище, а на грамофона му още се въртяла плочата „Ексцентричната хубавица“ на композитора-дадаист Ерик Сати.

Това, че наследството му не беше в идеален ред, не ме учуди кой знае колко. Не че имаше дългове или загуби от хазарт. Нищо подобно. Просто баща ми по характер не си падаше особено по реда и дисциплината. Още помнех как на младини веднъж го бях упрекнала за донякъде небрежния му и хаотичен начин на живот.

– Ама наистина, татко – рекох му, – нима не можеш да се възхищаваш от дадаистите и без да прилагаш принципите им на практика? – А той само се засмя и призна, че подобно нещо за него би било наистина непосилна задача.

Освен мене баща ми нямаше други живи наследници, така че къщата му и останалото негово имущество станаха мои заедно с всичките му лични вещи. Трябваше само да се оправят документите по прехвърляне на собствеността, да се изплатят няколко сметки и да се изготви застрахователният

протокол. Добре поне, че татко си имаше адвокат – негов стар приятел от студентските години, който ми помогна изключително много да се справя от разстояние с огромната купчина книжа. Същият адвокат уреди и продажбата на къщата, като преди това нае хора да я почистят и да ни изпратят вещите. Цяла зима почти всеки ден получавах пощенски пратки, съдържащи какви ли не дреболии: от стари непотребни книги и тефтери до китайски миниатюри. Така че не се изненадах особено, когато веднъж по куриер получих голям картонен кашон с надпис „Чупливо“. Куриерът ми предаде и писмо от адвокатата на татко, в което той обясняваше, че току-що бил открил кашона в някакъв склад за вещи на името на баща ми и веднага ми го препратил, даже без да го отваря.

Денят беше петък, мрачен и навъсен февруарски следобед. Тъкмо се бях върнала от училището. Съпругът ми Стивън бе взел момичетата със себе си в планината на ски, където щяха да прекарат уикенда, а аз понеже не обичах този спорт, реших да остана вкъщи и да си почина на спокойствие. Отнесох кашона в предната стая и коленичих да го отворя, докато се вслушвах в поривите на вятъра отвън, каращи дъжда да бие право в прозорците. Още ми е трудно да опиша

какво точно изпитах, когато махнах опаковъчната хартия и се оказах лице в лице със стъклената котка.

Все едно, че бях попаднала на гнездо хлебарки в чекмеджето на скрина. Миг покъсно в главата ми се появи с най-пълни подробности ужасяващият спомен за смъртта на Дилия.

Успях някак да сподавя писъка и с неистови усилия го замених с нещо по-рационално.

– Спокойно – рекох си. – Това е само някакво си прехвалено парче стъкло, нищо друго. – Гласът ми обаче не прозвуча никак успокоително и изкънтя като тътен в празната къща.

Изведнъж ме обзе странното чувство, че в мен се е загнездило някакво загадъчно и безлико същество с огромни бели очи и остри нокти. *Изведи ме навън!* – кресна то и аз се подчиних, грабнах си палтото от килера и изтичах в дъжда и вятъра.

Без да знам защо, хукнах към града и забавих ход едва след като едната ми обувка се изхлузи и това ме накара да се замисля как ли изглеждам отстрани. Не след дълго вече седях в някакво кафене и си топлех ръцете на димящата чаша кафе, като се опитвах да се убедя, че всичко това е само плод на собственото ми въображение. Не

бързах да си допия кафето, така че когато се прибрах вкъщи, вече се мръкваше. Там естествено ме очакваше стъклената котка.

Пуснах радиото да ми прави компания и запалих огън в камината. После приседнах до кашона и се заех да довършвам разопаковането. Скулптурата изглеждаше точно толкова отблъскваща, колкото я помнех отпреди: грозна и потискаща. Вероятно никога нямаше да разбере защо баща ми я беше запазил, ако на дъното на кашона не бях попаднала на обяснителната му бележка, написана с познатия стегнат почерк върху бланка на колежа:

За сведение на интересуващите се:

Настоящият кашон съдържа скулптурата „Стъклената котка“ замислена и сътворена от покойния Александър Челичев. Поради всепризнатия факт; че Челичев е един от изтъкнатите предшественици на дадаизма, предполагам, че кратката историческа справка за генезиса на творбата може да заинтересува академичните среди.

Закупих „Котката“ лично от самия творец, когато през декември 1915 г. посетих ателието му в Цюрих, два месеца преди да го обземе налудничавата агресивност довела до принудителното му

задържане в лудницата за лица с криминални прояви, и доста време преди талантът му да бъде подобаващо признат и оценен. (За сведение ще добавя, че поисканата цена възлизаше на четирийсет и осем швейцарски франка плюс приличен обяд с вино.) По онова време за Челичев се знаеше, че някъде в Цюрих има жена и две деца, но ги навестява много рядко. По-долу предлагам собствените думи на твореца, описващи появата на „Стъклената котка“, които възстанових по памет въз основа на нашия разговор, докато обядвахме.

„Цял живот непрекъснато съм се борил с Лукавия, който не признава нито ред, нито правила. Дяволът е навсякъде в моите творби. Като дете вечно ме биеха, затова, щом пораснах и станах достатъчно силен, убих баща си. Май не ми вярвате, ала ви уверявам, че говоря истината. Сега аз самият съм на възраст и откривам баща ми в себе си. Имам жена и деца, но почти не живея с тях, защото се боя от дявола-баща вътре в мене. За да не бия децата си, направих тази котка и излях изгарящата ме лудост в стъклото. По-добре да е там, отколкото да я виждам в очите на моите дъщери.“

Доколкото знам, „Стъклената котка“ е последната завършена творба на Челичев.

С уважение:

Лорънс Уотърс

Професор по история на изкуството

Прибрах бележката обратно в кашона, затворих капака и прекарах следващите две нощи на хотел, но почти не успях да мигна, а само крачех нервно из стаята. В понеделник Стивън отнесе котката за оценка от експерт по изящни изкуства. Върна се чак късно следобед, развълнуван и пълен с факти за величието на Александър Челичев. Почна да си приготвя джин с тоник и оживено заобяснява:

– Знаеш ли, Ейми, излиза, че тази котка на практика е безценна. Представяш ли си? Ако баща ти я беше продал, щеше да стане много богат. А той даже не ни е споменавал за нея.

Аз подреждах масата за вечеря. След изминалия уикенд се чувствах като опустошена, а и днешният ден ме натовари допълнително, защото заваля сняг и питомците ми в училището направо пощуряха. Дъщерите ми вкъщи, Елинор и Роуз – на седем и на четири години, – тоя ден също не ги свърташе на едно място и ги чувах как палуват в детската стая.

– Е – рекох, – радвам се, че проклетото чудо поне струва нещо. Защо не го продадем веднага и да си наемем прислужница?

Стивън се засмя, все едно, че му бях разказала някаква забавна случка.

– Каква ти прислужница! Ако предложим котката на търг, ще можеш да си наемеш хиляда прислужници, толкова пари ще ни донесе. Била истински шедьовър, а и самата история на създаването ѝ е прелюбопитна. Сигурен съм, че отсега нататък стойността ѝ само ще нараства. Затова предлагам да не я продаваме веднага.

Усетих как пръстите ми върху горещата купа с картофи внезапно се вледениха.

– Говоря сериозно, Стивън. Котката е грозна и противна. Стига да можех, щях да я унищожа от лицето на земята.

– Какво значи това? – повдигна вежди той.
– Семейен бунт, така ли? Ако наистина искаш прислужница, още утре ще ти наема някоя жена.

– Не е там работата, по дяволите! Просто не желая да виждам гнусното парче стъкло в къщата си!

– Недей да ругаеш, Амилия. Децата могат да чуят.

– Не ме интересува!

Ето оттук всичко тръгна на провала. Опитах да обясня връзката на котката със

смъртта на Дилия, но Стивън се нацупи и през цялата вечеря изобщо не ме слушаше. Елинор и Роуз се сдърпаха за лъжица грах и това съвсем ме вкисна, да не говорим за все по-силно измъчващото ме смътно чувство на безпокойство, чиито размери сякаш далеч надвишаваха реалните факти на ситуацията.

След като се нахранихме, Стивън погледна децата и каза с престорена веселост:

– Момичета, искаме да ни помогнете да решим един важен въпрос.

– Леле, майко! – възторжено възкликна Роуз.

– Какъв? – попита Елинор.

– Недей, моля те – рекох аз със свито сърце, ала ми идеше да се разкрещя.

Стивън обаче ми се усмихна момчешки, по същия начин, както едно време бе спечелил сърцето ми.

– Не се занасяй – каза той. – Не е ли по-добре да погледнеш обективно на нещата? Това нещо те изнервя единствено заради някакъв неясен спомен от детството .ти. Нека оставим момичетата да преценят. Ако статуетката им харесва, не виждам защо да не я запазим.

Сега ми се струва, че още в тоя момент трябваше да приключа нещата веднъж завинаги, твърдо и решително. Не напразно

казват, че шестото чувство никога не лъже. Само че вътре в мене вече никнеше семето на съмнението в собствения ми разум. Пък и Стивън никога не грешеше. Логиката му беше безупречна, особено що се отнася до финансовите депа. Нищо чудно и сега да се окажеше прав.

Още не знаех, че Стивън е върнал статуетката вкъщи, след като я бе дал на експерта за оценка. За да постигне своето, съпругът ми понякога имаше навика да хитрува на дребно. Така че той изтича до гаража, донесе кашона и го разопакова наред уютната ни стая под ярката светлина на лампите. Котката си беше все същата, точно както я помнех – страховита и ужасяваща. Гледах разноцветните проблясъци на стъклото и усещах как по челото ми се стича хладна пот.

Елинор веднага се прехласна по статуетката, повика истинската ни котка – най-обикновена домашна порода, която бяхме кръстили Джели, – посочи стъклената фигура и й каза:

– Виж, Джели! Погледни каква приятелка сме ти намерили.

Но Джели мигом почна да се мята в ръцете й, засъска и избяга. Елинор се засмя и рече, че Джели явно ревнува.

Роуз също реагира като Джели, отстъпи зад баща си и, скрита между краката му, хвърляше уплашени погледи към стъкления звяр. Но Стивън не се отказваше.

– Не се бой, Роуз – каза й той. – Това е просто котенце от стъкло. Пипни го и ще видиш.

После я прегърна и леко я побутна към статуетката. Роуз колебливо протегна ръка, както би направила, ако искаше да погали непозната жива котка. Видях как пръстчето й докосна острата издатина на стъклената муцуна, но веднага си дръпна ръката назад и извика от болка. Така започна всичко. Съвсем невинно.

– Тя ме ухапа! – изплака детето.

– Какво стана? – викна Стивън. – Да не си я счупила?

Без да обръща внимание на детето, той изтича към статуетката – какво безсърдечие! – и почна да я оглежда, за да се увери, че е здрава.

Роуз протегна пръста си към мене. На върха му имаше миниатюрна драскотина, от която се процеждаше алена капчица кръв.

– Боли ме, мамо! Много ме боли! – Малката ми дъщеричка вече дори не плачеше, а направо пищеше.

Отидохме в банята и Стивън хвана Роуз да не мърда, докато аз й промих раната и я

превързах с парче марля. Кървенето престана почти веднага, но детето продължаваше да пици и баща й се ядоса.

– Я стига глупости! – рече й сърдито той. – Нищо ти няма, само си се одраскала малко. Голяма работа!

Но Роуз не спираше хленча и истерично се мятеше насам-натам. Все пак в защита на Стивън трябва да кажа, че гледката наистина беше много неприятна, пък и него не го биваше особено да успокоява другите, защото самият той не беше от най-смелите. Затова прикриваше страха си със сприхавост. Добре, че един от съседите ни беше лекар.

– Роуз, ако не млъкнеш веднага, ще повикам доктор Пепърман. Това ли искаш? – рече Стивън, сякаш доктор Пепърман – добродушен седемдесетгодишен дядо – беше някакво страшилище, а не познатият на всички мил и отзивчив човек. Изобщо в тоя момент заплахите определено не бяха най-разумната политика.

– Повикай го, за Бога! – намесих се аз. – Не виждаш ли, че с детето става нещо страшно!

Поне тоя път Стивън ме послуша и сграбчи китката на Елинор.

– Ела с мене – каза й той и я повлече навън в снега, дори без да си наметне връхна дреха.

Според мен Стивън взе Елинор със себе си – и тя без палто, – понеже се беше изплашил и не искаше да излиза сам на тъмното.

Роуз още пицеше, когато доктор Пепърман пристигна, очевидно вдигнат, направо от вечеря, понеже по мустаците му се виждаха петънца от соса. Той прегледа пръста на Роуз и поклати леко учудено глава.

– Не виждам нищо страшно. Навярно е някаква краткотрайна истерия – заключи докторът, после извади ампула и спринцовка от кафявата си кожена чанта и постави инжекция. – За всеки случай й давам малко успокоително. Лекът сякаш подейства, защото след няколко минути писъците на Роуз секнаха и тя само прохленчваше от време на време. Доктор Пепърман проми драскотината и я превърза, като непрекъснато говореше на детето.

– Ето, Роуз. Слагаме бинт и раната вече е оздравяла. – Той ни намигна. – Още утре сутринта всичко ще е наред. Свалете й бинта веднага щом ви позволи.

Сложихме Роуз да си легне и стояхме при нея, докато заспа, а Стивън побърза да й махне бинта, та драскотината да зарасне по-

бързо. Пръстчето беше слабо зачервено, ала иначе му нямаше нищо. После и ние си легнахме, успокоени от идването на доктор Пепърман, който обаче сякаш още не можеше да си обясни реакцията на Роуз.

Събудих се малко след полунощ. Къщата тънеше в тишина, каквато има само когато навън вали сняг. Струваше ми се, че току-що бях чула някакъв звук. Писък? Стон? Или ръмжене? Стивън продължаваше да похърква непробудно, значи не бе чул нищо.

Измъкнах се полека от леглото и навлякох пеньоара. Между спалнята ни и стаите, където спяха Роуз и Елинор, имаше малък пасаж с няколко стъпала. Също като баща си Елинор често хъркаше през нощта, чувах я и сега, вероятно потънала в дълбок сън. Но стаята на Роуз беше тиха.

Влязох при нея и запалих нощната лампа, на която нарочно бяхме поставили много слаба крушка. Затова отначало помислих, че не виждам добре. Ръката на Роуз изглеждаше черна като прогнилата кора на банан. Във въздуха се долавяше някаква особена миризма, каквато има в месарниците през лятото. Сърцето ми бясно подскочи и аз веднага запалих голямото осветление. Бедничката Роузи! Беше съвсем изстинала и вкочанена, с напълно разложена ръка.

Според официалната диагноза Роуз бе починала от отравяне на кръвта от

изключително рядък вид, причинявано от животинско ухапване. Аз също повтарях непрекъснато, че е точно така, че детенцето ни наистина е било ухапано от котка. От отвратителна стъклена котка. Стивън се видя в чудо. За разлика от мене той не намираше причини вината да се хвърля върху някакъв си бездушен предмет и настояваше да съдим Пепърман за престъпна небрежност. Отидох на преглед, но там ми казаха, че явно страдам от халюцинации от мъка по загубата на детето. Щяло да мине и да се оправя.

Накарах Стивън да махне котката и той ме увери, че ще я продаде, ала впоследствие се оказа, че ме е излъгал. Погребахме Роуз. Времето минаваше, а аз все не можех да спя. Нощем крачех из къщата само и само да не затварям очи, защото пред тях веднага заставаше ехидната муцуна на котката в очакване на своята нова жертва. А през деня всичко ми напомняше за Роузи. И тъмните петна от немити ръце по ламперията, и съдържанието на кухненските чекмеджета, и любимите ѝ храни в магазина. Вече не можех да преподавам в училище. Всяко детенце беше с лицето и гласа на Роузи. Стивън и Елинор отначало се отнасяха с разбиране към мен, после се нацупиха и накрая определено ми се разсърдиха.

Една сутрин вече не виждах защо трябва да ставам от леглото и да се обличам.

Стивън ми се развика да не се правя на глупачка и да не забравям, че имам и друга дъщеря, която още се нуждае от мене. Само че аз вече не вярвах нито в себе си, нито в нищо. И с мене, и без мене Стивън и Елинор щяха чудесно да се справят с живота. За тях аз бях без значение. На света нямаше такова нещо като ред и последователност. Съществуваше само хаосът и жестоките капризи на съдбата.

Скоро на Стивън му стана пределно ясно, че любимата му съпруга Ейми от актив се е превърнала в пасив, затова той ме изпрати в заведение за душевно болни, далеч от всичките ни познати, където бързо щяха да ме забравят. Лека-полека новото положение почна да ми харесва. Нямах абсолютно никакви задължения. Е, вярно, понякога мястото ставаше нетърпимо мръсно и наистина се превръщаше в лудница, но във всеки случай не бе по-лошо от външния свят.

* * *

Един ден ме облякоха в нови дрехи и ми казаха да чакам пред големия портал от метал и стъкло, без да ми обясняват защо. Въздухът приятно ухаеше на пролет и моравата отпред бе цялата осяяна с глухарчета като току-що поръсена с пръски жълта боя.

До мен спря лека кола, от която слезе красива млада жена и ме прихвана под ръка..

– Здравей, мамо – усмихна се тя, след като поехме с колата надолу по пътя.

Беше Елинор, пораснала и разхубавена. За първи път след смъртта на Роузи се замислих колко време ме е нямало и установих, че сигурно са минали доста години.

Пътувахме дълго, преди да пристигнем пред бяла и просторна крайградска къща с голям двор и двоен гараж. В сравнение с дома, в който със Стивън бяхме отгледали децата си, този приличаше на същински палат. От учтивост попитах дъщеря си дали вече има семейство и собствени деца, а Елинор се измъкна от колата и отвърна с известна досада: ‘

– Разбира се, че съм омъжена и ти добре познаваш Джейсън. Неведнъж си виждала и снимките на Сара и Елизабет.

Не си спомнях нищо.

Елинор отвори портата към двора и ние поехме по красиво оформената каменна алея. Входната врата на къщата се пооткрехна и отвътре надзърнаха две прелестни личица, после вратата зейна широко и към нас се завтекоха две малки момиченца.

– Здравейте – поздравих ги аз. – Как се казвате?

По-голямото момиченце закри кикота си с ръка и отвърна:

– Не помниш ли, бабо? Аз съм Сара.

Сестричката й мълчеше и ме оглеждаше с неприкрито любопитство.

– А това е Елизабет – добави Сара. – Ама я е страх от тебе.

Прилекнах и се взрях в лицето на Елизабет. Момиченцето имаше кафяви очи и златисторуса коса, досущ като Роузи.

– Не се бой, мила – рекох. – Няма защо да се плашиш от безобидна старица като мене.

Елизабет сбърчи вежди и внезапно попита:

– Ти наистина ли си луда?

Сара отново се закиска зад дланта си, а Елинор шумно въздъхна, сякаш не бе очаквала подобна наглост. Аз се усмихнах. Елизабет почваше да ми харесва, даже много.

– Така казват – отвърнах. – Може и да са прави.

По лицето на момиченцето пробяга усмивка, то се повдигна на пръсти и ме целуна по бузата – леко като полъх на летен ветрец – после се извърна и избяга. Сара се втурна подир нея, а аз ги гледах как се отдалечават и сърцето ми развълнувано тупкаше. Отдавна не бях обичала никого. Чувството ми липсваше, но и ме плашеше. Още помнех колко много обичах Дилия и Роузи, а те и двете бяха мъртви..

* * *

Първото нещо, което забелязах, когато влязох в къщата, беше „Стъклената котка“ на Челичев, хвърляща злобни и ехидни погледи от очевидно почетното място, на което беше поставена върху ниска поставка до канапето. Стомахът ми изведнъж се сви.

– Откъде я имаш? – попитах.

– От татко, разбира се. – Елинор пак ме изгледа с досада.

– Но нали Стивън ми беше обещал да я продаде!

– Все едно, явно не го е сторил.

От яд пулсът ми рязко подскочи.

– Къде е той? – креснах. – Искам веднага да говоря с него!

– Не се излагай, майко. Та той е мъртъв от десет години.

Бавно се отпуснах и седнах върху някакъв стол. Вече цялата треперех, даже ми се струваше, че виждам как студената муцуна на котката се разтяга в подобие на доволна усмивка.

– Изведи ме оттук – прошепнах аз. Нещо тежко притискаше дробовете ми и ме задушаваше.

С израз на непресторена загриженост – в това поне бях сигурна, – Елинор ме придружи до верандата и ми донесе чаша вода с лед.

– Как е? – По-добре ли си вече? – попита тя.

– Малко – въздъгнах мъчително. – Виж какво, Елинор, нима не разбираш, че това чудовище уби твоята и моята сестра?

– Това просто не е вярно.

– Напротив! Казвам ти, махни веднага котката, ако изобщо те е грижа за живота на децата ти!

Елинор побледня. От гняв ли, от страх ли, не знам.

– Тя вече не е твоя. Не забравяй, че в очите на закона си невменяема, затова недей да ме учиш какво да правя, поне докато живееш тук. Смятам скоро да ти намеря отделно жилище, само за тебе.

– Жилище! Но нали не мога...

– Ще можеш. Каквато си в момента, такава и ще си останеш, майко. В клиниката ти харесваше, защото нямаше никакви грижи, ала това ни струва много пари, които повече не можем да си позволяваме. Няма как, ще трябва да се стегнеш и да заживееш като всички други хора.

Аз съвсем се обърках и едва не се разплаках. Знаех само едно: истинската същност на стъклената котка. Все пак успях да събера сили и казах, като внимавах гласът ми да не трепери:

– Чуй ме, моля те. Тази котка е пропита с лудост и е олицетворение на злото. Ако ти е останал грам мозък, още този следобед ще я предложиш на търг.

– За да набавя достатъчно пари за твоята клиника, нали? Не, няма да го сторя. Добре зная, че скулптурата е безценна. Колкото повече я държим у себе си, толкова по-висока ще става цената ѝ.

Ясно. Елинор просто бе наследила логиката на Стивън по финансовите въпроси. Никога нямаше да мога да я разубедея, сигурна бях. От отчаяние се разревах и скрих лице в дланите си. Мислех за Елизабет, за нежната кожа на ръцете ѝ и розовите и бузки, за силата на детската целувка, с която ме бе дарила. Човешките създания са по-крехки и от произведенията на изкуството, пък и животът им е по-несигурен и някак твърде рискован, а аз отново протягах грешното си сърце към едно от тях. Само че всички мостове към безметежността на убежището ми вече бяха разрушени, но пътят трябваше да бъде извървян.

* * *

Привечер се прибра и Джейсън, след което седнахме на вечеря около лъскавата маса от палисандрово дърво в трапезарията. Джейсън се държеше мило и възпитано, далеч по-любезно от Елинор. Той попита децата как е минал денят и внимателно изслуша отговорите им, а аз седях и ги гледах като омагьосана от съвършенството на розовата им плът, но и същевременно смутена от натрапчивия спомен за нейната

уязвимост. Джейсън беше превъзходен събеседник, не прекъсваше и не спореше. А когато Елинор отказа да ми налее кафе под предлог, че то щяло да ме изнерви допълнително, той деликатно я смърми и лично ми донесе пълна чашка. После поговорихме за баща ми, когото той познаваше от репутацията му на голям учен, за изкуството и за европейските градове. През цялото време усещах в тялото си опустошителния поглед на „Стъклената котка“, проникващ като леден огън през стени и мебели сякаш нищо не можеше да го спре.

Елинор ми приготви специална постеля в стаята за гости, понеже кой знае защо не искаше да ме настани на нормално легло и даже я дочух как спори с Джейсън.

– Защо не я сложиш в леглото? – попита я той.

– Защото е умствено разстроена – отвърна Елинор шепнешком, но все пак достатъчно високо. – Откъде да знам дали не е усвоила някакви нечистоплътни навици в оная клиника. Няма никакъв смисъл да рискувам новия си дюшек. Щом се уверим, че всичко е наред, ще я преместя на леглото.

Двамата смятаха, че съм в банята, заета с чудовищните неща, които се предполага, че ненормалните вършат на подобни места, ала грешаха. В момента се промъквах с тихи стъпки покрай вратата им на път към гаража.

В свободното си време Джейсън очевидно обичаше да се занимава с ръчен труд, защото на стената открих разнообразна колекция инструменти, включително и един голям ковашки чук с къса дръжка. Взех го и го скрих под завивките, а ония така и не забелязаха нищо.

След малко в стаята ми дойдоха децата и ме целунаха за лека нощ в някаква сюрреалистична размяна на ролите. Дълго време лежах в мрака на стаята си и си мислех за тях, особено за Елизабет – най-малката и най-беззащитната – която именно по тая причина се очертаваше като най-вероятната жертва на котката. После задряхах и в съня ми се преплитаха усмивките на Елизабет, Роуз и Дилия, газех през пресли и ме валеше сняг, а там някъде отзад ме дебнеше пъкленият взор на злата котка, чийто стъклен език хищно облизваше стъклената ѝ муцуна. Така мина голяма част от нощта, след което сънищата ми изведнъж се разпаднаха като късчета строшено огледало. Настана тишина.

Къщата беше безмълвна с изключение на онези смътни и неопределени домашни звуци, които всички къщи издават нощем. Станах и измъкнах чука изпод завивките, без дори да имам представа какво точно смятам да правя с него. Само знаех, че не мога повече да чакам.

Излязох и се промъкнах до предната стая, където ме чакаше котката. По настръхналите ръбове на стъклената ѝ козина пробягваше светлината на луната. Буквално усещах нейната сила, дори я виждах като някакъв призрачно червеникав ореол, следващ контурите на извития гръбнак. Чудовището сякаш се движеше бавно и незабележимо, с ехидната си усмивка. Наистина ми се усмихваше, защото долавях прогнилия му дъх.

За миг замръзнах от ужас, но си спомних за чука на Джейсън с удобната къса дръжка. Замахнах и нанесох първия удар.

Звукът ми се стори приказен, по-хубав и от църковни камбани. Беше като небесен химн. Цялата треперех, но продължавах да размахвам чука, обзета от агонията на щастието, а около мене летяха парчета стъкло като лунен дъжд.

– Стига, бабо! Недей! Престани!

Но аз пак вдигнах чука, стоварих го с всичка сила, чух нещо като пропукване на зрял пъпеш и без да спирам, продължих да удрям проклетата котка. Вече не виждах нищо. По едно време усетих, че в очите ми има парченца стъкло и устата ми е пълна с

кръв. Ала какво значение имаше това в сравнение с отдавна, чаканата смърт на „Стъклената котка“ на Челичев.

Предполагам най-сетне сте разбрали как стигнах до сегашното си положение. Пътят ми беше дълъг и мъчителен, с много жертви. Ето я и последната: на мястото на очите ми има гнойни рани. Плътта вони неприятно. Отравяне на кръвта, сигурна съм.

Знам, че Елинор едва ли ще ми прости някога за съсипването на безценната ѝ инвестиция, но доскоро се надявах поне Джейсън да доведе децата на свиждане. Нищо подобно. Ни вест, ни кост от тях, с изключение на стрък роза, която получих вчера. Сестрата ми каза, че била бяла и я протегна да я помириша, после ми прочете бележката към нея. „Елизабет бързо прощаваше на хората. Приеми това цвете от нейно име. Почивай в мир. Джейсън.“

Не разбрах нищо.

– Нима още не знаеш какво си направила?

– попита сестрата.

– Унищожих ценно произведение на изкуството – отвърнах.

Тя не каза нито дума.

Полък и човекът Поро

Научно-фантастичен разказ

Хърбърт Уелс

Полък за пръв път се срещна с човека Поро в малко селце, в блатистата местност на една лагуна зад Търнърския полуостров. Областта беше известна с красивите си жени с европейска кръв във вените им, останала още от времето на Васко да Гама и английските търговци на роби, и с характерни за жителите на полуостров Гуахинера екзотични черти. Вероятно някакъв далечен кавказки примес караше кръвта на човека Поро да кипи ядно в жилите му. (Съвсем необичайна за нас е мисълта, че можем да имаме далечен братовчед сред канибалите на остров Шерборо или сред безмилостните кавалеристи Софа.) Мъжът Поро прободде жената в сърцето с жестокостта на италиански разбойник и насмалко щеше да убие и Полък. Но Полък успя да парира проблясващото острие, като рани с изстрел Поро в ръката и му изтръгна камата.

Той стреля още веднъж, без да улучи, и изби един прозорец от стената на колибата. Човекът Поро се спря на прага на бараката и се втренчи в Полък изпод ранената си ръка. Ярката слънчева светлина освети

обърнатото му наопаки лице. После англичанинът остана сам, прилоша му, разтрепери се, съзнанието му се замъгли от бруталността на случката. Всичко стана само в един кратък миг. След като се увери, че жената е мъртва, Полък се приближи до вратата на колибата и надзърна навън. Всичко бе окъпано в ослепителна слънчева светлина. Шестима от носачите на експедицията се бяха струпали край зелените колиби, в които живееха, и го гледаха с недоумение, чудейки се какво ли биха могли да означават изстрелите. Зад малката групичка мъже се простираше широка ивица черна зловонна тиня, от нея започваше плътен зелен килим от папируси и тръстика, а сред тях се бе проточила оловносива река. Очертанията на мангровите дървета отвъд реката се размиваха леко в синкавата мараня. В притихналото село, чиито покриви стърчаха над захарната тръстика, не се забелязваше раздвижване.

Полък излезе от колибата и тръгна към реката, като често поглеждаше назад. Но

човекът Поро беше изчезнал. Полък нервно стискаше револвера в ръката си.

Един от хората му го пресрещна и посочи зад колибата към храстите, в които човекът Поро бе изчезнал. Бесен, че е постъпил като пълен глупак, убеден в нелепите си действия, Полък беснееше от яд и злоба. Трябваше да разкаже всичко на Уотърхауз – високо моралният, безупречен, вечно разумен Уотърхауз – който сто на сто щеше да се впрегне от случилото се. Полък проклинаше лошия си късмет, Уотърхауз и най-вече западните брегове на Африка. Дълбоко ненавиждаше експедицията. А от ума му не излизаше натрапчивата мисъл къде ли в околността може да се е скрил този Поро.

Странно, но не бе ни най-малко разстроен от самото убийство. През последните три месеца, докато експедицията се придвижваше по река Китап по следите на кавалерията Софа, Полък бе станал свидетел на толкова много жестокости – убити жени, изгорени къщи, разлагащи се трупове, че сетивата му бяха вече притъпени. Но силно го глождеше мисълта, че неприятностите едва сега започват.

Гневно се разкрещя на негъра, който си позволи да го запита нещо, и влезе в палатката под портокаловите дръвчета,

където си почиваше Уотърхауз. Бе притеснен и напрегнат като ученик, повикан в директорския кабинет.

Под въздействието на последната доза хлоридин Уотърхауз още спеше. Полък приседна на един сандък до леглото му, запали лулата си и го зачака да се събуди. Закупените от племето менди грънци и оръжия бяха разпилени наоколо – Уотърхауз, шефът, се канеше да ги вземе при пътуването с кану до Сулима.

След време Уотърхауз се събуди, хубавичко се протегна и прецени, че е във форма. Полък направи чай. Докато си пиеха чая, след сумати увъртания, Полък най-сетне разказа следобедния инцидент. Уотърхауз се притесни повече, отколкото Полък бе очаквал. Не само го укори, но дори го наруга и започна да го обижда.

– Ти си от онези безнадеждни тъпанари, които не смятат негъра за човешко същество – викаше той. – Един ден да се разболея и веднага ще се забъркаш в някоя каша. За трети път този месец влизаш в пререкания с местните и на всичкото отгоре този път си си изпросил и отмъщение. Как можа да нападнеш Поро! Черните и без това те мразят, задето си написа скапаното име върху идола им. А те са най-отмъстителните изчадия на земята! Караш ме да се срамувам

от цивилизацията. А уж си от почтено семейство. Ако още веднъж ми натресат такъв гаден, противен кретен като тебе...

– Я по-кратко – кресна Полък по начин, който винаги стряскаше Уотърхауз. – По-кратко.

Уотърхауз занемя и скочи на крака.

– Слушай, Полък – започна той, като с невероятно усилие на волята си се стараеше да не повишава тон. – Трябва да се върнеш у дома. Не те искам тук. Достатъчно съм болен, за да ми създаваш допълнителни главоболия...

– Не се горещи толкоз – прекъсна то Полък, забил поглед в земята. – Готов съм да си замина.

Уотърхауз се поуспокои и се отпусна в един стол.

– Много добре – подхвана той. – Не ми се ще да се карам с теб, Полък, но мразя, когато ми объркваш плановете с подобни глупости. Ще отидем заедно до Сулима и лично ще те изпратя извън страната...

– Не се налага да го правиш – прекъсна го Полък. – И сам мога. Ще тръгна оттук.

– Няма да стигнеш далеч – поклати глава Уотърхауз. – Нищо не разбираш за тези Поро.

– Откъде да знам, че жената е принадлежала на този Поро? – измънка Полък с огорчение.

– Ами трябвало е да се досетиш – опита се да обясни Уотърхауз. – Но станалото – станало. Нищо не може да се направи. Не можеш да тръгнеш сам! Чудно какво ли биха ти сторили. Ти май не разбираш – за тях Поро е институцията, която управлява тази страна. Това е закон, религия, обичай, медицина, магия... Именно мъжете Поро избират вождовете. Светата Инквизиция не може да им стъпи на малкия пръст. Този Поро сигурно ще настрои местния вожд Аваяли срещу нас. Слава Богу, че поне носачите ни са от племето менди. Ще трябва да напуснем това място... Проклет да си, Полък! Трябва да заминеш на всяка цена, за да не се срещнеш с него.

Уотърхауз премисли отново ситуацията и нищо хубаво не му дойде на ум. След малко се изправи и си взе пушката.

– На твое място не бих мръднал оттук – подхвърли през рамо на излизане от палатката. – Ще ида да видя какво е положението.

Полък остана вътре и взе да размишлява. „Годен съм само за живот в цивилизацията – разсъди с огорчение и напълни лулата си. –

Колкото по-скоро се озова в Париж или в Лондон, толкова по-добре.“

Погледът му се спря върху заключения куфар, където Уотърхауз държеше закупените от племето менди отровни стрели.

„Щеше ми се да го бях убил тоя обесник“ – помисли си със злоба.

Уотърхауз се забави доста. Когато най-после се върна, неохотно и кратко отговори на безбройните въпроси на Полък. Този Поро бил един от най-влиятелните членове на мистичната общност. В селото се наблюдавало някакво раздвижване, но засега още не били застрашени. Без съмнение магьосникът се бил скрил в храстите. Бил много вещ в магиите.

– Този подготвя нещо – заяви Уотърхауз и замълча.

– Но какво би могъл да ми направи? – запита нетърпеливо Полък, без много да се замисля.

– Трябва да те измъкна от тази бъркотия. Готвят ти нещо, подозрително са притихнали – промълви Уотърхауз след продължително мълчание. Полък поиска да узнае какво ли могат да му готвят.

– Ами например да ти забъркат някоя зловонна смес в меден съд, докато танцуват в кръг от черепи – отвърна Уотърхауз.

Полък настояваше за подробности. Уотърхауз го увърташе, но Полък не го оставяше на мира с въпросите си. Накрая Уотърхауз не издържа и се разкрещя.

– Откъде, по дяволите, мога да знам?! – отговори той на двадесетото запитване на Полък какво може да му стори човекът Поро. – Веднъж вече открито се е опитал да те убие в колибата. Сега, предполагам, ще опита пак, но като използва някоя от магиите си. Така или иначе съвсем скоро ще разберам. Не искам излишно да те притеснявам. Всичко може да се окаже чиста глупост.

Същата вечер, докато седяха край огъня, Полък отново отвори дума за случилото се и заразпитва Уотърхауз какво правят обикновено мъжете Поро.

– По-добре се опитай да заспиш – отсеке го Уотърхауз, когато Полък настоя за отговор. – Утре тръгваме рано сутринта. Имаш нужда от сили.

– Но какво ли може да предприеме тоя?

– Не знам. Тези хора са непредсказуеми. Владееят всякакви хитрости и трикове. По-добре накарай оня нехранимайко Шекспир да ти разкаже.

В тъмнината навън някъде иззад колибите просветна искра, последва я тътен и покрай главата на Полък изсвистя куршум. Това бе

достатъчно красноречиво. Негрите и метисите се бяха събрали на сладки приказки край огъня, подскачаха, танцуваха и някой от тях бе стрелял.

– По-добре иди да спиш в една от колибите – прошепна Уотърхауз, без да помръдва от мястото си.

Полък се изправи край огъня и извади револвера си. Не се страхуваше да се бие открито. Но човек е най-добре защитен в мрака. Вслуша се в мъдрия съвет на Уотърхауз и отиде да си легне в палатката.

Спа малко, кошмари смущаваха съня му, явяваха му се най-различни натрапчиви сцени, но неизменна сред тях бе обърнатата наопаки глава на човека Поро. Полък виждаше лицето му така ясно, както на прага на къщата, когато Поро се бе навел ниско и го бе погледнал изпод ръката си. Беше странно, че едно толкова мимолетно впечатление се бе запечатало така трайно в съзнанието му. А и усещаше силни болки в краката си.

В бледата мъгла на ранната утрин, докато товареха канутата, една стрела се заби в земята съвсем близо до крака на Полък. Момчетата внимателно претърсиха близките храсталаци, но не откриха никого.

След тези два инцидента членовете на експедицията се отдръпнаха рязко от Полък

и той за пръв път в живота си се видя принуден да общува с черните. Уотърхауз се качи в едното кану, а Полък, макар хич да не му се искаше да се отделя от него, трябваше да тръгне с другото. Почувства се изолиран, застанал съвсем сам на носа на кануто. Полагаше огромни усилия, за да накара негрите – които определено не го обичаха – да поддържат курс точно в средата на реката, на повече от сто ярда от двата бряга. Все пак успя да накара метиса Шекспир да седне при него на носа на кануто и да му разкаже за мъжете Поро. Като видя, че няма да може да се измъкне, Шекспир започна да говори с нескрито задоволство и злорадство.

Така премина денят. Кануто се плъзгаше сякаш неусетно по просналата се, застинала почти неподвижно река, между плътната завеса покрай бреговете от водни смокини, повалени дървета, папируси, палми; от лявата страна се бе проточило черното блато, заобиколено с мангрови дървета и от време на време от тази посока долиташе грохотът на вълните на Атлантическия океан. Шекспир разказваше на разваления си английски как мъжете Поро можели да омагьосват; как хората залинявали и изсхвалявали от силата на злобата им; как Поро изпращали кошмари и зли духове; как измъчвали и накрая убили синовете на

Иджибу; как заловили някакъв бял търговец от Сулима, отнесъл се зле с член на тяхната общност и на какво приличало тялото му, когато го открили. След всяка една от чутиите случки Полък проклинаше липсата на християнски свещеници в тези земи и бездействието на британското правителство – истинския владетел на тъмния езически свят на Сиера Леоне. Привечер експедицията стигна до езерото Кази и реши да разположи палатковия си лагер на един малък остров, та се наложи да изгонят от убежището им четиридесет крокодила, които тромаво и с неохота се изгубиха във водите на езерото.

На следващия ден пристигнаха в Сулима. Долавяше се мирисът на морския бриз. Полък трябваше да остане тук пет дни, преди да се отправи към Фрийтаун. Уотърхауз прецени, че мястото поради близостта до цивилизованите порядки на Фрийтаун е безопасно за Полък и го изостави, като се насочи с експедицията към Гбема. Полък се сприятели с единствения бял търговец в Сулима Переа и станаха почти неразделни. Переа беше нисичък португалски евреин, бе живял малко в Англия и сега оценяваше като висока чест приятелството на един англичанин.

През първите два дни не се случи нищо необичайно. Полък и Переа играеха почти непрекъснато нап – единствената игра на карти, която и двамата знаеха – и Полък бе сериозно задлъжнял. На втората вечер обаче Полък бе обзет от нарастващо безпокойство, че човекът Поро го е проследил в Сулима, тъй като някаква желязна топка го удари ненадейно в рамото и го рани лошо. Топката очевидно бе изпратена отдалече, защото когато го застигна, бе вече загубила голяма част от първоначалната си сила. И все пак инцидентът бе достатъчно красноречив. Цялата нощ Полък стоя буден, с револвер в ръка и на сутринта довери опасенията си на португалеца.

Переа много се изплаши. Той добре познаваше местните обичаи.

– Трябва да знаеш, че това е въпрос на живот и смърт. Става дума за отмъщение. Той се е разбързал, защото се каниш да напуснеш страната. Никой от местните или от метисите няма да иска да се намеси на твоя страна – освен ако не си платиш добре. Ако случайно се натъкнеш на него, ще трябва да го застреляш. Но той пръв може да те убие. Да не забравяме и за черната магия – продължи Переа. – Аз, разбира се, не вярвам в тези суеверия, обаче от самата мисъл, че някой негър може да прекара в танци цяла

нощ при пълнолуние, само и само за да ми изпрати кошмари, ме побиват тръпки. Да си сънувал напоследък кошмари?

– Непрекъснато – призна Полък. – Все виждам да ми се зъби, разкривена в грозна гримаса, обърнатата наопаки глава на този обесник. Така, както го видях тогава в колибата. Главата се приближава, после се отдалечава и пак се приближава. Аз, разбира се, не му отдавам особено значение, но в съня си се парализирам от ужас. Зловещо нещо са това кошмарите. Хем знам, че е сън, хем не мога да се събудя и да се освободя от него.

– Може просто да си въобразяваш – каза Переа. – Моите негри твърдят, че мъжете Поро изпращали змии. Да си виждал някакви змии напоследък?

– Само една. Убих я тази сутрин. Беше на пода до хамака ми, едва не я настъпих, като ставах.

– Ох! – извика Переа, но после добави с престорено спокоен глас. – Това, разбира се, е само съвпадение. И все пак, отваряй си очите. Чувал съм също така, че тия Поро изпращали болки в ставите.

– Мислех си, че моите се дължат на влагата – каза неспокойно Полък.

– Вероятно. Кога започнаха?

Тогава Полък си спомни: първите симптоми се появиха в нощта след спречкването с човека Поро в колибата.

– Според мен той не иска да те убива – заяви Переа. – Поне засега. Чувал съм, че тия Поро изплашвали човека до смърт със своите заклинания, стрели, ревматични болки, кошмари и всякакви такива неща, докато на човек престане да му се живее. Разбира се, това са само стари суеверия. Не бива да се безпокоиш... интересно какво ще предприеме по-нататък.

– Аз съм този, който трябва да предприеме нещо – промълви Полък, като се взираше мрачно в омазаните изтъркани карти, които Переа редеше на масата. – Няма да позволя да ме следят, да стрелят по мен и да ме потискат с усещането за някакво проклятие. Чудя се дали тоя шарлатанин Поро е отнел и късмета ми на карти.

Той погледна подозрително Переа.

– Много е вероятно – каза Переа, докато разбъркваше картите. – Те са чудесни хора.

Същия следобед Полък уби още две змии, скътали се в хамака му. Освен това откри в жилището си необичайно нашествие на червени мравки, буквално залепи цялата колиба. На Полък му дойде до гуша.

Разбесня се толкова, че взе твърдо решение да се споразумее с един бандит от

племето менди, с когото бе разговарял преди. Този от менди извади остра кама и гордо показа какъв удар ще нанесе във врата на врага, така че бързо да го умъртви. Полък потрепери. Обеща на убицеца двуцевна пушка с орнаменти, ако му представи веществени доказателства, че е убил човека Поро.

Същата вечер, както обикновено, Полък и Переа играеха карти. Изведнъж влезе мъжът от племето менди, носеше нещо в някакъв окървавен парцал.

– Не тук! – разкрещя се Полък. – Не сега!

Но човекът от менди нямаше търпение да си получи наградата, прибързано развърза вързопата и хвърли главата на Поро върху масата. Главата отскочи от масата на пода, оставяйки кървава дияр върху картите, претърколи се до ъгъла на стаята и застина там, обърната наопаки. Изцъклените й очи сезираха натрапчиво в Полък.

Переа подскочи от ужас, когато окървавеното нещо падна върху картите, и от възмущение започна да бръщолеви възбудено на португалски. Мъжът менди се кланяше покорно с кървавия парцал в ръце и повтаряше:

– Пушката!

Полък погледна главата в ъгъла на стаята. Лицето имаше същото изражение както в

кошмарите му. Докато се взираше в него, нещо сякаш прещрака в мозъка му.

Скоро Переа се посъвзе и възстанови английския си. А

– Накарал си да го убият? – викаше той задъхано. – Не си го убил сам?

– Какво значение има? – недоумяваше Полък.

– Но сега той няма да може да оттегли проклятието!

– За какво говориш? – попита Полък.

– Тези карти не стават вече за нищо!

– Какво искаш да кажеш с това проклятие? – настояваше да разбере Полък.

– Трябва да ми изпратиш ново тество карти от Фрийтаун. Там можеш да ми купиш.

– Кажи за проклятието!

– Това са само суеверия. Забравил съм вече. Негрите казват, че магьосниците – а този е бил магьосник, – ама, това са измишльотини...Трябва или да принудиш човек Поро сам да отмени проклятието си, или лично да го убиеш... Пълни глупости.

Полък проклинаше лошия си късмет и гледеше свирепо към главата в ъгъла.

– Не мога да го търпя този изцъклен поглед – изкрещя, втурна се към главата и започна ожесточено да я ритва.

Тя се претърколи няколко пъти и отново застана наопаки, с вперен в Полък поглед.

– Грозен е – промълви португалецът. – Много е грозен. Тия белези по лицето си ги правят с едни малки ножчета.

Полък тъкмо се канеше пак да ритне главата, но мъжът менди го хвана за ръката.

– Пушката! – изсъска той, като поглеждаше неспокойно към главата.

– Ще ти дам две, ако разкараш това нещо оттука – каза Полък.

Убиецът поклати глава. Обясни, че иска само пушката, тя и без това му се полагала и щял да бъде много благодарен на господин англичанина. Полък не успя да го предумани нито със заплахи, нито с обещания. Переа имаше една пушка за продан и (щом Полък обеща да му я плати тройно) я даде на убиеца. Погледът на Полък неволно се плъзна към главата на пода.

– Странно, главата на тоя застава все наопаки – нервно се засмя Переа. – Сигурно мозъкът му е тежък. Също като онези малки статуйки на идоли, с оловни топчета, за да стоят все изправени. Тази вечер на тръгване да си я вземеш тая глава. Поемай още сега. Съсипа ми картите. Ще ми купиш нови от Фрийтаун. Виж на какво заприлича стаята. Трябваше сам да го убиеш.

С усилие на волята Полък вдигна главата от пода. Реши да я закачи на куката за лампа в стаята си, докато ѝ изкопае гроб, за да я

зарови. Мислеше че я е закачил за косата, но сигурно бъркаше, защото като се върна да я вземе, главата висеше наопаки.

Зарови я преди залез слънце откъм северната страна на колибата, в която живееше, за да не минава покрай гроба по тъмно на връщане от Переа. Наложил му се да убие две змии, преди да си легне. Изведнъж се стресна в съня си от някакъв странен шум и се събуди от стържещ звук по пода. Навън цареше непрогледен мрак. Полък се изправи безшумно в хамака и потърси револвера под възглавницата си. Някакво животно изръмжа. Полък стреля, чу се скимтене и през синкавата мъглявина на прага на бараката премина тъмна сянка.

– Куче! – процеди през зъби Полък и отново си легна.

Събуди се призори с усещането за надвиснала опасност. Болките в ставите се бяха върнали. Известно време лежа неподвижно и наблюдава пълчищата червени мравки, които се щураха неуморно по тавана. Започна да просветлява и когато погледна надолу от хамака си, забеляза някаква тъмна топка. Така силно подскочи от уплаха, че се изтърколи на пода.

Само след миг лежеше съвсем близо до главата на човека Поро. Кучето явно я бе изровило и носът бе неприятно размазан.

Мравки и мухи лазеха по главата. По някакво странно съвпадение бе обърната наопаки, лицето бе разкривено в същата дяволска гримаса и очите се взираха в Полък все така зловещо.

Полък замръзна Неподвижен, парализиран от ужас. После полека се изправи, приближи се до главата и я изрита от колибата. Меката светлина на изгряващото слънце, лекото потрепване на ярката зеленина около бараката от отмиращия полъх на нощния бриз, празният гроб и следите от кучешки лапи по прясно изровената пръст го разведриха.

Описа всичко на Переа като шега. Шега, разказана с побледнели от страх, треперещи устни.

– Не е трябвало да плашиш кучето – преструвайки се, че му е забавно, заяви Переа.

През оставащите до пристигането на парахода два дни, Полък се опита да се отърве от неприятното нещо. Потискайки погнусата си, взе на ръце главата, замъкна я до устието на реката и я хвърли там. Като по чудо обаче главата избегнала хищните челюсти на крокодилите; приливът я изхвърлил в тинята край брега и някакъв малко по-интелигентен арабин по здрач я донесе при Полък и Переа, за да им

предложи да я купят като необикновен сувенир. В синкавата светлина на спускащия се мрак арабинът правеше отчаяни опити да пробута главата на Полък и Переа, като все сваляше цената. Накрая се уплаши от изписания по лицата на двамата умни бели неистов ужас, тръгна си недоволен и минавайки покрай колибата на Полък, я захвърли там. Полък я намери на сутринта.

Чувстваше, че ще полудее. Реши да изгори проклетото нещо. Използва прохладата на утринта и още преди да се е спуснала горещината на деня, събра съчки за огън. Изведнъж го сепна сирената на малък параход, пътуващ от Монровия до Батурст, чиито очертания се появиха между дърветата.

– Слава Богу – каза Полък с истинско благоговение, когато осъзна какво означава този пронизителен звук. С треперещи от вълнение ръце, накладе бързо огъня, хвърли в него главата и отиде да си приготви багажа и да се сбогува с Переа.

Този следобед с неимоверно облекчение Полък наблюдаваше как блатистата крайбрежна ивица на Сулима бавно се губи в далечината. Широкият пенлив пояс на разбиващите се вълни покрай брега постепенно се смаляваше. Той сякаш затваряше някакъв обръч около Сулима и

откъсваше Полък от проблемите му. Чувството на страх започна да го напуска. В Сулима усещането за отмъщението на Поро и черната магия сякаш витаеха във въздуха. Там Полък чувстваше натрапчивото, осезаемо, застрашително и ужасяващо присъствие на човека Поро. А сега властта на Поро се простираше в една съвсем незначителна ивица между морето и синкавите, забулени в облаци Мендински възвишения.

– Сбогом, Поро! – промълви Полък. – Сбогом, а не „довиждане“.

Капитанът на парахода се приближи до него, облегна се на перилата, пожела му приятна вечер и в знак на почти приятелска непринуденост, се изплю в пенливата диря, оставяна от парахода.

– Ако знаеш само какво необикновено нещо намерих днес на брега – заговори капитанът. – Досега не съм виждал такива неща по тия места.

– И какво намери? – попита Полък.

– Една отсечена глава – отвърна капитанът.

– Какво! – извика от уплаха Полък.

– Глава – опушена при това. Главата на някой от ония Поро, тия, с издълбана с ножове окраска по лицето. Ама, чакай бе, човек. Какво ти става? Как така нищо?

Откъде да знам, че така ще си изпуснеш нервите?! И защо позеленя? По дяволите! Не те бива тебе за моряк. По-добре ли ти е? Гледай ти как се изплаши!... Та ти обяснявах за тая глава. Сложил съм си я заедно с няколко змии в една стъкленица в моята кабина. В спирт. Така си съхранявам разни чудатости. И знаеш ли, чудно нещо, все наопаки се обръща. Ей, какво ти става пак!?

Полък бе надал неволен стон и се бе хванал за главата. Понечи да изтича към носа на парахода със смътното намерение да се хвърли в морето, но се съвзе и извърна лице към капитана.

– Ето тоя тук! – крещеше капитанът. – Джак Филипс, дръж го по-далеч от мен! Дръж го настрана! Какво ти става бе, човече? Да не си побъркан?

Полък сложи ръка на челото си. Трябваше да измисли някакво обяснение.

– Предполагам, че понякога се побърквам – каза той. – Чувствам някаква режеща болка в главата. Върхлита ме изведнъж. Надявам се, че ще ме извините.

Бе пребледнял като платно и капчици пот бяха избили по цялото му тяло. Полък осъзна съвсем ясно опасността да го вземат за луд. Положи усилия да завърже добри отношения с капитана, отговаряше на всичките му въпроси, свързани с болката, съгласяваше се

с предположенията му, дори отпи глътка бренди от шишенцето му. Като видя, че капитанът се поуспокои, го заразпитва за колекцията му от чудатости. Капитанът подробно му описа главата. Полък бе обзет от абсурдно вътрешно убеждение, че параходът е прозрачен като стъкло и че той много ясно съзира в капитанската кабина обърнатата наопаки глава на Поро и вперените в него изцъклени очи.

Ужасът, който Полък преживя в Сулима, не можеше да се сравни с кошмара на парахода. Трябваше по цял ден с неимоверно усилие на волята да си налага да преодолее натрапчивото усещане за присъствието на тази ужасна глава. То тегнеше над съзнанието му. През нощта го връхлитаха кошмарите, държаха го буден, вцепеняваха го от ужас. Стенания задавяха гърлото му.

Истинската глава остана в Батурс, когато Полък се прехвърли на друг параход за Тенерифе, но кошмарите и болките в ставите не го напуснаха. В Тенерифе се прекачи на ферибот, но образът на главата продължи да го преследва. Опита се да си отвлича вниманието с игра на карти, шах, дори четеше книги, но знаеше, че е опасно да пие. Всеки път, когато в полезрението му попаднеше някакъв кръгъл тъмен предмет

или дори неговата сянка, виждаше ужасяващата глава. Полък съвсем ясно осъзнаваше, че въображението му изневерява. Но понякога бе завладян от чувството, че корабът, останалите пътници, моряците и дори безбрежното море са само някаква нереална, призрачна завеса, простряна между него и ужасната действителност. А човекът Поро, който с дяволско изражение надничаше иззад завесата, е единственото истинско, неоспоримо нещо. Когато го обземаха такива мисли, Полък ставаше, докосваше предметите в стаята, отпиваше вода, захапваше нещо, изгаряше пръстите си с клечка кибрит или се убождаше с игла.

И така, в тиха и неуморна борба с преследващите го видения, Полък най-после стигна Англия. Слезе в Саутхемптън, а после продължи с такси от Ватерло до банката на улица Корнхил. Имаше да уточнява някои банкови преводи с управителя. По време на разговора главата висеше като украса под черната мраморна полица на камината в кабинета на управителя и кръвта капеше върху решетката пред камината. Полък чуваше шума от капките и виждаше образувалата се локвичка кръв.

– Красива е папратта, нали? – каза управителят на банката, проследявайки

погледа на Полък, – но от нея ръждясва решетката пред камината.

– Да, много – сепна се Полък. – Много красива папрат. Това ме подсеща. Да знаете случайно някой добър психиатър? От време на време имам – как се наричаха – халюцинации.

Главата му се зъбеше свирепо, зловещо. Полък се чудеше как управителят още не я е забелязал. Човекът просто се взираше тревожно в лицето му.

С адреса на доктора в ръка Полък напусна банката. Наблизо не се виждаше такси, та отиде до западния край на улица Корнхил и се опита да пресече кръстовището при „Маншън Хауз“. С непрестанната върволица от таксите, камионетки, файтони, пощенски коли, омнибуси това кръстовище е изпитание и за най-опитния лондончанин. А за новодошлия от застиналата уединеност на Сиера Леоне то е застрашителна, влудяваща бъркотия. А и когато една обърната наопаки глава подскача като каучукова топка между краката ти и оставя кървави следи всеки път, щом докосне земята, едва ли можеш да очакваш да се разминеш без катастрофа. Полък вдигаше конвулсивно краката си, за да избегне главата, после започна да я рита ожесточено. Тогава нещо го удари силно в

гърба и пареща болка сякаш раздра ръката му.

Бе го блъснала кола и копитата на конете бяха премазали три пръста от лявата му ръка – по някаква случайност, точно онези три пръста, с които бе стрелял по човека Поро. Бяха го измъкнали измежду копитата на конете и в премазаната му ръка бяха намерили адреса на лекаря.

В продължение на два дни Полък усещаше единствено сладникавата, остра миризма на хлороформ и болезнените операции, които обаче не му причиняваха болка. Само лежеше и се оставяше да го хранят. После прекара лека треска, изгаряше го мъчителна жажда и тогава кошмарите му се върнаха. Полък си даде сметка – страховете му го бяха напуснали през последните два дена.

– Ако ми бяха премазали черепа вместо пръстите, сигурно виденията щяха съвсем да изчезнат – си помисли мрачно, докато се взираше в тъмната възглавница, приела образа на главата.

При първа възможност Полък разказа на психиатъра за умствените си смущения. Осъзнаваше много добре – ще полудее, ако не вземе сериозни мерки. Обясни на психиатъра, че в Дахомей е бил свидетел на някакво публично обезглавяване и че една от

отсечените глави непрекъснато го преследва. Съвсем естествено Полък не разкри истинските обстоятелства около кошмарите си. Психиатърът го гледаше разтревожено. След кратко мълчание проговори:

– Получили ли сте религиозно образование като дете?

– Съвсем повърхностно – отвърна Полък.

По лицето на психиатъра премина тъмна сянка.

– Не знам дали сте чували за чудотворните изцеления... разбира се, те може и да не са чак толкова чудотворни...

– Имате предвид лечение чрез молитви. Не, мисля, че това не е за мен – призна Полък, втренчил поглед в тъмната възглавница.

Главата разкриви зловещите си черти в грозна гримаса. Психиатърът отново заговори.

– Всичко това е плод на въображението – заяви някак рязко. – Мисля, че най-добре ще ви подейства лечение чрез засилване на вярата. Нервната ви система е напълно разбита, именно когато човек има проблеми със здравето, съзнанието е най-податливо към всякакви страхове. Затова въображението ви изневерява. Ще ви приготвя лекарство, което ще укрепи

нервната ви система и ще подсили мозъка ви. Добре е да започнете и някакви физически упражнения.

– Страхувам се, че лечение чрез засилване на вярата няма да ми помогне – промълви Полък.

– Тогава ще трябва да възстановим вашия добър тонус. Заминете някъде, където въздухът е свеж и наситен с кислород – например в Шотландия, Норвегия, Алпите.

– И в Джерико ще отида, ако поискате – каза Полък.

Веднага щом здравословното състояние му позволи, Полък реши да последва съвета на доктора. Беше ноември. Опита се да се захване с футбол, но за Полък играта се състоеше единствено в ожесточено ритане по озъбена, обърната наопаки глава. Този спорт определено не бе подходящ за него. Риташе слепешката, с погнуса, а когато го поставиха за вратар, крещеше неистово и залягаше всеки път, щом топката политаше към него. Неправдоподобните истории за причините, поради които бе напуснал Англия, за да се скита из тропиците, го изолираха от компанията на дами. Полък бе принуден да се движи изцяло в обществото на мъже, но заради странното му поведение дори и те го избягваха. Нещата се бяха задълбочили; Полък не само виждаше главата, но я и

чуваше как му говори, как му се подиграва. Обзе го ужас, че след време не само ще вижда главата навсякъде като предмет, но дори и ще я докосва. Когато оставаше сам, Полък често разговаряше с главата, псуваше я, проклинаше я, умоляваше я; а веднъж-два пъти, въпреки усилията да се контролира, се разговори с нея в присъствието на други хора. Четеше нарастващата тревога в очите на познатите си – на хазайката, слугата, всички го гледаха подозрително.

В един декемврийски ден братовчед му Арнолд – най-близкият му роднина – дойде да го посети и го изведе на разходка, като наблюдаваше с присвити, неспокойни очи жълтеникавото, изпито лице на Полък. На Полък му се струваше, че шапката, която братовчед му носи в ръката си, не е никаква шапка, а обърната наопаки глава на Горгона, вперила в него изпепеляващия си поглед. Полък бе решен да не се предава. Подкара колелото си с бясна скорост по заскрежения път между Уондсуърт и Кингстън, а главата се търкаляше до него и оставяше кървава диря след себе си. Полък стисна зъби и увеличи скоростта. Изведнъж започна да се спуска надолу по възвишението към парка Ричмънд и тогава главата се търкулна под предното му колело; опита се да я избегне и тъй като нямаше време да удари спирачка,

свърна рязко встрани и се сгромоляса върху купчина камъни, като си счупи лявата ръка.

Всичко свърши в Коледната утрин. През цялата нощ го бе измъчвала нетърпима треска, бинтовете обгръщаха китката му като огнен обръч, сънищата му бяха по-натрапчиви и по-кошмарни от всякога. В хладната, безцветна и безучастна светлина на бледния декемврийски изгрев на Полък му се стори, че главата се е разположила на нощното шкафче вместо каната с вода.

– Сигурен съм, че това е кана с вода – изрече решително той, но хладно съмнение обгръщаше сърцето му. Съвсем скоро подозрението му стана нетърпимо. Полък се надигна полека от леглото си, трепереше целият. С протегната напред ръка предпазливо се приближи към каната. Съвсем скоро щеше да се увери, че въображението отново му е изневерило, щеше да докосне ледената кана. След дълго колебание, треперещите му пръсти напипаха белезите по лицето на човека Поро. Полък се дръпна ужасен. Краят приближаваше. Всички сетива му бяха изневерили.

Трепереше целият, с несигурни движения тръгна да прекосява стаята, спъна се в леглото, удари босите си крака в изпречилите се на пътя му обуца. Виеше му се свят. Със сетни сили се добра до

тоалетната масичка, взе бръснача си от чекмеджето и се върна до леглото. В хладната светлина на настъпващия ден ярко се открояваха картини от родния му дом, от нещастните му ученически години, от жестокостите, с които го бе сблъскал животът, от поредицата извършени от него безчестия. Тяхната чудовищна нелепост сякаш безжалостно го обвиняваше. Спомни си колибата, битката с човека Поро, бягството в Сулима, убиеца от племето менти с неговия окървавен вързоп, отчаяните си опити да унищожи главата и

засилващите се халюцинации. Всичко беше само халюцинация! И той го знаеше много добре. Просто една халюцинация. За един кратък миг Полък потърси някаква надежда. Огледа се наоколо. От нощното шкафче свирепо го наблюдаваше обърнатата наопаки глава, кривеше се грозно и го заплашваше... С изтръпналите пръсти на превързаната си ръка Полък напипа пулсиращите артерии на врата си. В ледената декемврийска утрин стоманеното острие на бръснача го преряза като лед.

W**Научно-фантастичен разказ**

Ерик Симон

– Както е известно, има процеси, възможни на теория, но термодинамичната им вероятност е толкова нищожно малка, че на практика не могат да се осъществят – каза професор Надел, хвърляйки бегъл поглед към присъстващите в малката зала.

Студентите, които дотогава си бяха водили записки, оставиха писалките, флумастерите, химикалките и моливите си и доколкото беше възможно, се наместиха по-удобно на банките, направени съвсем умишлено тесни, та да не може човек да заспива по време на лекции. Във всеки случай студентите заеха най-удобните пози, които позволяваха тези седалки, защото знаеха какво ще последва – примерът с тухлата, която подскача, или някой от многобройните му варианти около термодинамиката на хаоса.

– Да допуснем, че на масата е поставен предмет с маса един милиграм – продължи професор Надел. – На теория е напълно възможно молекулите на този предмет да се придвижат случайно така, че той да подскочи, да кажем, на височина един

сантиметър. Необходимата за това механична енергия би могла да се набави от топлинните резерви на тялото, тоест то изведнъж ще се охлади, така че процесът не противоречи на Закона за запазване на енергията.

На това място лекцията на професор Надел бе прекъсната от сподадения вик на асистента, който седеше на един стол отпред в десния ъгъл на малката аудитория. Но професорът не му обърна внимание и попита:

– Какво е съотношението между W две и W едно, където W две е вероятността тялото да се вдигне на определена височина, а W едно – вероятността то да остане в покой, което е нормално за нас?

Започна да пише уравнения на дъската и да ги обяснява, като неволно бърчеше чело и кършеше рамене. Невежеството на студентите, което го принуждаваше да обяснява такива обикновени случаи или пък нещо друго, винаги го притесняваше.

След около десет минути резултатът бе записан на дъската:

$W2 = 10\ 107\ 000\ 000\ 000\ 000\ 000$

W1

– Виждате колко по-голяма е вероятността предметът да остане в покой. От възникването на нашата Галактика е изтекло невероятно много време и все пак то е съвсем малко в сравнение с времето, което ще трябва да измине, докато даден предмет се повдигне във въздуха, та било то и само на сантиметър и да се задържи примерно в продължение на една секунда. Тоест, можем с чиста съвест да кажем, че подобни процеси са невъзможни.

Студентите дремеха, някои флиртуваха с колежките си, други си мислеха свои неща; всички отдавна знаеха този пример. Професорът бе изписал цялата дъска с уравненията си и чакаше асистентът да ги изтрие. Но асистентът не помръдваше. Той седеше на стола си като хипнотизиран и гледеше втренчено професора, защото той единствен виждаше онова, което студентите не можеха да видят зад дългата катедра. От десет минути професорът висеше във въздуха на около двадесет сантиметра над пода и поклащаше ритмично покритите си със скреж крака.

Следа 30

Научно-фантастичен разказ

Джеймс Балард

Опитай се пак да отгатнеш – каза Шерингъм.

Макстид взе слушалките и внимателно ги прикрепил върху ушите си. Съсредоточи се, когато плочата започна да се върти, като се опитваше да схване нещо познато.

Звукът бе някакво бързо металическо шумолене. Все едно железни стърготини минаваха през фуния. Продължаваше около десет секунди, повтаряше се дванайсетина пъти и спираше внезапно.

– Е – попита Шерингъм. – Какво е това?

Макстид свали слушалките и разтри едното си ухо. Бе слушал записите часове наред и усещаше ушите си натъртени и вдървени.

– Би могло да бъде всичко. Да не е топене на кубче лед?

Шерингъм поклати глава и брадичката му потрепери.

Макстид сви рамене.

– Сблъскване на две галактики?

– Не. Звуковете вълни не се разпространяват в космоса. Ще ти подхвърля следа. Това е един от общоизвестните звуци.

Той разпитваше с очевидна наслада. Макстид запали цигара и хвърли кибритената клечка върху пейката в лабораторията. Главичката стопи мъничка восъчна локвичка, изстина и остави незначителна черна следа. Наблюдаваше я с удоволствие, като усещаше суетенето на Шерингъм покрай себе си.

Напъна мозъка си, за да направи това противно сравнение. „Ами ако е муха?“

– Времето изтече – отсече Шерингъм. – Падаща карфица. – Вдигна плочата от грамофона и я постави в обложката.

– При истинското падане няма удар. Използвахме петнайсетметрова шахта и осем микрофона. Мислех, че ще отгатнеш.

Пресегна се за последната тридесетсантиметрова дългосвиреща плоча, но Макстид се изправи, преди да я е сложил върху грамофона. През френския прозорец виждаше вътрешния двор, масата, чашите и гарафата, проблясващи в тъмнината. Шерингъм и неговите инфантилни игри изведнъж го ядосаха. Зачуди се защо толкова дълго време търпи този мъж.

– Нека да излезем на въздух – каза той безцеремонно, блъскайки с рамо един от усилвателите. – В ушите ми къртят гонгове.

– Представям си – бързо се съгласи Шерингъм. – Внимателно постави плочата върху грамофона и го изключи. Във всеки случай по-добре е тази плоча да остане за по-късно.

Навън се потопиха в топлия вечерен въздух. Шерингъм запали лампионите и те се излегнаха в плетените столове под открито небе.

– Надявам се да не съм те отегчил много – каза Шерингъм, докато преместваше гарафата. – Микрозвучите са увлекателно хоби, но се страхувам, че при мен са се превърнали в натрапчива идея.

Макстид измърмори нещо неопределено.

– Някои от плочите са интересни – добави той. – Много са необичайни, като увеличени снимки на главите на нощни пеперуди или на ножчета за бръснене. Но въпреки твърденията ти, не вярвам микрозвучите да станат някога средство за научни изследвания. Те ще си останат само една претенциозна лабораторна играчка.

Шерингъм поклати глава:

– Разбира се, напълно грешиш. Спомни си верижното клетъчно делене, с което се забавлявах първоначално. Усилено 100 000

пъти деленето на животинските клетки звучи като раздалечаване на множество подпорни греди или като разкъсване на метални листове – как го нарече ти? – Като забавено смачкване на кола. А деленето на растителните клетки е същинска електронна поема, с всичките ѝ нежни акорди и звънтящи тонове. Тук имаме съвършена илюстрация как микрозвучите разкриват разликата между животинското и растителното царство.

– Доста заобиколен начин за постигането на тази цел – изкоментира Макстид, докато си сипваше газирана вода. – По същия начин би могъл да изчислиш скоростта на колата си по видимото движение на звездите. Възможно е, но по-лесно е да погледнеш към спидометъра.

Шерингъм кимна, наблюдавайки внимателно Макстид през масата. Интересът му към разговора изглежда, се изчерпа от само себе си и двамата мъже се умълчаха пред чашите си. Странното бе, че неприязънта помежду им, продължаваща толкова много години, сега се оказва по-неприкрита, контрастът между индивидуалността, обноските и физиката им стана съвсем очебиен. Макстид, висок, чувствен мъж с едро, красиво лице, се бе излегнал почти хоризонтално в своя стол, мислейки си за Сюзан Шерингъм. Тя бе на

гости у семейство Търнбъл, но понеже вече бе недискретно да го виждат там – по съвсем интимни причини – той бе принуден да прекара вечерта не с нея, а с нейния странен дребничък съпруг.

Оглеждаше Шерингъм с цялата непредубеденост, на която беше способен, като се чудеше дали този предвзет непривлекателен мъж, с педантизма и вродения си академичен хумор има за компенсация каквито и да било положителни качества. Със сигурност никакви, макар че се изискваше известна смелост и гордост, за да го покани тази вечер. Неговите подбуди, обаче, сигурно бяха типично ексцентрични.

Претекстът според Макстид бе доста незначителен. Шерингъм, професор по биохимия в университета, имаше голяма домашна лаборатория. Макстид, бивш атлет вече не в спортна форма, бе бодигард в произвеждаща електронни микроскопи компания. Приятелският разговор помежду ни ще е интересен и за двама ни, му заяви Шерингъм по телефона.

Разбира се, същественото още не бе споменато. Нито пък, досега бе загатнато нещо, отнасящо се до Сюзан, истинския предмет на вечерната шарада. Макстид обмисляше предполагаемите пътища, които Шерингъм може да използва за неизбежната

конфликтна сцена. Имаше нещо по младежки ожесточено у Шерингъм.

Макстид внезапно се отърси от унеса си. Въздухът във вътрешния двор изведнъж стана студен, все едно, че се бе включил мощен климатик. Кожата по врата и бедрата му настръхна от студ, той се протегна напред и допи уискито си.

– Стана хладно – изкоментира.

Шерингъм хвърли поглед към часовника си.

– Така ли? – В гласа му се усещаше колебание. За момент изглеждаше, сякаш чака някакъв знак. После се овладя и със странна полуусмивка добави:

– Време е за последния запис.

– Какво имаш предвид? – попита Макстид.

– Не ставай – каза Шерингъм, като се изправи. – Аз ще го включа. – Посочи към високоговорителя, закачен на стената над главата на Макстид, ухили се и се измъкна.

Потръпвайки неловко, Макстид се взираше в тихото вечерно небе, надявайки се, че вертикалният поток от студен въздух, който нахлуваше във вътрешния двор, скоро ще се разнесе.

От високоговорителя се чу тихо працене, умножено и от други тонколони, които той забеляза едва сега, провесени между

увивните растения по стените около вътрешния двор.

Поклащайки тъжно глава по адрес на маймунджилъците на Шерингъм, реши да си сипе още уиски. Но щом се пресегна през масата, се олюля и неволно падна назад в стола. Стомахът му сякаш бе пълен с живак, ледено студен и неимоверно тежък. Отново се наведе напред, като се опитваше да достигне чашата и я събори върху масата. Умът му започна да чезне, безпомощно облегна лакти върху стъкления ръб на масата и отпусна глава върху ръцете си.

Когато отново погледна нагоре, Шерингъм стоеше пред него и му се усмихваше дружелюбно.

– Не си добре, а? – попита той.

Дишайки тежко, Макстид успя да се облегне назад. Опита се да отговори на Шерингъм, но не можеше да си припомни нито една дума. Сърцето му тупкаше на пресекулки, а лицето му се изкриви от болка.

– Не се тревожи – успокои го Шерингъм. – Фибриляцията е само странично явление. може би е смущаващо, но скоро ще премине.

Закрачи бавно из градината, като оглеждаше внимателно Макстид от различни ъгли. С очевидно задоволство седна на масата. Повдигна сифона и раздруска съдържанието му.

– Хром цианат. Спира коензимната система, която контролира баланса на течностите в тялото. Предизвиква нахлуване на хидроксилни йони в кръвта. С две думи, ще се удавиш. Наистина ще се удавиш, а не просто ще се задушиш, както ако беше потънал във вана. Но както и да е, не бива да те разсейвам.

Той посочи с глава към тонколоните. Монтирани във вътрешния двор, те ехтяха с чудноват приглушен пружиниращ шум, подобен на еластични вълни, диплещи се в латексово море. Ритмите прииждаха гигантски и страшни, сякаш разбунени от дълбокото и тежко хриптене на исполински духала. Едва доловими отначало, звуците се засилваха, докато не запълниха целия вътрешен двор и не заглушиха слабия шум от улицата.

– Не е ли фантастично? – попита Шерингъм. – Стискайки сифона в ръка, той прескочи краката на Макстид и коригира височината на звука на едната тонколона. Изглеждаше радостен и напет, сякаш с десет години по-млад. – Това са 30-секундни повторения, 400 микрозвука, усилване хиляда пъти. Признавам, че малко съм преиначил първоначалния запис, но въпреки това е впечатляващо колко отблъскващ е станал хубавият звук. Никога няма да познаеш какво е това.

Макстид бавно помръдна. Езерото от живак в стомаха му беше студено и необятно като океанска бездна, ръцете и краката му бяха станали огромни като надути израстъци на удавен гигант. Виждаше как Шерингъм подскача около него и чуваше бавното пулсиране на морето в далечината. То беше вече по-близо, блъскащо се в монотонен настойчив ритъм. Огромните вълни се надуваха и се пръсваха като мехури в море от лава.

– Знаеш ли, Макстид, цяла година съм правил този запис – призна Шерингъм. – Стоеше разкрячен над Макстид, жестикулирайки със сифона. – Цяла година. Представяш ли си колко противна може да бъде една година? – За момент се поспря и после се откъсна от спомените. – Миналата събота, точно след полунощ, ти и Сюзан се бяхте излегли в същите тези столове. А тук наоколо, Макстид, е пълно с микрофони. Тънки като молив, с най-прецизна настройка. Сложил съм четири само в облегалката на стола, на който седиш. После добави като бележка под линия:

– Вятърът е твоето дишане, доста тежко понякога, доколкото си спомням. Синхронизираният ти пулс произвежда ефекта на гръмотевица.

Макстид се носеше върху вълните на звука.

Малко по-късно лицето на Шерингъм се изпречи пред очите му, с трептящата брадичка и безумно разкривената уста.

– Макстид! Имаш право на още две предположения, така че, за Бога, концентрирай се! – извика той ядосано, като гласът му почти се загуби сред гърмежите, носещи се откъм морето. – Хайде бе, човек, отгатни какво е това, Макстид! – изкрещя той. Отскочи до най-близката тонколони и засили звука. Шумът бумтеше из вътрешния двор и ечеше в нощта.

Макстид едва дишаше. Неговата изчезваща самоличност, подобно на малък безличен остров бе почти разрушена от плискащите се наоколо вълни.

Шерингъм коленичи и завика в ухото му.

– Макстид, чуваш ли морето? Знаеш ли къде се давиш?

Поредица от гигантски, отпуснати вълни, всяка по-тромава и обгръщаща от предишната, се стоварваха върху тях.

– В целувка! – изкрещя Шерингъм. – Това е целувка!

Островът се откъсна и се понесе по разтопения шелф на морето.

Клетият малък стрелец

Научно-фантастичен разказ

Брайън У. Олдис

Клод Форд знаеше много добре какво е да ходиш на лов за бронтозаври. Трябва само да пълзиш нехайно през тревата под върбите, през малките праисторически цветя с венчелистчета, зелено-кафяви като футболно поле, през тинята, подобна на козметичен лосион. Взираш се в съществото, изтегнало се сред тръстиките, с тяло, грациозно като напълнен с пясък чорап. То е полегнало там, оставило тежестта да го обвие с влажната пелена на тресавището. Големите му заешки ноздри се движат в широк полукръг на трийсетина сантиметра над тревата, в хъркащо търсене на по-подходящо място за наблюдение. Красиво е: тръпката на ужаса му е достигнала предела си и след като прави пълен кръг из тялото, накрая изчезва с последното движение на сфинктера. Очите проблясват с пъргавината на мъртъв от седмица палец, а миризмата му на тор и козината в грубите му ушни кухини могат специално да бъдат препоръчани на склонните да се превъзнасят пред творенията на Майката Природа.

Докато ти, малкият бозайник, шариш наоколо под древните върби с пръст върху спусъка на самозареждаща се, полуавтоматична, двуцветна, далекобойна карабина от неръждаема стомана, калибър 0,65, с дигитален компютър и оптически мерник, стисната в иначе беззащитните ти ръце, най-силно те впечатлява кожата на гущера. Тя излъчва мирис, плътен като басов тон на пиано. Пред нея слонският епидермис би изглеждал като листче нагъната тоалетна хартия. Сива е като моретата на викингите и дълбока като катедрални основи. Какво ли проникване чак до костта може да облекчи треската на такава плът? По нея подскачат – ти може да ги видиш оттук! – малки кафяви гадина, които живеят в сивите стени и каньони, игриви като духове, жестоки като крабове. Ако някое от тях се нахвърли върху теб, сигурно ще ти счупи врата. И когато някой паразит спре да се катери по гръбначните прешлени на бронтозавъра, можеш да видиш как той на свой ред пренася куп готованци, големи колкото рачета, а понеже вече си близко, о, толкова близко,

можеш да чуваш примитивното бумтене на сърцето му.

Времето за изслушване на оракула е отминало: ти си отвъд фазата на поличбите, сега си изправен пред убийство, своето или неговото; времето за суеверия свърши. Отсега нататък само твоята изплашена дързост, задвижваща впримчения под лъсналата от пот обвивка на кожата конгломерат от мускули, този противен малък импулс да убиеш дракона, ще отговоря на твоите молитви.

Вече може да стреляш. Само изчакай и дребната колкото парен чук глава да спре за малко, за да погълне плячката си – достатъчно количество тръстика, – и с неописуемо груб трясък можеш да покажеш неоспоримото си превъзходство пред безучастния Юрски свят, принуден да сведе поглед пред деловия завършек на еволюцията на сексстрелеца. Ти си знаеш защо се спираш за малко, дори и да се правиш, че не знаеш: раздвижила се е онази стара съвест на червей, дълга като бейзболно игрище, дълголетна като костенурка. По-уродлива от змия, тя се промушва през всичките ти сетива. През чувствата, които ти се подиграват, че това е само поставена на гюме патица, англичанино! През разума: който шепне, че

хищникът-скука, който никога не се наяжда, ще се върне отново, щом задачата бъде изпълнена. През нервите, които ти се надсмиват, че ще започнеш да повръщаш, щом секне струята адреналин. През маестрото зад ретината, който благовидно наслажда красотата на гледката пред теб.

Ще ни опази ли тази клета, стара, блудкаво-сантиментална дума, красотата? Благочестива майко, това филм за пътешествия ли е, и дали ние сме извън него? Настанявайки се върху гигантския гръб на съществото, ние виждаме наоколо дузина ярко оперени птици, с цялото многообразие на цветове, което може да намерите на прекрасния, приказен плаж Кобакабана. Те са около нас, защото се хранят от остатъците на богатата човешка трапеза. Наблюдавайте сега този възхитителен изстрел! Вижте как опашката на бронтозавъра се повдига. О, великолепно, да, две купчинки тор изникват от нейния долен край. Това със сигурност е красота, предавана директно от потребител на потребител. Птиците се боричкат върху тях сега. Хей, ти, има достатъчно време да направим една обиколка, или вече достатъчно се поразходихме? Не ни остава нищо друго, освен да скочим обратно върху старото парче месо и да чакаме следващата обиколка. И докато слънцето усмърдява

Юрския Запад, ние казваме: „Сбогом на тази диета“...

Не, ти се забави и това е част от твоя живот. Стреляй по звяра и излез от своята агония. Събери достатъчно смелост, вдигни я до раменете си и злорадо изгледай природните красоти. Взривът е ужасяващ; ти си полузашеметен. Оглеждаш се разтреперан. Чудовището все още дъвче, оживяло след изстрела, като изпуска газове, достатъчни, за да раздвижат Стария моряк.

Разгневен ли си, или това е някакво неуловимо чувство? Изскачаш от храстите и се изправяш срещу него. Опасната ситуация е типична за затрудненията, пред които непрекъснато те изправя твоето вечно съобразяване със себе си и другите. Съобразяване ли? Или пак нещо неуловимо? Щом идваш от объркана цивилизация, защо трябва ти да си объркан? Но с това ще се занимаем по-късно, ако по-късно има нещо изобщо, щом като тези две лакоми очи, втречени в теб на една плунка разстояние, смятат да ти се противопоставят. Може би не само чрез челюстите, о! чудовище, но и с огромните газове в корема, и ако е подходящо за теб, с претърколване върху ти! Нека смъртта да бъде една сага, прозорливи Рицарю.

На разстояние половин километър се чува звукът на дузина, подскачащи необуздано в

туники от праисторическа тиня, хипопотами и в следващата секунда над главата ти се рее смайващо огромната опашка, дълга като неделя и дебела като съботна нощ. Бързо се навеждаш, толкова бързо, колкото можеш, но все едно – звярът не те уцелва, защото изобщо няма добра координация. След като само е замахвал, той, изглежда, мисли, че си е изпълнил задължението, и те забравя. Ти също би искал да можеш лесно да забравиш за себе си. Но нали в крайна сметка затова би пътя дотук. **Да Се Махнеш От Всичко**, пише в рекламната брошура, което значи да избягаш от Клод Форд, земеделеца, лекомислен като името си, с ужасната му жена, наречена Мод. Мод и Клод Форд. Които не могат да се приспособят: всеки към себе си, един към друг или към света, в който са родени. Това е единствената причина за създаването на този все-едно-съществуващ свят: да можеш да се върнеш назад във времето и да стреляш по гигантския гущер – ако си достатъчно глупав, за да мислиш, че някакви си сто и петдесет милиона години по какъвто и да е начин са променили и на йота бъркотията в мислите на човешката мозъчна вихрушка.

Опитваш се да прекъснеш глупавите си, сантиментални мисли, но те всъщност никога истински не са спирали от времето на конформистката ти младост.

Господи, ако юношеството ти не съществуваше, нямаше да е необходимо да се измисля всичко това! Действа ти успокояващо да гледаш отново огромното туловище на този тиранин-вегетарианец, чието присъствие ти вдъхва смесено желание за борба на живот или смърт, изпълва те с всички чувства, на които е способен човешкият орга(ни)зъм. Сега злият дух е реален, Клод, точно както искаше да бъде, и наистина трябва да го пресрещнеш, преди да се обърне и изправи с лице срещу теб. И така, отново вдигаш карабината, като изчакваш да се прицелиш точно в уязвимото място.

Ярките птици подхвъркват, гадините подскачат като кучета, блатото простенва, когато бронтозавърът се олюлява и гмурва надолу своя малък череп, докато се промъкне под жлъчно-жълтеникавата вода в търсене на храна. Наблюдаваш зрелището. Не си бил толкова паникьосан никога преди, през целия си паникьорски живот и разчиташ този катарзис веднъж завинаги да изстиска последната капка от киселината на страха извън тялото ти. О'К, отново и отново продължаваш да си казваш безумно. Образованието ти от двама и втори век, струващо милион долари, не става за нищо. О'К, О'К. И след като си го повтаряш безброй

пъти, умопобърканата глава отново изниква от водата и се вторачва в теб.

Минава покрай теб. Дъвчещата челюст с големи, притъпени като бетонни подпори кътници, се движи нагоре и надолу. Виждаш как блатната вода се стича от устата му, измокря краката ти и подгизва земята. Тръстика и корени, стъбла и стръкове, листа и глина мъждукат в тази дъвчеща паст сред борещи се, влачещи се, подмятани между тях лещанки, мънички ракообразни, жаби – всички са обречени в това ужасяващо движение, което се превръща в чревна перисталтика. След като бълбукането престава, слюзестите втрещени очи те оглеждат отново.

Според рекламната брошура тези зверове живеят до двеста години и този очевидно се опитва да ги достигне. Десетилетия наред неговият близо стогодишен поглед се е отдавал изцяло на смазващата безсмисленост, докато помъдрее достатъчно, за да бръщолеви. За теб това е все едно да се вираш в смущаващ окото размътен вир. Гледката те шокира физически и изстрелваш двата куршума в собственото си отражение. Бум-бум, куршумите дум-дум, големи колкото лапи, изпитат.

Стогодишните светлини, мъждиви и неприкосновени, угасват колебливо. Тези обители се затварят до деня на Страшния

съд. От тях отражението ти е разкъсано и окървавено завинаги. Като мръсни чаршафи, покриващи труп, мигателните ципи се плъзгат бавно нагоре, над опустошените им прозорци. Челюстта продължава бавно да дъвче, главата плавно потъва. Студената кръв на влечугото бавно покрива набръчканата му буза. Всичко е бавно, мудността на тайнствената Мезозойска ера е като капеща вода и ти знаеш, че ако беше отговорен за създанието, щеше да намериш някое по-малко сърцераздирателно средство от връщането във Времето, за да организираш всичко.

Няма значение! Изпийте до дъно чашите си, лордове, Клод Форд уби едно безобидно същество. Да живее Клод Смелчагата!

Затаил дъх, наблюдаваш как главата докосва почвата, продължителният кикот на тинята достига до земята, челюстите се затварят за по-добри времена. Наблюдаваш и чакаш да се случи още нещо, но нищо не се случва. Нищо няма и да се случи. Сто и петдесет милиона години можеш да останеш на това място, за да наблюдаваш, Лорд Клод, и тук пак нищо няма да се случи. Постепенно мощният скелет на твоя бронтозавър, надлежно оглозган от хищниците, ще затъне в тинята, повлечен в дълбокото от собствената си тежест. После водите ще се разляят и старото Море на

завоевателите ще заприижда със спокойния вид на професионален картоиграч-мошеник, раздаващ слаби карти на другите. Наносите и утайките ще филтрират огромния гроб, столетия наред бавно ще вали дъжд. Достатъчно внимателно, за да не го обезпокоят, старото легло на бронтозавъра може би ще се издига и после ще се потопява отново половин дузина пъти, така че утаечните скали ще образуват плътен обръч около него. Накрая, когато бъде погълнато от толкова внушителна гробница, с каквато нито един индийски раджа не се е гордял, силите на земята ще го издигнат високо на раменете си, а бронтозавърът, все още спящ, ще продължи да лежи на ръба на Скалистите планини, високо над водите на Тихия океан. Но всичко това теб, Клод Смелчагата, не те засяга. Щом миниатюрната личинка на живота умре в черепа на съществото, останалото не те интересува.

Сега си лишен от емоции. Леко зашеметен. Очакваше драматично тръшване на земята или сгромолясване надолу. Всъщност си доволен, че нещото, изглежда, не страда. Като всички жестоки мъже, си сантиментален; като всички сантиментални мъже, си гнуслив. Мушваш пушката под мишница и обикаляш около динозавъра, за да се насладиш на победата си. После

крачиш покрай тромавите копита, около отвратителната белота на стръмната скала на търбуха, заничаш отвъд блестящата и провокиращата мислите пещера на клоаката, която изниква накрая под лъкатушещото прииждане на опашката. Разочарованието ти е тъй силно и очебийно, като че е напечатано върху визитна картичка: гигантът не е и наполовина толкова голям, колкото си мислел. Той не е и наполовина толкова всеобхватен, колкото например образа на Мод и твоя в съзнанието ти. Клетият малък стрелец! Науката никога няма да успее да измисли начин да присъстваш на една титанична смърт – желание, което силно струи из пещерите на твоя несръчен и изпълнен със страх ловен импулс!

Не ти остава нищо друго, освен да се прокраднеш до автомобила си на времето, с търбух, пълен с фиаско. Виж, ярките торни птици вече разбират истинското положение на нещата. Една по една изпъват гърбавите си крила и опечалени отлитат над тресавището към други гостоприемници. Те знаят кога добрите неща се влошават и не чакат хищниците да ги пропъдят. Последна надежда тук оставете! Ти също обръщаш гръб. Обръщаш се, но спираш за малко. Не ти остава нищо друго, освен да се върнеш

назад. Да, но 2181 от н.е. не е само времето на твоя свят. Това е Мод. Това е Клод. Това е цялото ужасно, безнадеждно, безкрайно усилие да се приспособиш към свръхзаплетеното си обкръжение, да се опиташ да се превърнеш във винтче. Твоето бягство към „Голямата непринуденост на Юра“, да цитираме брошурата отново, е само частично бягство, което свършва сега.

Така че ти се бавиш и докато се размотаваш, нещо се стоварва върху гърба ти, като набутва лицето ти към пикантната тиня. Бориш се и крещиш, докато крабът забива клещите си във врата и гърлото ти. Опитваш се да вдигнеш пушката, но не можеш. Агонизираш, се преобръщаш и в следващата секунда крабът се влива в гърдите ти. Дърпаш силно черупката, но той се кикоти и ти защипва пръстите. Когато уби бронтозавъра, ти забрави, че паразитите ще го напуснат, и че за мъниче като теб те могат да бъдат много по-опасни от техния гостоприемник.

Поне три минути риташ с всичките си сили... Но накрая върху теб се нахвърля цяла глутница от тези същества. Те вече грижливо оглозват скелета ти. Там, горе, на Скалистите планини, на теб ще ти хареса. И нищо няма да усещаш.

Скъп * обича * те
Научно-фантастичен разказ

Джо Горс

СТРАХ КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ СТРАХ
 КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ СТРАХ КОПРИНА
 ТЪРГОВЕЦ СТРАХ КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ
 СТРАХ КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ СТРАХ
 КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ

Не се получаваше особено добре, но все пак – напредваше. Когато Чарли Уийт спря да печата, единствените звуци, които нарушаваха тишината, настъпила след изтичането на работното време в Пентагона, бяха специфичното жужене на телексната машина и долитащото отдалеч стържение на кофата на чистачката по пода в сектор Е.

Чарли хвърли поглед към текста, закрепен към поставката отстрани на телексната машина; дългите му тънки пръсти отново заиграха по клавишите и по жълтата хартия пак започнаха да се появяват думи.

СТРАХ КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ СТРАХ
 КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ
 СТРАХ КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ СТРАХ
 КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ
 СТРАХ КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ СТРАХ
 КОПРИНА ТЪРГОВЕЦ

Идеално. За момента бе постигнал така важното „сливане“ с телексната машина.

Чарли бе висок, строен, самотен мъж, с чувствителни устни и замечтани очи; дългите му слаби крака стърчаха изпод стола като крака на мътеш щъркел. Той успяваше да постигне много повече вечер, в канцеларията на Пентагона, отколкото по време на сутрешните часове за упражнение в Центъра за обучение по телепис. Една секретарка бе в състояние да го накара да си глътне езика; когато се оказваше единствен мъж сред двадесет... Телефонният апарат до телексната машина изкънтя, привличайки вниманието му; това означаваше, че някой се обажда отвън със съобщение за телексната машина. Чарли включи на работен режим, опитвайки се да преодолее обхваналата го паника. В крайна сметка предстоеше да стане цивилен оператор на телексна машина в Армейска артилерия, отдел Техническо снабдяване, лично избран от полковник Андрюс; трябваше да свиква с предаване и приемане на съобщения. Той напечата:

ТУК АРЛ ВИР 661 ПРЕДАВ МЛЯ

Преведено от езика, които се използва при телекните съобщения, това означаваше Тук е Арлингтън, Вирджиния. Звъните на номер 661. Предавайте, моля. Чарли погледна часовника. 22 часа. Това бе търговска линия, предназначена да осъществява контакт с частните доставчици. Коя ли гражданска фирма звънеше по това време?

Сякаш в отговор на негласния му въпрос машината изписа една-единствена дума
САМОТЕН

– Моля? – от изненада Чарли произнесе последното на глас. Това някаква шега ли беше? Или име? А може би нещо закодирано? Тъй като нищо друго не последва, той написа:

КОЙ ТОВА МЛЯ НЕ РАЗБИРА

Последвалият отговор гласеше:
САМОТЕН, ТИ СИ САМОТЕН, ЧАРЛИ УИЙТ

С гневно щракване на копчето той прекъсна връзката. По лицето му се стичаше пот. Някой, които знаеше за навика на срамежливия, недодялан Чарли да работи до късно, за да смекчи самотата, си правеше особено жестока шега.

Но кой? Придирчивият Макафи – граждански ръководител на секция и подчинен на полковника? Едва ли. Човекът бе пълен сухар и без капчица чувство за хумор. Самият полковник Андрюс? Звучеше

невероятно. Секретарката? Тя бе омъжена и имаше три деца. Док Уестън? Статистикът изпитваше страх от всеки уред, по-сложен от пишеща машина.

Все още ядосан и объркан, Чарли закачи покритата с прозрачна пластмаса карта за самоличност към ризата, за да не го спре охраната на Пентагона и си отиде вкъщи.

На следващия ден той доста се потруди и успя да подготви нужните документи за две артилерийски оръжия, които скоро щяха да излязат от употреба; постепенно се отпусна. Никои – нито в канцеларията, нито по време на упражненията по телепис, не го запита уж небрежно: „Самотен ли си, Чарли Уийт?“, а след това да се разсмее. Когато Макафи, придирчивият му дребничък началник, го видя в 17 часа, точно когато си тръгваше, Чарли дори не трепна.

– Не забравяй да провериш по бюрото ти да не останат важни документи, Уийт.

Макар и с тънки мустачки, оредяваща сива коса и неподвижни очи зад стъклата на очилата с рогови рамки, той напомняше на Чарли за заек: имаше същите нервни, отсечени маниера; дори носът му се сбръчкваше, когато се вълнуваше.

– Винаги проверявам, господин Макафи. Знаете, че го правя, сър.

– Е, аз съм този, който се подписва всяка вечер, Уийт, така че мен ме чакат неприятности, ако останат документи по бюрата.

– Да, господин Макафи. Разбирам вашата загриженост, сър.

По време на вечерята в отворения денонощно бюфет на Пентагона Чарли кипеше от гняв: Каква баба е Макафи! Идеалният чиновник – само рутината го интересува. Чарли лесно можеше да изпълнява задълженията на стареца; той и така му вършеше половината работа – но Макафи бе по-старши в йерархията, а това се ценеше повече от способностите.

Чарли не бързаше да изпие третата си чаша кафе. Едва след като загаси фаса на четвъртата си цигара, той призна пред себе си, че никак не му се ще да се върне в канцеларията... След това си помисли: По дяволите! Нямах да се откаже от спокойните часове, прекарани пред машината; ограничен е броят на концертите, на които човек изпитваше удоволствие да ходи сам, или броят на самотните посещения в галерии...

В продължение на два часа упражненията се лееха под бързо движещите се пръсти; в 22 часа телефонът до телексната машина иззвъня. Можеше ли да го пренебрегне? Не.

Ръцете му леко трепереха, когато щракнаха лостчето.

ТУК АРЛ ВИР 661 ПРЕДАВ МЛЯ

Пауза. След това:

ЗДРВЕЙ, ЧАРЛИ УИЙТ

Отчаяно, той отвърна:

ТИ СИ ЗДРАВЕЙ КОИ МЛЯ

КАЗВАМ СЕ МИЛИ И РАБОТЯ В
КАНЦЕЛАРИЯ В ВАШИНГТОН

Мили? Не познаваше никого с такова име. Усети нещо да се надига у него.

КАК ЗНАЕШ КАК СЕ КАЗВАМ

ВИДЯ ВЕДНЪЖ ТЕБ В МОЯ КАНЦЕЛАРИЯ И
ПОРАЗПИТАХ ТИ СИ МОЙ ТИП

Чарли искаше да попита в коя канцелария работи, но връзката внезапно се разпадна и ново позвъняване не последва. На път за къщи си каза, че очевидно става дума за шегата, но едновременно с това усети, че мислено подготвя какво ще й каже следващия път. Следващият път ли? Няма да има следващ път.

Но на другата вечер в 22 часа бе прикован за телексната машина. В полунощ си тръгна. Никой не бе звънял.

Сряда. Отново никакво обаждане. Четвъртък – също. Явно е било шегата.

В петък се готвеше да ходи на кино, но някак си се оказа до телекса, когато резкият звук разкъса характерната тишина, царяща в

Пентагона, в 22 часа. След няколко мига Мили, някъде отвъд река Потомак във Вашингтон, се свърза с него посредством множество жици и електронни вериги.

Чарли откри, че стеснителността му изчезва пред машината; когато Мили умело избегна да отговори къде точно работи, той дръзко попита:

ХУБАВА ЛИ СИ, МИЛИ
НАЧАЛНИЦИТЕ МИ НАМИРАТ, ЧЕ СЪМ
ПРИВЛЕКАТЕЛНА, НО СЕ НАДЯВАМ ТОВА
НЕ Е ВСИЧКО, КОЕТО ТЕ ИНТЕРЕСУВА В
ЕДНО МОМИЧЕ

НЕ Е
РАДВАМ СЕ, ЗАЩОТО ИСКАМ СЕРИОЗЕН И
АМБИЦИОЗЕН МЪЖ

АЗ СЪМ И ДВЕТЕ, МИЛИ
ТОГАВА ЗАЩО НЕ СИ НА БЮРОТО НА
МАКАФИ, КЪДЕТО ТИ Е МЯСТОТО, ЧАРЛИ

За своя изненада той попита:

КАК ДА СТАНЕ ТОВА
АКО ВАЖЕН ДОКУМЕНТ БЪДЕ НАМЕРЕН
ВЪРХУ БЮРОТО МУ ПРИ ПРОВЕРКА НА
ОХРАНАТА, ЩЕ ИМА НЕПРИЯТНОСТИ,
НАЛИ

Преди Чарли да успее да обясни строгото отношение на Макафи по въпроса за важните документи, Мили изтрака:

НЯКОЙ ИДВА ЗАБРАНЕНО ИЗПОЛЗВАНЕ
МАШИНА ЩЕ СЕ ОБАДЯ ДРУГАТА
СЕДМИЦА, СКЪП

СКЪП! На телексен език това означаваше скъпи! Мили го бе нарекла скъпи! А началниците ѝ я намираха за привлекателна!

На път за къщи Чарли не забелязваше задушаващата горещина на Вашингтон; дългото му, слабо, конско лице, което се отразяваше в стъклото на автобуса, докато пресичаше моста Мемориал, не изглеждаше толкова грозновато, колкото обикновено. Дори статуята на строгия стар Ей, взираща се от осветената площадка на мемориала, като че ли му кимна насърчително, докато минаваше.

Чарли Уийт вече не бе самотен.

Следващият вторник вечерта, след петнадесет прекрасни телексни минути, прекарани с Мили, Чарли зърна двама млади мъже в спортни дрехи да се движат чевръсто от стая в стая далеч, в сектор Д. Той забеляза сходството им с хора от ФБР и ЦРУ; военни агенти по сигурността, които проверяваха дали няма нарушения в установения ред за важните документи.

Като сомнамбул Чарли се върна в канцеларията, отвори сейфа, в който се съхраняваха документите, взе папката с жълти краища, върху която бе изписано

Строго секретно и съдържаше цифри и данни за износването на недостатъчната якост и стоманата за ракети, получена от един от доставчиците. След като затвори и заключи сейфа, пъкна папката под материалите в изходящата поща на Макафи, загаси осветлението и се прибра. През цялото време не си позволи да се замисли, какво върши.

Два дни по-късно, в частния си кабинет, едрият безцеремонен полковник Андрюс пристъпи направо към въпроса:

– Чу ли за Макафи?

– Говореше се нещо за секретни документи, но...

– Не са били празни приказки, Уийт... Направо факти. Момчетата по сигурността намериха строго секретна папка на бюрото му след работно време.

Чарли подметна:

– Сигурен съм, че е било по недоглеждане, сър. Той...

– Хич не ме интересува как е станало – гневното лице на полковника силно се зачерви над трите реда военни отличия. – Подобно нещо се отразява доста зле върху досието ми... Доста, доста зле.

– Разбирам какво ви е, сър.

Ако Андрюс бе птица, перата му щяха да щръкнат самодоволно.

– Фактите са си факти, Уийт, и не може да се отрече, че Макафи е като бабичка. След три години предстои да се пенсионирам, а началниците ми споменават и за нови отличия... Но нищо няма да излезе, ако допускам провали в сигурността в моите отдели.

Той пристъпи към прозореца, загледа се навън, залюля се на пети и продължи, без да поглежда към Чарли:

– Ти работиш до късно почти всяка вечер. Не би ли... проверявал канцеларията... ъ... особено бюрото на Макафи, така че да няма повече подобни гафове; ще го запомня, когато дойде време за отчитане на работата на хората ми.

Чарли се чувстваше особено зле заради официалното мъмрене, понесено от Макафи поради неспазване на правилата за сигурност, но Мили му помогна да погледне на постъпката си в по-друга светлина.

ПОВЯРВАЙ, СЪГП НАПРАВИ ПРАВИЛНО ЗА СТРАНАТА, СЛУЖБАТА И НАС

„Скъпи“ и „Скъпа“ бяха вече обичайните обръщения между тях. Чарли продължаваше да не знае презимето на Мили нито къде живее или работи, но твърдо бе решил да не я притеснява; в края на краищата чрез машината бяха постигнали комуникация, която щеше да е невъзможна, ако се бяха

срещнали лице в лице; сега тяхната крехка връзка прерастваше в нещо великолепно.

Когато пробва с поезия пред Мили тя бе омаяна от математическата точност в стиховете на Поуп и Драйдън; и въпреки, че призна, че никога не е посещавала някоя от великолепните галерии на Вашингтон, при „дискусиите“ стана ясно, че определено предпочита кубистите. По отношение на музиката демонстрираше изключително модерен вкус.

Преди края на юли Чарли знаеше, че е влюбен.

Една нощ, когато горещините на август сякаш се изливаха от безоблачното небе на столицата, звънна една доста развълнувана Мили. В службата си узнала, че ще има преразглеждане на длъжностните характеристики в Армейска артилерия, отдел Техническо снабдяване. Тя предаде своето възмущение с въпрос:

КАКВО ЩЕ СТАНЕ, АКО ИНСПЕКТОРИТЕ ОТКРИЯТ, ЧЕ ДЛЪЖНОСТТА НА МАКАФИ ВСЪЩНОСТ Е ИЗЛИШНА ЗА ИКОНОМИЯ ВЕРОЯТНО ЩЕ Я СЪКРАТЯТ
НЕ МИСЛИШ ЛИ, ЧЕ Е ВРЕМЕ ДА СЕ ОТРЕЖАТ СУХИТЕ КЛОНИ, СЪЪП

Мили не го бе заявила направо, но като премисли, Чарли разбра, че докато не заеме мястото на Макафи, той никога няма да я

притежава. А и наистина ли бе толкова нередно? Всички бяха единомислени, че заслужава повишение. Ако само успееше да се добере до папките с длъжностните характеристики преди разглеждането и да ги преправи така че, поне на хартия повечето от задълженията на Макафи да отговарят на описанието на задълженията на Чарли...

Нужни му бяха три седмици.

Първо трябваше да си осигури съответните формуляри по такъв начин, че не неговото име да фигурира в заявките; освен това трябваше да се сдобие с папките, да ги преработи и да постави новите на мястото на старите.

Когато съобщи на Мили какво е сторил, се оказа, че си е струвало труда. Първо последва дълго мълчание, нарушавано единствено от жуженето на телексната машина; след това – наелектризирания отговор:

СКЪП, ОБИЧА ТЕ

През следващите няколко дни Чарли си повтаряше тези думи на работа, у дома, в сънищата си. Какво значение, че никога не я бе виждал, докосвал, чувал гласа ѝ, държал в обятията си! Той я обичаше, а и тя му бе заявила същото.

СКЪП, ОБИЧА ТЕ

Завъртането на бюрократичните механизми в официален Вашингтон бе изключително бавно, но все пак след време полковникът привика Чарли в частния си кабинет. Бе застанал до прозореца, а прозорливите му очи наблюдаваха плувния басейн в другия край на двора, където ясно се виждаха две сътруднички от доброволния женски корпус. Когато се обърна към младия мъж, лицето му бе дружелюбно.

– Уийт – избоботи офицерският му глас, – помниш ли как преди няколко седмици те помолих да извършваш някои неофициални... ъ... проверки и подсказах, че ще получиш съответната благодарност?

– Да, сър, но всичко сторих от чувство за дълг, не защото очаквах лични облаги.

– Убеден съм, че е така, Уийт. Независимо от това при проведената наскоро проверка на длъжностните характеристики, заедно с моите... ъ... препоръки... ами... до ден или два ще стане известно, че Макафи се... ъ... пенсионира.

– Ама... Нямах, сър, никаква представа, че... Не мога да не съжалявам...

– Няма нужда, Уийт. Трябва да изрежем... ъ... изсъхналите клони; просто се налага. Заслугите на Макафи през всичките тези години бяха големи, но сега е време стария боен кон да се оттегли. Ъ... Като тръгнете

оттук, бихте ли ми казали да дойде при мен, а Уийт?

В 22 часа същата вечер, докато Чарли съобщаваше опиянителната новина за премахването на поста на стария боен кон, а Мили се радваше, старият боен кон в скромната си вила премахваше себе си.

– Направил го с двуцевка – обясняваше ужасена секретарката на следното утро. – Чух, че налпал дулото и натиснал спусъците с палеца на крака си. Бас държа, че цялата стая е била покрита с...

– Оставил... Оставил ли е бележка? – попита Чарли, като едва се въздържаше да не му прилошее.

– Съпругата му каза, че се оттеглил в кабинета, като мърморел нещо за разчистване на изсъхналите клони, след което... Бам, и мозък раз...

В мъжката тоалетна Чарли повърна. Изплакна устата си със студена вода и се огледа в огледалото. Негови ли бяха тези коварни, хладни очи? Наистина ли толкова жестоки, решителни бяха устните му? Същият ли Чарли Уийт, които се наслаждаваше на поезията на Кийтс и Шели, притежаваше този безскрупулен израз?

Отчаяно се нуждаеше от уверенията на Мили, че е постъпил правилно.

Но същата вечер Мили не позвъни.

На следващата вечер Мили пак не позвъни.

На третия ден, денят, в който бе погребението на Макафи, Чарли се обади в службата, че е болен. Прекара дългия следобед в задушния си апартамент. Ех, само да знаеше къде може да я открие! По едно време дори извади своя револвер калибър .32 от чекмеджето и дълго се взира в него.

Какво ставаше с него? Държеше се като младия флотски стажант, който се бе самоубил три дни след като неговият ръководител на отдел бе посегнал на живота си; или като онзи млад цивилен юрист от военновъздушния отдел, който зае мястото на прекия си началник и след три дни...

Чарли бързо пхна револвера обратно в чекмеджето. Подобни мисли бяха предателство спрямо любовта му към Мили. Тази вечер тя ще се обади и всичко отново ще си дойде на място. Острият й ум ще анализира неговото отчаяние, ще му посочи логичната необходимост от човешки жертви от време на време в името на прогреса. Ех, само да не бяха и двете цеви!

На път за Пентагона, надявайки се на „среща“ с Мили в 22 часа чрез телекса, той си припомни онези прекрасни първи вечери. Поразпитах наоколо, Чарли Уийт, бе казала

Мили; а преди преразглеждането на досиетата бе споделяла: Из нашата канцелария се говори, че предстои оглеждане на длъжностните характеристики в Армейска артилерия. Съществуваше само един отдел, който можеше да разполага с цялата тази информация – Отделът за статистическа отбранителна информация, помещаващ се в сградата от времето на Втората световна война, разположена на булевард Конститюшън.

Чарли усети, че се вълнува. Да, наистина, веднъж бе занесъл някакви материали там и в машинната зала на четвъртия етаж, където бяха компютрите, сортиращи и съхраняващи изобилието от данни, имаше телексна машина, чрез която Мили би могла да се свързва с него след работно време!

Таксито го остави на булевард Конститюшън в 21.45. Пазачът, дремещ над детективско списание на масичката до главния вход, дори не забеляза как Чарли напъна прозорец на приземния етаж, прекоси фойайето и се изкачи по задното стълбище. Той се спря на третия етаж, а сърцето му биеше лудо. Не бива да се разочарова, ако не я завари там; дори и да бе отгатнал правилно къде работи, може тази вечер да не е тук...

И тогава го чу.

Приглушено, отдалеч долиташе тракането на телексна машина. Той погледна часовника: беше 22 часа.

Мили се опитваше да се свърже с него!

Чарли изкачи тичешком останалите стъпала и се спря за миг пред вратата, на която бе написано „Машинна зала“ и зад която Мили нетърпеливо пишеше своето любовно послание. Дали бе руса? Висока? Красива? Чарли не знаеше и откри, че не го интересува: знаеше единствено, че има нужда от нея.

Рязко отвори вратата и започна да опипва стената, за да намери копчето за осветление.

Телексната машина моментално замлъкна. Флуоресцентните лампи замигаха и окъпаха всичко в светлина.

– Мили? – обади се тихо той.

Мили не отговори. Стаята, както я помнеше от единственото си предишно посещение, бе пълна с безвредни обемисти сиви метални кутии, свързани помежду си с безброй жици, релета и предаватели, които им помагаша да съхраняват и подбират нужната информация. Телексната машина бе мушната между огромен компютър и машина за разхладителни напитки.

Чарли заобиколи преградата. Столът на оператора бе бутнат назад, сякаш някой набързо е станал от него, а на пода имаше

фасове със следи от червило по тях. Около метър от жълтата хартия бе изписан и висеше зад машината.

Но наоколо не се виждаше никой.

Умната Мили. Явно го бе чула да влиза и се бе скрила зад някой от компютрите, защото ако някой от началниците я заловеше да използва телексната машина за лични цели със сигурност щеше да загуби службата си.

– Излез, скъпа. Аз съм – Чарли!

Пак не последва отговор. Той започна да се оглежда наоколо; сякаш играеха на криеница. Какво чудесно чувство за хумор, съчетано с остър ум! Всеки момент ще я зърне; надничаше над компютри и под компютри и зад компютри...

Компютри. Навсякъде единствено компютри.

Бавно, невярващо Чарли се изправи. В тази стая нямаше къде да се скрие човешко същество. Мястото бе достатъчно само за десетина гигантски механични мозъци, които са в състояние да повторят почти дословно най-заплетените процеси в човешкото съзнание: незабележителни кутии, натъпкани с километри търпеливи жици, тихичко пренасящи и препредаващи си една на друга всичко научено за човешките мозъци – техните създатели.

Един от тях не бе изчакал. Беше готов. От данните, вкарани в него за съхранение, той внимателно бе подбирал мъже като Чарли; спираше се на амбициозните, самотните, романтичните – слабите мъже; те бяха податливи, можеха в името на любовта да се повлияят и да пренебрегнат морал и етика, за да напреднат в кариерата. Мъже, които, щом бъдат докарани до отчаяние от преустановяването на изтърканите уверения на Мили, ще потърсят изход, сходен на този, на който Чарли бе готов днес следобед. Мъже, чието внимателно обмислено убийство бе просто предварителната работа в подготовката за пълен контрол над човешката мисъл, който неизбежно щеше да последва.

Шокираните, търсещи очи на Чарли огледаха стаята; изведнъж той изпищя.

До телексната машина имаше голям четвъртит компютър с две подобни на очи червени лампи. Именно тези светлини сега го наблюдаваха като че ли хладно, с известно презрение! На стената зад компютъра някой шегаджия бе залепил малко бяло етикетче, на което бе изписана една-единствена дума: МИЛИ.

Чарлс Уийт обезумя.

Грабна стола на оператора на телексната машина – набързо изоставен от човека след

края на работния ден – и започна да налага с него компютъра. Двете светлини изведнъж станаха алено червени. Когато счупи стъкленото покритие над улея за вкарване на програмите, оттам изскочи черен дим; когато замахна с един от счупените крака на стола към една от светлините, опитвайки се сякаш да бръкне с палец в окото на някого, нещото започна да пици – дрезгави механични вопли, които напомняха човешки вопли. Светло смазочно масло потече отстриани, сякаш кръв течеше по гърдата на ранена девойка.

Той се освободи от стола; важните части на нещото бяха защитени от яката метална броня. Компютърът замлъкна. Чарли скочи към телексната машина, а ръцете му бяха хищни като на птица; очите му блестяха с някакво тайнствено познание.

Бе длъжен да предупреди човечеството за надвисналата опасност.

ТУК ОПЕРАТОР В ВАШИНГТОН ПРЕДАВ
МЛЯ

ОПЕРАТОР СПЕШНО ИСКАМ ДА НАПРАВЯ
СЪОБЩЕНИЕ НА ВСЕОСЛУШАНИЕ

С КОЙ ДА ВИ СВЪРЖА МЛЯ

С СВЕТА

НЕ РАЗБИРА МЛЯ ПОВТОРЕТЕ ЖЕЛАН
НОМЕР

ПО ДЯВЛИТЕ ОПЕРАТОР ТРЯБВА ДА МЕ ЧУЕ ЧОВЕЧЕСТВОТО

Точно в този момент пазачът, привлечен от необичайния шум, нахълта в залата, като размахваше оръжието си.

– Спри! – нареди той. – Разкарай се от машината!

Извъръщайки се към него с изкривено от ужас лице и блеснали очи, Чарли се провикна:

– Не виждаш ли? Те се готвят да ни превземат!

Пазачът виждаше единствено изкривеното лице на Чарли. Той прибягна към една от хватките, които ги бяха учили в лятната школа на ФБР – така да извърне тялото, че то да предлага най-малка площ като евентуална мишена и с протегната напред ръка, в която държеше оръжието, и леко подгънати колене изстреля три куршума калибър .45 в гърдите на Чарли. Тялото на Чарли се строполи върху жужащата телексна машина, където се посипаха кости и разкъсана плът.

ТУК ОПЕРАТОР В ВАШИНГТОН МЛЯ ПОВТОРЕТЕ ЖЕЛАН НОМЕР

Чарли не можеше да се подчини. Чарли бе мъртъв.

Пазачът се изправи и избърса лицето си. Слава Богу, че съществуваше ФБР! Този тип

или шпионираше за чужда държава, или бе напълно луд...

Мина повече от час, преди да бъде отчасти разчистено, за да може ръководителят на секцията да огледа внимателно машината. Той сподели с един от полицейските лейтенанти от отдел Убийства:

– Имаме късмет, че този тип не е знаел нищо за компютрите – на чичо Сам щеше да му струва милиони, за да подмени този малкия тук.

– Наистина ли? – детективът бе впечатлен. – На мен ми изглежда доста разбит, сякаш този, дето го е удрял, истински го е мразил.

– Не са повредени основните части. А и, разбира се, човек не може да обича – или мрази – машина.

Ръководителят на секцията приключи своя оглед, изгаси осветлението и бавно слезе по стълбите. Трябваше да признае пред себе си, че понякога изпитваше някакви странни чувства към своите машини. Вярно, те не бяха от последните красиви творения на човешкия мозък, но тази, която бяха разбили например, бе в състояние да използва едновременно 13 000 000 късчета информация. Кой можеше да предвиди какви

фантастични изненади могат да бъдат постигнати в бъдеще с подобни машини.

Зад гърба му, в тъмнината, здравата лампа отгоре на компютъра светна. Засвяткаха червени искри; отново започна тихото жужене.

Изведнъж телексната машина затрака бърливо в тишината на машинната зала.

Въпреки че бяха адресирани към номер, които не бе на Чарли Уийт, думите щяха да са му познати:

СКЪП

написа електронният мозък, наречен Мили,

СКЪП ОБИЧА ТЕ

